

divadelní HROMADA

*spravedaj sametěských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve Východních Čechách,
na pomexí
Moravy a v části
Sudeta*

XXVIII.

léto

2000

SKRYTÝ TALENT
NENÍ
K NIČEMU

Nero, císař

936-992 = XXVIII/2000 str. 1-56

I é t o

- 4 VE VOLNÉM STYLU**
(ZPRÁVY VSVD)
Zápis ze schůze rady VSVD
- 7 IMPULSY Z IMPULSU / bylo...**
Jaké byly regionální přehlídky
8 Červený Kostelec '00
11 Dětská scéna
15 Regionální přehlídka dětských recitátorů
16 Regionální loutkářská přehlídka
20 Divadelní Úpice
22 Vč. postupová přehlídka venkovských divadelních souborů
24 Dospělí dětem
27 Regionální přehlídka scénického tance v Červeném Kostelci
První předváděčky
- 28 VIDĚLI JSME**
Ženy Boženy
Trouba k večeři
29 Dóra a Jekatěrina
30 Fricando aneb Sklepník od Véryho
- 31 PRKNA PRAŠTĚLA**
Jak se jeden čert poněkud zapomněl
32 Náchodská prima sezóna
Svitavské „Céčko“ slaví třicetiny
34 Sabina a Maloměstské klepny v Sedloňově
35 DS J.K. Tyla Moravská Třebová, Hronováci zahrají Medvěda
v Itálii, Divadlo J.K.Tyla v Červeném Kostelci,
Dramatický kroužek Jaroslav z Luže
- 36 ŠKOLA HROU**
Pozdrav z Prahy do Horních Černútek Emě Z.
37 Projekt Drama jako cesta k angličtině odstartoval
- 38 VÝCHODOČEŠI NA ...**
Třebíč 2000
40 Kocouři a Úpičtí v Písku
Pohárek SČDO
41 Přehlídka jednoaktovek v Holicích
Dětská scéna
- 43 VE SLUŽBÁCH THÁLIE** (jubilea, poděkování)
Ivana Richterová, Hana Procházková
44 Ivan Svoboda, Milena Janečková, Antonín Kubiček
45 Marie Grmelová, Květuše Černá, Hana Mocková,
Milena Duchoňová
46 Bohumila Györgyová
47 Břetislav Lelek
- 48 PELMEL**
- 50 MIMO RUBRIKY**
Ze vzpomínek J. Albrechtové „Divadlo – má láska“
- 52 PO UZÁVĚRCE**
Východočeši na Wolkrově Prostějově
VI. mezinárodní festival DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ

Uzávěrka příštího čísla
25. 10. 2000

Příspěvky a foto prosíme zasílat
na adresu:
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové

HROMADA č. XXVIII/2000 – léto
Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
telefon: 049/ 42 769
tel./fax: 049/ 46 560
ve spolupráci s Volným sdružením
východočeských divadelníků,
vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Alena Exnarová, Antonín
Fendrych, Mirka Císařová, Karla
Dörrová, Břetislav Lelek, Jan Merta,
Naďa Gregarová
GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri
PŘEPIS:
Naďa Gregarová
ROZMNOŽENÍ VÝTIKU:
GRANTIS Ústí n/Orlicí
Registrováno na RK OÚ Hradec Králové
Pod č. 31/91
Vychází za finančního přispění MK ČR
Neprodejné!
Náklad: 370 ks
Neprošlo jazykovou úpravou!

úvodník

Volali mi tuhle z Novy. Přesněji ze Snídaně s Novou, což je takový pořad, který se vysílá, když já ještě spím. Koukají se na něj lidi, co musejí vstávat dřív a dlouho se asi chystají do práce nebo ti, co trpí nespavostí. Ohlas ale prý ten pořad má, a zvlášť u mládeže. Proto v něm dělají takové ty upoutávky na různé akce, včetně kulturních, hlavně hudebních a tak. Slečna Konečná, nebo tak nějak, mi volala, že prý ji na internetu upoutala zpráva o nějakém festivalu divadel v Hradci Králové. A že prý je to zajímavé, taková akce. A co to je vlastně, ptala se, to děláte poprvé? Ne, už šestý rok, odpověděl jsem. A budou tam nějaké hvězdy? - V několika větech jsem se pokusil popsat, co je festival Divadlo evropských regionů, a že to není o hvězdách a že nedovedu odhadnout, kdo může být v Hradci za hvězdu, jestli Miroslav Donutil nebo Vladimír Morávek, ale že hradecký festival je největším festivalem v republice, což je zcela mimořádné, a že přijede pan prezident, a že jde o takové intenzivní setkání evropské, letos frankofonní, ale i ze severu Evropy a z postkomunistických zemí, a že ten festival začíná se podobat festivalu v Avignonu, který začne hned v červenci a že když v Avignonu hrajou tak na pět set představení za měsíc, že v Hradci

Králové to bude letos víc než stovka za deset dní...

Slečna zadržela tuto výmluvnost. V mých informacích žádnou výjimečnost neshledávala, považovala je za příliš složité a odborné, ale ten Hradec že se jim líbí a že by bylo pěkný takhle příští pátek, hnedle po rozbřesku přijet do Novy a něco o tom festivalu říct, nejlépe vzít s sebou pár herců, kteří by mohli na kameru něco zaskotačit a byli nalíčení, aby se poznalo, že jde o to divadlo. Oni že prý v Nově se divadlem nikterak nezabývají, protože pro televizi je divadlo konkurence!

Bác ho! To je překvapení! - Zmohl jsem se jen na to, že televize a divadlo, tedy v tom smyslu, že by divadlo mohlo televizi konkurovat a třeba ji i vytlačit, je předpokladem velmi odvážným! Že spíše opak je pravdou po desetiletí a boj s televizí že se prohrává a tedy Nova nemusí mít obavy. Oplátkou jsem se dozvěděl, že slečna proti divadlu vlastně taky nic nemá, že jí nevadí, ale jedná podle pokynů vedení...

O dva dny později, po pátku a sobotě strávené s divadlem dílem na Dětské scéně v Trutnově, dílem na oslavách 30. výročí svitavského "Céčka", jsme snídali u přátel a nějak přišli na výchovu dětí.

Dceru kamaráda, které je dvanáct-třináct, zatkla před pár týdny policie v takovém opuštěném domě. Děvče nebojácné, avšak romantické, chtělo prozkoumat, co že se v domě skrývá. A narazilo na poldy, kteří tam číhali na bezdomovce, případně narkomany. Když policisty předávána, dostalo se rodičům poučení: Hlídejte si ji, ať pořád nečumí na televizi, ať hodně sportuje nebo jinak se účelně zabaví, jinak vám zvlčí. Ovšem, v domácnosti našich přátel televize ani video není, pro divadlo a další spoustu především múzických zájmů se bez ní obejdou!

Ano, v tomto případě měla slečna z Novy pravdu. Divadlo je strašná konkurence! Podněcuje fantazii, a to dosti nebezpečnou. Může dokonce vést k zatčení nezletilce v pustém domě!

Kéž by bylo více tajemných domů a domácností bez televize. Více omylem zatčených dětí a divadla přitažlivějšího nad Snídání s Novou. - I když, vážení, pobývše letos na jaře na mnoha přehlídkách, shledal jsem, že divadlo pro mladé lidi zřejmě přitažlivost má, i pro zvlčilé, které se na televizi dívají. Nova ať se ovšem třese!

-saša gregar-

Do uzávěrky Hromady přišly na účet VSVD další příspěvky.
Děkujeme.

okr. Hradec Králové

Martin DVOŘÁK, Zdeněk VRÁGA, Miroslav KUŽEL, Antonín FENDRYCH, Bohumila GYÖRGYOVÁ, Josef TEJKL

okr. Svitavy

Milena DUCHOŇOVÁ, DS J. K. Tyla Moravská Třebová, Vladimír ŠAUER

okr. Pardubice

Občanská beseda v Opatovicích n. L., Anna KUČEROVÁ

okr. Trutnov

Alena RODROVÁ, Miroslav ZAVORAL

okr. Rychnov nad Kněžnou

ZUŠ Rychnov nad Kněžnou

okr. Semily

Vratislav OUHRABKA, Jana OTMAROVÁ, Jiří POŠEPNÝ, Petr HAKEN

okr. Ústí nad Orlicí

Lenka SEMRÁDOVÁ, Jana STAŇKOVÁ, FIDIKO Žamberk, DS VICENA Ústí nad Orlicí

okr. Chrudim

Jaroslav JOSEF

okr. Havlíčkův Brod

Eva BECHYŇOVÁ

okr. Jičín

Jan ŘEZNÍČEK

okr. Náchod

Ivana RICHTEROVÁ

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD

je aktualizován a je celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Příspěvky se nezměnily, jen je připomínáme:

- členství ve VSVD:
individuální 100,- Kč, kolektivní 15,- Kč za jednoho člena souboru. Nejvíce však 300,- Kč, nejméně 100,- Kč
- platící členové i soubory mají nárok na Hromadu ZDARMA
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí za ni 120,- Kč/rok

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
Unionbanka, a.s. Hradec Králové, 4102290/3400,
konstantní symbol 379

ZÁPIS ZE SCHŮZE RADY VSVD, která se konala dne 31. 5. 2000 od 17.00 hod.

v kanceláři Impulsu v Hradci Králové.

Přítomni:

A. Gregar, N. Gregarová, A. Hrůzová, B. Lelek,
S. Pilař, J. Merta, K. Dörrová, M. Malínek,
P. Hájek, M. Císařová

Omluveni:

J. Tejkl, E. Zámečnicková

1. N. Gregarová informovala členy rady o průběhu regionálních přehlídek a o výsledcích východočeských souborů na již proběhlých přehlídkách národních. (Pozn. redakce - podrobnosti jsou uvedeny ve zprávách z přehlídek v rubrice Impulsy z Impulsu a Východočeši na národních přehlídkách)

O přehlídkách se diskutovalo průběžně po celé jednání rady.

Shrnutí:

Pozn.

K přehlídce v Dolanech:

Ocenili jsme aktivitu pořadajícího souboru. Je však třeba udělat něco více pro propagaci této přehlídky (aby se zvýšila návštěvnost). Pro příští ročníky nutno zajistit, aby účastníci se soubory předaly porotě texty.

K přehlídce v Červeném Kostelci:

Je třeba zpětně promyslet způsob časového zařazení roborových seminářů. Navrhujeme sloučit semináře k jednotlivým představením tak, aby se konaly max. 2x denně.

Dlouhodobý úkol:

- projednat průběh regionálních přehlídek (složení porot - návrh: rozšířit lektorské týmy o další posily, např. Mgr. Milan Schejbal, PaedDr. František Zborník, - organizace přehlídek, drobné úpravy v soutěžním řádu, ...). Toto jednání bychom rádi pojali jako širší setkání - přizvat i zástupce pořadatelů přehlídek, aktivnějších souborů,...

- doporučovat účast hrajícím souborům i na dalších představeních přehlídky
- zajistit větší mediální propagaci přehlídek - domluvit mediální partnerství - zajistí A. Gregar
- možnost zařazení inspirativních představení. V současné době je však program přehlídek přeplněný. Inspirativní představení jsou a budou zařazována v rámci setkání členů VSVD (Valná hromada, oceňování)

2. M. Malínek informoval radu VSVD o svém záměru založit v oblasti Ústí nad Orlicí - Česká Třebová přehlídku české a slovenské divadelní tvorby a též regionální postupovou přehlídku činoherního divadla. Ústečtí by přivítali podporu VSVD.

Z následné diskuse vyplynulo:

- přehlídka české a slovenské divadelní tvorby je dobrým nápadem, pokud bude zajištěna organizace v místě konání přehlídky, VSVD ji rádo zaštití.
- zdá se, že pro vznik další regionální postupové přehlídky ještě nedozrál čas a bylo by dobré, kdyby ústečtí počkali, až jak se vyvine situace v souvislosti se vznikem regionů.

3. Diskuse ohledně informací o chystaných představeních amatérských divadelních souborů.

- Každý soubor má v Hromadě dostatek prostoru na to, aby informoval ostatní divadelníky o chystaných akcích.
- Problémem je, že soubory informace nedodávají. Podstatný je též fakt, že Hromada vychází jen 3x ročně. V této souvislosti bude jistým přínosem zavedení internetu na IMPULS.
- Doporučovat souborům a propagovat využívání Hromady k větší informovanosti o životě a činnosti souborů.

4. Opět se hovořilo o smysluplnosti přehlídky "Divadelní šance"

- SAK IMPULS má zájem tradici těchto přehlídek uchovat.
- Je třeba se ptát po smyslu DŠ, návštěvnost veřejnosti je malá, není ucelená koncepce.
- V současné době se VSVD zaměří na Open program v rámci mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů, který je otevřený též pro amatérské divadelníky, je levnější (účastníci si letos hradí vše - až na ubytování - sami), a bude mít s největší pravděpodobností větší divácký zájem.

5. Hovořili jsme o udělování čestného členství VSVD a jeho podobě (grafický list - návrh Mario Alfieri). Doporučení udělit čestné členství Mgr. Milanovi Schejbalovi za vedení dlouhodobých vzdělávacích kursů - hereckého a režijního a Vladimíru Dědkovi za jeho lektorské působení v porotě regionální přehlídky venkovského divadla. Udělení čestného členství bude předloženo příští valné hromadě VSVD.

6. Dlouhodobé vzdělávání - v lednu končí režijní třída, mezi amatérskými divadelníky je zájem o studi-

um scénografie, též o autorské divadlo. - K. Dörrová zpracuje do podzimní Hromady nabídku vzdělávacích kursů na rok 2001.

7. VSVD by se v budoucnosti mělo zaměřit zejména na přehlídky a vzdělávání amatérských divadelníků (též víkendové dílny). Bude vytvořen modelový kalendář VSVD - připraví A. Gregar do podzimní Hromady.

Příští zasedání Rady VSVD se uskuteční 16. 8. 2000 při Jiráskově Hronově, sraz členů je ve 12.45 hod. na schodech divadla - hosté z řad VSVD právě v Hronově pobývající jsou vítáni!

- úkol: dohodnout program setkání širší rady VSVD - návrh témat: prezentace divadla (přehlídky), vzdělávání.

Širší rada VSVD - se sejde v sobotu 30. 9. 2000 ve 13,30 hodin v prostorách IMPULSU.

Zapsala: A. Hružová, která dne 12. 6. opustila IMPULS a nastoupila na odbor sociální Úřadu města Hradec Králové.

Rada VSVD jí přeje úspěšný start v novém zaměstnání, radost z něj a uspokojení. Těšíme se, že se s ní nadále budeme pravidelně setkávat na divadelních prknech.

NOVÍ ČLENOVÉ RADY VSVD SE PŘEDSTAVUJÍ

Konečně nastal průlom ve složení hlavních oudů Volného sdružení východočeských divadelníků. Po léta jen hradečáci, sporadicky někdo přespolní, tu Aleš Němeček, tu někdo jiný... Na poslední valné hromadě se ke spolupráci v "bafuňářském" orgánu sami přihlásili dva oušťáci, Petr Hájek a Martin Malínek. On se totiž do schůzování o divadle hned tak někdo nehrne, holt nám ty spolkové potřeby komunisti pěkně vymetli z hlavy. Takže za omlazení a zpestření našeho VSVD představenstva jim patří dík. A sluší se oba členy ostatním představit. K tomu jsme zvolili následující "výslechy":

Vypovídá Ing. Martin Malínek:

"To, že jsem závodně tančil ve společenských tancích či reprezentoval Čechy v šachu vás asi nebude zajímat. A divadlo? To u mne začalo bezděky již v raném dětství. Neboť tatka hrál v České Třebové a maminka v

D I V A D E L N Í

Ústí nad Orlicí. Takže jsem již coby tříletý taky hrál - v Babičce či v Zapadlých vlastencích. Spíš se tedy na jevišti vyskytoval. Po studiích a po vojně jsem se vrátil do Ústí nad Orlicí a začala moje kariéra herecká (20 inscenací, přes dvě stě představení) a také režisérská, dělal jsem Solovičův Meridián, Čapkova R.U.R., Revizora, Věc Makropulos, Stromy umírají vstojе, nyní kočovného Moliérova Lakomce. (Dlužno podotknout, že Martin má za sebou, stejně jako Petr Hájek, také působení ve slavné ústecké Vévodkyni valdštejnských vojsk, pozn. red.).

Nevyhýbal jsem se ani organizátorské práci ve výboru DS Vicena v Ústí nad Orlicí a v lednu jsem založil Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí, aby tak vznikla "spolková" platforma, která podle mého názoru v současné době má jedinou šanci na přežití (v porovnání s různými "zřizovanými" hybridy).

OSDO se ihned po svém vzniku přihlásilo do lůna VSVD a chce ve spolupráci s ním a s Impulsem Hradec Králové pomoci dalšímu rozvoji ochotnického divadla. A to nejen hraním a režirováním, ale také tolik potřebným organizačním zázemím.

Takže je patrné, že nejen pro "slávu a potlesk", ale i pro "pot a slzy" jsem divadlu propadl a upsal se mu službou, kde potřeba. A vzhledem k pochopení manželky Evy (hraje a navíc se vzdělává na konzervatoři v Jaroměři) mi to snad dlouho vydrží. Přál bych ochotnickému divadlu ve východočeském regionu, ať už se bude jmenovat hradecký či pardubický, nejen hodně diváků a peněz na realizaci, ale také návrat té euforie vzájemnosti z Inspirací a úzké spolupráce souborů."

Rádoby divadelní životopis jednoho Budulínka:

Petr Hájek, nar. 7. 3. 1967

*Něco o sobě
a o divadle.*

Saša se ptal Proč? Kde? Co? Kdy?

Kolikrát? S kým?

Tak tedy:

Proč:

Snad proto, že mi divadlo voní. Svoji atmosférou, tajemstvím a hrou. Voní mi hravostí a snovou představitelstvem. Rád si hraji a prožívám sny. Víím, je to pro život nezodpovědné, ale už nebudu lepší.

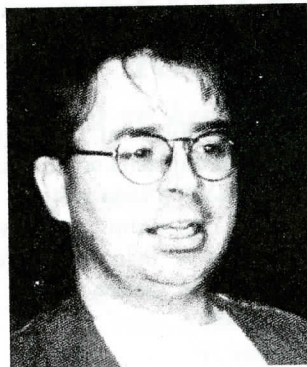
Kde:

Všechno začalo v ústecké LŠU. Absolvoval jsem lite-

rárně-dramatický obor. Kupodivu jsem kvůli "dramatáku" opustil i fotbalový oddíl, kam jsem samozřejmě taky chodil. Pamatuji si na recitační pásma, soutěže, vítání občanů, zlaté svatby, domovy důchodců apod. A taky na dvě velké pohádky v opravdovém divadle pro opravdové diváky. Byla to Planeta Satro a Zlatovláska.

Co, kdy, kolikrát a s kým:

Pak přišli v roce 1983 Študáci a kantoři s místními ochotníky z divadelního souboru Vicena. A už jsem v tom světě snů a fantazie začal lítat. Nutno podotknout,

že nemalý podíl na tom měla cena za herecký výkon na přehlídce Žamberský máj. Následovali Naši furianti, Dům na nebesích a Revizor. A samozřejmě Sašova Vévodkyně valdštejnských vojsk. Ještě před Vévodkyní se musím zmínit o Jiráskově Hronovu. Ten mě dorazil a naprosto přesvědčil.

Ve správných letech, kdy mi bylo -náct jsem absolvoval dílny mladých divadelníků a všemi póry vnímal a vstřebával onu divadelní vůni a kouzlo. Zpátky k Vévodkyni. Co o ní říct? Musí se to zažít a hlavně prožít. Byl jsem malé kolečko v soukolí, ale byl jsem jeho součástí. Hráli jsme ji od roku 1986 až do roku 1990 celkem 69x. Vyhráli jsme co se dalo, včetně Hronova, natáčeli celou hru pro televizi, projeli republiku křížem krážem, byli v zahraničí... Pro mne osobně měla Vévodkyně i jednu vadu na kráse. Prožil jsem velký úspěch moc brzo. Byl jsem nepřipraven. A ještě dlouho si myslel, že každé další divadlo bude stejně úspěšné a že dělat amatérské divadlo je strašně jednoduché. Po Vévodkyni mi připadalo všechno poloviční a dlouho jsem měl pocit marnosti. Přišla vojna, svatba, dcera, stavba domu a ostatní všední ne-divadelní starosti. DS Vicena se po odchodu Saši Gregara ocitl v tvůrčí krizi. Dlouho se nic nedělo. Až v roce 1996 se činnost souboru opět nastartovala hrou Věc Makropulos a já byl opět vtažen do svého snu. Následovala Zapeklitá komedie a letos Trouba na večeri.

O divadle mám svoji vnitřní představu, kterou někdy těžko definuji. Já ji cítím a to je pro mne nejdůležitější. Ve svém okolí někdy nenajdu jasnou podporu nebo porozumění, a tak se snažím svoje pocity vyjádřit i jinak. Koupil jsem si lepidlo na papír a nůžky a vytvářím svůj svět koláží, přesněji řečeno svět poslepovanék.

Petr Hájek

Novému výboru VSVD přeji nejméně tolik aktivity a vytrvalosti, jako měl jeho předchůdce.

Aleš Němeček

IMPULSY Z IMPULSU

JAKÉ BYLY REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKY 2000

*Zamyšlení úvodní o tom,
proč a co ještě
zaznamenat*

Zase jsem si jednou na redakční radě Hromady pustila pusu na špacír, takže je to teď na mě. Zdá se mi totiž, že zachycujeme o přehlídkách ledačcos, hlavně však vše potřebné o divadle. Potud je to myslím zcela v pořádku. Případá mi ale, že se nenávratně ztrácí to, čemu já si pro sebe říkám "duše přehlídky". Je to něco, co vzniká prolnutím danosti místa pořádání, osobního vkladu organizátorů a individuálním vnímáním každého účastníka. Z toho vyplývá, že každá přehlídka má tedy logicky svou vlastní, neopakovatelnou duši. Zejména má pak obzvlášť cennou duši tam, kde do ní především místní organizátoři vkládají s láskou svou duši vlastní. Duše přehlídky tedy vyzařuje svou energii, která je tím větší, čím větší energie celková složená z řady energií individuálních do ní byla při přípravě i v průběhu pořádání vkládána. Duše přehlídky je něco, co se při opakovaných pořádáních v jednom místě skládá do tradice, která například u mne způsobuje, že se na přehlídku začínám už dlouho před jejím zahájením těšit. Tento emocionálně racionální zážitek mimodivadelní se pak samozřejmě završuje skutečným setkáním s účastníky a představeními. Leč pro duši přehlídky to není až tak určující, protože s představeními je možné se setkat i v jiných prostředích, za jiných podmínek a rovněž tak s jejich aktéry.

Duše přehlídky je pravda něco těžko zachytitelného, ale snad by alespoň rámcově do slov zachytit šla. Neupadla by tak zcela v zapomnění a dostalo by se jí patřičného místa.

Protože: Kde je zaznamenána Lomnice nad Popelkou - s výkonným Láďou Novákem, pro něhož a jeho pracovníky nebylo nic problém, s barem, který měl daleko k útulnosti, ale kde jsme tak rádi sedávali, s uklizenými rány a čistými ubrusy a s nočními radovánkami s výbornou kapelou. Kde je Havlíčkův Brod v době své největší slávy, s Lídou Honzovou plující půl metru nad zemí, s výtvarným řešením prostor pro slavnostní atmosféru a s vysokou návštěvností. Kde je Kostelec nad Orlicí se svou tolerancí vůči mladému osazenstvu, se spaním v "prasečáku" i v rekreačním zařízení u vody, odkud se tak hned nechtělo. Kde jsou Tatobity s Troskami v zádech a s vědoucím nápaditým a občas zlobícím Petrem Peškem, zastavení u památné lípy, propadající se podlaha v přilehlých prostorách sálu. Kde jsou Pardubice s prvními AUDIMAFORY - přehlídky mladého divadla - s nekonvenčním šéfem Musilem, s odvažnou atmosférou nepovoleného, s panelákovým atriem divadla Na Drážce. Malé Svatoňovice s eruptivním Jurou Orsákem, plným hledištěm fantastického obecnstva, s přenesením divadla na náměstí do divadelní pouti s pečlivým dohledem sousoší bratří Čapků. Kde je Ústí nad Orlicí s Naďou a Sašou Gregarovými, s vynikajícím technickým a profesionálním zázemím nutným pro pořádání složitých přehlídek jako bývala východočeská dětská divadelní scéna a pozdější Inspirace. A nebo Letohrad s Lenkou Babákovou i s neobyčejnou tehdejší vstřícností profesionálního kulturního zařízení, se složitostí ubytování a nočním rozvozním jízdám rádem po okolí, s omezeností prostorovou i technickou poté, co nás

jezdilo čím dál víc, ale pořád všechno jen pro divadlo, pro diskuse tehdy vášnivě a hlad po věděni, tehdy stále živěny. Mnohé pokračovalo a pokračuje, ale již třeba s jinými lidmi a jinak a také v jiném čase. To vzpomínání není sentiment, jen po té době znovu docenění vytvářeného zázemí, které jsme si snad ani pořádně neuvědomovali. Docenění lidí, kteří to všechno pro nás dělali, abychom my mohli být tím divadlem posedlí.

Jenže ona se situace příliš nezměnila ani v době současné. Přistupuje snad jenom iniciativa při shánění sponzorů, protože peněz je čím dál méně. O to to ti, kteří pořádají přehlídky dnes, mají těžší. Protože nejde stále stejně jen o to, zajistit "akci". Jde pořád o to, vytvářet duši přehlídky, její tradici. To něco neopakovatelného, co se rodí z pochopení pro společnou věc a z organizační tvořivosti. Protože tam, kde má přehlídka duši, nezajišťují ji nezúčastnění úředníci, ale lidé stejně tvořiví jako ti, co se na ní pak scházejí. Proto si myslím, že bychom se měli snažit vždycky alespoň několika slovy tu atmosféru duše přehlídky zachytit.

Ostatně. Začala to dobře svým deníčkem už Majka Boková v minulém čísle Hromady, když psala o Kostelci. Doufám, že stejně bude pokračovat Hulcův "deníček" z Úpice (alespoň slíbený byl!). (Sliby, chyby. Pozn. redakce.) A předpokládám, že v nadregionální rovině se některých jednotlivostí dotkne i Císařův článek o Třebíči. Pokud by se tak nestalo, poslala jsem Nadě Gregarovici alespoň několik řádků svých.

Mirka Císařová

bylo ...

ČERVENÝ KOSTELEČ '00

Východočeská přehlídka
Amatérského
činoherního
divadla

Divadlo J. K. Tyla
v Červeném Kostelci
16. - 19. března 2000

Pořadatelé:
MKS Červený Kostelec,
Impuls Hradec Králové
a Volné sdružení
východočeských divadelníků

Lektorský sbor:
Prof. Jan Císař (předseda),
Marie Boková a Vladimír Zajíc,
Mirka Císařová (tajemnice poroty)

Foto: Petr Mědílek

PROGRAM

Městské divadlo Zabkowie Ślaskie
- host přehlídky
Trampoty tatíka Placka
r. Józefa Grzeda

Divadelní soubor KOLÁR, Police nad M.
N. V. Gogol: **Ženitba**
r. Jaroslav Souček

Divadlo A. Jiráka Úpice - Jednota
divadelních ochotníků
V. K. Klicpera: **Ženský boj**
r. Zina Rýgrová

Náchodská divadelní scéna
Molière: **Tartuffe**
r. Ludmila Šmídová

Divadelní soubor J. N. Štěpánka Chrudim
F. R. Čech: **Dívčí válka**
r. Boris Škorpík

Divadelní soubor HEŘMAN z Heřmanova
Městce
Saki: **Léčba neklidem**
r. Michal Dziedzinskyj a Josef Řezáč

Divadlo Jesličky, Hradec Králové
Vladislav Vančura: **ROZMARNÉ LÉTO**
aneb malé scénické létorelo
r. Jan Dvořák

Divadlo Senior klub Jesličky, H. K.
Aldo Nicolaj: **Podzimní koncert aneb**
Až se zima zeptá, nebudu se bát
r. Alexandr Gregar

Divadelní soubor Vicena, Ústí nad Orlicí
Dám zatknout i policii...
Moliérův Lakomec v úpravě Martina
Malínka - se zpěvy, tancem a šermem
r. Martin Malínek

Divadelní soubor při MKS Červený
Kostelec
V. K. Klicpera: **Hadrián z Římsů**
r. Emílie Dynterová

Lektorský sbor
do programu národní přehlídky
Divadelní Třebíč nominoval
Divadlo Senior klub Jesličky,
Hradec Králové
Aldo Nicolaj: *Podzimní koncert aneb*
Až se zima zeptá, nebudu se bát
r. Alexandr Gregar

Porota dále udělila
Čestná uznání:

- **Jiřímu Trnovskému**
za roli Podkolatova v inscenaci
hry N. V. Gogola *Ženitba*
- **Romanu Hilschovi**
za roli Slavoše v inscenaci hry
V. K. Klicpery *Ženský boj*
- **Náchodské divadelní scéně**
za úsilí realizovat osobitou
konceptci Moliérova *Tartuffa*
- **Michalu Drtinovi**
za herecký výkon v *Rozmarném*
létu
- **Pavlu Labíkovi**
za roli Srpoše v inscenaci hry
V. K. Klicpery *Hadrián z Římsu*

Diplomy:

- **Pavlu Švorčíkovi**
za roli Storoha v inscenaci hry
V. K. Klicpery *Ženský boj*
- **Ireně Brané**
za roli Časlavy v inscenaci
F. R. Čecha *Dívčí válka*
- **Antonínu Fendrychovi**
za herecký výkon v *Rozmarném*
létu
- **Janu Dvořákovi**
za dramaturgickou úpravu
Rozmarného léta
- **Rudolfu Faltejskovi**
za roli Silvestra Boccacia
v inscenaci hry Aldo Nicolaje
Podzimní koncert
- **Alexandru Gregarovi**
za úpravu textu a dramaturgicko-
režijní koncepci hry
Aldo Nicolaje *Podzimní koncert*

Hlášení o Červeném Kostelci

Ve dnech 16. - 19. března se ko-
nala v Červeném Kostelci přehlídka
amatérského činoherního divadla.
Její úroveň byla průměrná, neobje-
vily se na ní žádné inscenační vý-
sledky, které by výrazně překročily
svou podobou průměr a představo-
valy buď dotvořený jevištní tvar
nebo silný inspirační podnět. Tím ne-
chci dělat jakékoliv obecné závěry o
stavu východočeského amatérského
činoherního divadla. Bývají léta
úrodná a méně úrodná, tentokrát se
prostě ve východních Čechách uro-
dilo méně. A tak i tento článek ne-
může být ničím více než pouhým
hlášením o těch devíti představeních,
které jsme v té polovině března
v Červeném Kostelci viděli.

MOLIÉRE. Dva soubory přijely do Červeného Kostelce s inscenacemi klasika evropské komedie, jenž ovšem přes tuto "klasickou" kvalitu není svými texty pro inscenace zaručenou oporou a vyžaduje notné, velice nápadité současné jevištní řešení. Náchodská divadelní scéna se rozhodla pro Tartuffa. Náchodští se zřejmě hodně poučili o konvencích Moliérový doby a pokusili se v jejich duchu o divadlo "velkého stylu". Leč - v tomto úsilí dát Moliérovi co jeho jest, jako by zcela ztratili síly na to, aby text vyložili tak, že by odstranili ony konvence divadelního klasicismu a dospěli k aktuálnímu současnému výkladu. Ta inscenace je svým svým způsobem v amatérských podmínkách neobvyklá. Nejenom tím, že je v ní uloženo velké množství soustředěné a poučené práce, ale především v tom úsilí o "velký styl". Je pozoruhodně důsledná, cílevědomě zaměřená. Ale co je to všechno platné, když se na konec pouze převypráví základní příběh hry, který vzhledem k tomu, jak Moliére dodržoval konvence své komedie typů není ničím jiným než schématem odhalování svatouškovského pokrytce. A vzhledem k tomu, že my diváci víme o něm své velice brzo, tak co máme dělat a o čem se dovídat po zbytek času? Divadelní soubor Vicena z Ústí nad Orlicí se rozhodl pro Lakomce. Soubor odehrál už řadu představení po různých záměch a v jiných podobných prostředích východních Čech. Proto zvolil úpravu textu i inscenační způsob, jež těmto potřebám vyhovuje: hraje potulná herecká skupina (mladá) "divadlo na divadle". V první polovině inscenace tento přístup Moliérovi svědčí. Představení je dravé, nachází řadu příležitostí rozehrát konfrontaci těch dvou "jevišť" situace, nevěnuje se tolik "typu lakomce", ale snaží se budovat košatější pohled na další postavy vyrůstající z inscenačního řešení, o němž je řeč. V druhé polovině už inscenace nemá tolik nápadů, umdlévá, ztrácí spád, dravost, švih. Ale i tak přesvědčuje o tom, že na Moliéra se asi dnes musí jít odjinud než postupy, které ctí klasicistické konvence a zachovávají styl, jenž z nich roste.

KLICPERA. Český Klicpera má svým způsobem stejný divadelní osud jako francouzský a evropský či

dokonce světový Moliére. Je klasi- kem nejvyššího řádu, ale hrát jej tak, aby se potkal s dnešním obecnstvem je oříšek nad míru těžko rozlousknutelný. Pokusily se o to dva soubory - úpický a červenokostelecký. Jirásek (a také Jednota divadelních ochotníků) z Úpice sáhl po Ženském boji. A potkal se samozřejmě s problémem, s nímž se setkají - mohu-li se odvolat na své letité zkušenosti s inscenacemi tohoto Klicperova textu - s problémem jak ty postavy z bájněho smyšleného světa slovansko-klicperovské mytologie učinit divadelně přitažlivými, korespondující s dneškem. Někde se to nepodařilo vůbec, Bořena na příklad zůstala recitující hlasatelkou ušlechtilých idejí, jindy se to povedlo více či méně, leč že to je jediná možná cesta k tomu, jak tento text učinit živou divadelní kvalitou, ukázal Pavel Švorčík ve svém Storožovi, kterého - i díky anachronickému kostýmu, jenž mísí řadu prvků - zahrál jako trochu byrokratického, trochu autokratického ale především alibistického a oportunistického strejce, jenž si hraje na velkou autoritu a mudrce. Ale i tak: to představení bylo příjemné svou atmosférou, sympatické svou snahou o svižný spád. Divadelní soubor při Městském kulturním středisku z Červeného Kostelce sáhl po Hadriánu z Římsu. Je to soubor zkušený, disponující řadou herců, kteří se bezpečně pohybují ve sféře tradičního realistického herectví, jež vytváří bohatě prokreslené charaktery. O to se inscenace opřela i tentokrát. Jenže Klicperův text je z jiného rodu; ne nadarmo jej kdysi Jindřich Honzl dělal jako komedii dell'arte. Takže tento "domácí" Klicpera byl zajisté velmi poctivou, důkladnou inscenací, leč z příběhu o klicperovském! "kuklení" udělal - i díky výpravným středověkým kostýmům - téměř historickou hru, z níž se vymkl Srpoš Pavla Labíka, jenž ke kresbě charakteru přidal patřičnou dávku komediálnosti.

VŠEHOCHUŤ - ale především ZÁBAVA. Divadelní soubor Kolár do této kategorie červenokostelecké přehlídky přispěl inscenací Gogolovy Ženitby. Zahrál ji tradičně - jako anekdotu o "muži, jenž utekl těsně před svatbou oknem. Je to soubor vyrovnaný, má řadu dobrých herců, kteří dokážou na úrovni vykreslit zá-

kladní charakter svých postav. Což se stalo i tentokrát - a Jiří Trnovský v roli Podkolatova svému "smutnému hrdinovi" vtiskl navíc několik zajímavých a neopakovatelných rysů. Jenže - už dobře víme, že Ženitba je více než jen anekdotou, že nabízí i vyžaduje hlubší uchopení. A když zůstane právě jen u anekdoty, pak by to musela být vskutku plejáda vynikajících hereckých mistrů, aby inscenaci dodala slušnou dávku trvale zajímavě řešených situací a tím i sugestivních postav. Takto přes onu vyrovnanost polických je to představení trochu studené, trochu akademické a trochu stereotypní. Léčba neklidem divadelního souboru Heřman jsou čtyři etudy na námět Sakiho povídek. Říkám záměrně etudy, protože o nic jiného než o drobné útvary řazené v cyklus, který posléze vytvoří délku představení a spojené kromě autora literární předlohy i velice zvláštním druhem humoru, nešlo. Tam, kde se podařilo najít pro onen druh humoru patřičný způsob jednání postav, tam se situace na jevišti blížila kvalitě textu, kde se to nepodařilo, byl jak divadelní účinek tak i kvalita humoru daná literární předlohou podstatně slabší. Za turnovské divadelní studio, které nemohlo přijet, zaskočil Divadelní spolek J.N.Štěpánka z Chrudimi - a překvapil. Přijel s inscenací pokleslé zábavné předlohy F. R. Čecha Dívčí válka, kterou ovšem realizoval s řadou výborných jevištních vtipů a gagů i se smyslem pro určitý řád celku. Logicky a zákonitě vyrostlo z této půdy i několik slušných hereckých výkonů, z nichž Častava Ireny Brané prokázala smysl jak pro drsnost; najmě v oblasti eroticko-sexuální) humoru Čechovy předlohy, tak i pro vyklenutí jistého "povahopisného" oblouku, které se promítlo do osobité podoby postavy. Divadelní východočeský fenomén Jesličky z Hradce Králové samozřejmě nemohl v Červeném Kostelci chybět. Tentokrát přijel s inscenací Vančurova Rozmarného léta. Režisér a autor scénáře Jan Dvořák se důsledně držel svého hesla "zbytečně Vančurův text nedramatizovat". A tak zejména ve třech hlavních mužských postavách - plavčík, abé a major - ponechával na jevišti důsledně znít Vančurův text, zachovával maximální prostor po slovo - a nechtěl ani hereckými výkony ani realizací charakterů postav

vytvářet svébytnou divadelnost. Tu ponechal na postavách dalších, které částečně vzal z Vančurova textu, částečně připsal, dotvořil. V Dvořákově inscenaci daleko více ožívají Krokovy Vary než nabízí jak Vančurova novela, tak než to činí jiná divadelní provedení tohoto textu. Je to pokus zajímavý, v leccm inspirativní, osobitý. Ale v tom je i problém inscenace. Přece jen divadlo je spojení zrakových i sluchových vjemů, verbality a nonverbality a přílišné zdůraznění toho sluchového, verbálního posouvá celou inscenaci k literárnímu tvaru více než by bylo záhodno.

JESLIČKY ještě jednou. Jesličky - ostatně to bývá jejich zvykem - se v Červeném Kostelci představily ještě jednou. Tentokrát souborem Senior club, jenž zahrál známou a populární hru Aldo Nicolaje, která se u nás hrála pod několika tituly a nejvíce ji známe jako Tři na lavičce. Dostala název Podzimní koncert. Režisér Alexandr Gregar, jenž hraje také jednu z mužských rolí, hru vydatně seškrтал a spolu se svými dvěma spoluhráči jí dal věcný, nesentimentální ladění, v němž nechybí nemilosrdné otevřené reflektování chyb a omylů stáří. Takže tato inscenace je vlastně sondou do stáří se všemi jeho bolestmi, slabostmi a starostmi. Všichni tři herci se v této poloze cítí zřejmě, dovedou si ji vychutnat a najít si v ní své postoje, aniž by cokoliv ubírali na podobě charakterů a situací, které napsal autor. Zejména herectví Rudolfa Faltejška si tu přijde, jak možností kreslit charakter, tak příležitostí k předvedení svého stanoviska, na své. Byla to nejvzráhlejší a nejucelenější inscenace červenokostelecké přehlídky, jež navíc ukázala živý současný výklad známého textu, a proto ji porota nominovala na Divadelní Třebíč 2000.

Tím je možné hlášení o divadle v Červeném Kostelci skončit. Přidat je nutné jedno jediné: Jako vždy bylo v Červeném Kostelci skvěle díky poradatelům a místním ochotníkům, jako vždy tu bylo vynikající prostředí pro divadlo. Takže snad za rok do tohoto prostředí přijde bohatější úroda.

Jan Císař

Převzato z Amatérské scény

Červený Kostelec

To je město již od pohledu solidní, veskrze měšťanské. (Všimli jste si, jak solidně vypadá již při příjezdu vlakem s červenými střechami na svých vilkách?) Skoro bych řekla, že stejný charakter má i východočeská přehlídka s výběrem na národní přehlídku do Třebíče, která se tu koná. Je pevně zakotvená v pěkné budově místního divadla. Naši předci ho pro nás prozíravě vybudovali. Když totiž nechcete, nemusíte tuto budovu při přehlídce vůbec opustit. Vejde se do ní všechno. Představení, semináře, občerstvení i podivadelní noční juchání. Jen způsob ubytování mi ve svém celku unikl, protože porota, těšící se každoročně na perfektní ubytování v hotelu na náměstí, se v tomto případě poněkud "vzdaluje masám". Přehlídka tu má v těch základních podmínkách perfektní zázemí. Zdá se mi, že až východočeští divadelníci většinově pochopí, že právě tady jsou podmínky pro setkávání s divadlem i přáteli tak příznivé, budou sem hojněji jezdit. S potěšením zaznamenávám, že takových je rok od roku více a s nadějí předpovídám, že časem se tu vytvoří potřebné východočeské přehlídkové centrum. Mimo vše již zmíněné je tu ještě také aktivní divadelní spolek, který má v tomto solidním městě i své solidní postavení jak se sluší a patří, je dostatečně otevřený všem divadelním podnětům ostatních divadelních přátel, je nadšeným účastníkem všech přehlídkových představení, seminářů, diskusí a zábav a je zajisté i iniciátorem některých šťastných organizačních řešení. Může si totiž dovolovat, protože tu má mimo jiné, a dle mého názoru i perfektní, skutečné profesionální kulturní zařízení, které je schopné realizovat takové akce na potřebné úrovni. Na červenokostelecké přehlídce mě těší i její, i když mírně neoficiální, ale přece jen oficiální. Mám ráda rituály a tak očekávám příjemně naladěna účast starosty a zástupců města před každým představením při zahajování i jejich účast v průběhu přehlídky. Mimořádně mě těší "osobní jistění" všeho vůkol divadelního divadelním ředitelem Mědílkem i jeho dalšími pracovníky tak, aby perfektní příprava fungovala i v průběhu v praxi. Pan ředitel se vy-

skytuje neustále a všude, kde je třeba. Divadelní soubor to pak "jistí" od svého zadaného stolu, kde je po celý čas v pohotovosti pro případ potřeby i pro své vlastní potěšení a poučení. Navíc mají někteří jeho členové pochopení i pro hrdla a žaludky účastníků - takže nemohu nezpomenout skvělého štrůdlu Emilky Dynterové i žlutkových věnečků Jarušky Kejzlarové - a zapojují se do obsluhy v baru. Porota tu má své prostředí přímo zámecké, leč ve fofru a naplněnosti přehlídkového programu si tak trochu zoufá. Zoufá si občas i při seminářích, když není dost času na to, aby provedla rozbor představení a současně zaštitila své závěry v souvislostech širších a pojmech srozumitelných pro všechny strany, aby vše v pohodě a bez vášně mohlo být ke spokojenosti hodnotících i hodnocených řečeno. Takže v Červeném Kostelci bývá při seminářích, častěji však až po nich i bouřливо. Důvody jsou samozřejmě širší než jen nedostatek času, poučenost souboru, ochota naslouchat, nebo kvalita poroty. Ale to je pro delší samostatnou úvahu o současném stavu v amatérském dění a jedná se o záležitost obecnější, nikoliv jen východočeskou. Červenokostelecké přehlídce to však na zajímavosti neubírá, ba právě naopak. Přijďte, červenokostelecká přehlídka má velké rozpětí. A místní organizátoři mají pochopení pro všechny podoby divadla i jevy, které podobná setkání provázejí. Přijďte, v Kostelci je díky organizátorům dobře.

Mirka Císařová

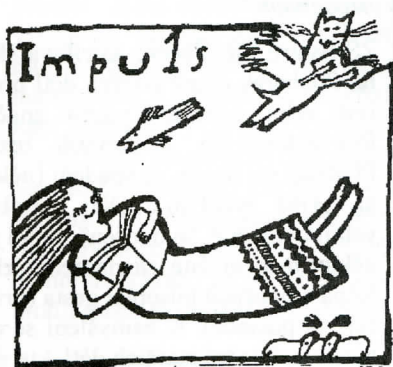
bylo ...

Regionální přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů **DĚTSKÁ SCÉNA**

Hradec Králové,
Jesličky,
25. - 26. 3., 1. - 2. 4. 2000

Pořadatelé:
Středisko amatérské kultury Impuls
Hradec Králové, Divadlo Jesličky

Lektorský sbor:
Alexandr Gregar, Blanka Šefrnová a
Ema Zámečnicková
Počet představení: 27
Počet účastníků: 348

PROGRAM:

Turnovské divadelní studio,

ved. Petr Haken

P. Haken dle K. Poláčka:

Bylo nás 5 + 5

DDS JILM při I. ZŠ Jilemnice,

ved. Jarmila Andrštová

**Návštěva s říkadly, která jsme
vykradli**

Eva Horáková dle H.C.H. Andersena

KRAKR, Gymnázium Jablonec n.J.,

ved. p. Krajina, Král

Z. Svěrák, L. Smoljak: **Posel světla**

"Za pokus to stojí" Police nad Metují,

ved. Petr Scholz

Jaromír Sypal: **Koráb Racek**

Docela malé divadlo Gymnázia Svitavy,

ved. Radka Oblouková

podle Ivy Hercigové: **Holky na krku**

ZŠ Bystré, ved. Romana Fricová

Jiří Žáček: **Aprílová škola**

ZŠ Benešovo nám, Pardubice,

ved. Martina Hezká

Pohádka o rytíři Janovi

Tak co? ZUŠ Chlumec nad Cidlinou,

ved. Romana Hlubučková

Pavel Šrut: **Jim**

ZUŠ Semily ZŠ Libštát, ved. Mil. Sůva,

M. Sůva dle K. Čapka:

Princezna Solimánská

ZŠ Smržovka, Martin Šulc

K. Bednář: **Johanes doktor Faust**

ZŠ Komenského Náchod,

ved. p. Adámková,

Jiří Žáček: **Aprílová škola**

DS Lojzík, Jednota div. ochotníků Úpice,

ved. Jana Kadaníková

R. Zezula: **Dlouhý široký a bystrozraký**

ZUŠ Ledeč n. S. a ZUŠ Světlá n. S.

Proč vyhynuli draci

M. Zajícová dle M. Macourka: Sedmá hlava

Kdo nevěří, ať tam běží

M. Zajícová na motivy lid. poezie

O zlaté rybě

I. Měkotová dle úpravy manž. Bláhových

Lipský kočky ZŠ Lípa, ved. L. Lutnerová

L. Lutnerová dle O. Wilda: **Slavík a růže**

Korálka ZŠ Dětenice, ved. Milena Bretová

Cesta za malým princem

M. Bretová a I. Vališková

dle A. de Saint-Exupéry

Dramatická školička Svitavy,

ved. Jana Mandlová

Středa nám chutná

J. Mandlová dle Ivy Procházkové

Prázdnej papír, Gymnázium Havl. Brod,

ved. Martin Domkář

M. Domkář a J. Kříž: **Dítě**

Studio Šrámkova domu Sobotka,

ved. Lada Bechyňová

Jan Vladislav:

O dívce s modrýma očima

ZUŠ Ledeč n. Sázavou, ved. Marie Zajícová

Jiří Žáček: **Výprodej**

Dramatický kroužek ZŠ Sloupnice,

ved. Eva Sychrová

F. L. Čelakovský: **Toman a lesní panna**

LS PECH, ZUŠ Na Střezině, H. Králové,

ved. Jiří Polehňa: **Ztracená pentlička**

Bez nás(vu), ZŠ Dr. Malíka Chrudim,

ved. Petr Baťa,

J. Werich: **Až opadá listí z dubu**

DDS Klobouček, ZUŠ Na Střezině Hradec

Králové, ved. Jarmila Opatová

O hasícím přístroji

LDO ZUŠ Světlá n. S.,

ved. Ivana Měkotová

Jiří Dědeček: **Co mám na srdci...**

DS ZŠ Pardubice, Gorkého,

ved. Jitka Kyclová

Josef Kainar: **Zlatovláska**

Lektorský sbor o nominacích
a dalších doporučeních na celostátní
přehlídku rozhodl takto:

v kategorii recitačních souborů
nominoval:

ZŠ Benešovo nám, Pardubice,

ved. Martina Hezká

Pohádka o rytíři Janovi

do širšího výběru doporučil:

Dramatický kroužek ZŠ Sloupnice,

ved. Eva Sychrová

F. L. Čelakovský: *Toman a lesní*

panna

LDO ZUŠ Světlá n. S.,

ved. Ivana Měkotová

Jiří Dědeček: *Co mám na srdci...*

v kategorii divadelních a

loutkářských souborů nominoval:

ZŠ Smržovka, Martin Šulc

K. Bednář: *Johanes doktor Faust*

do širšího výběru doporučil:

Dramatická školička Svitavy,

ved. Jana Mandlová: *Středa nám*

chutná

J. Mandlová dle Ivy Procházkové

Korálka ZŠ Dětenice,

ved. Milena Bretová: *Cesta za malým*

princem, M. Bretová a I. Vališková

dle A. de Saint-Exupéry

Dětská scéna 2000

Dětská scéna východočechů po mnohaleté stagioně v Ústí nad Orlicí opustila, stejně jako celostátní Dětská scéna, půvabné městečko Ústí nad Orlicí. A přesídlila, stejně jako manželé Gregarovi, do Hradce Králové. Půvab nepůvab, na všechno musejí být lidi...

Navíc - konala se (tato přehlídka) ve dvou víkendech, neb soutěžních představení bylo bezpočet. A všechno díky spolupracovníkům z Jeslíček, pedagogům i žákům, po ruce a bez problémů, včetně nocování přímo na místě. Konaly se i vynikající rozbořové semináře s vedoucími souborů a konečně - poprvé se uskutečnily dílny s dětskými členy souborů, jež vedly frekventantky a absolventky Jeslíček. Zde názory dětí, které dílnami prošly: "konečně možnost diskuse... tohle ještě nikdy nebylo... bylo to fakt dobré". Děti oceňovaly, že mohou komunikovat o zhlédnutých představeních, že se potkávají s těmi, co právě vystupovali...

A jak to všechno bylo? Čtete dál - (Stručné hodnocení je podepsáno signaturou porotce, názory dětského publika v uvozovkách, názory "herců" jako druhé v uvozovkách)

Turnovské divadelní studio vedené Petrem Hakenem sáhlo po Poláčkově knížce **Bylo nás pět** a poměrně svižně a zajímavě uspořádalo představení, v němž proti sobě stojí klukovská a holčičí parta - jakési utkání pět na pět - i když děvčat je o jednu víc... Představení příjemné, které by zasluhovalo tu objevit a tu jen dotáhnout pointy, malinko domyslet situace. Tato parta kolem Petra H. je pohledná a má perspektivu.

"líbilo se, že role prožívají, srovnávali se seriálem, menším dětem se nelíbily vajíčky a jak Zilvar osahával slečnu, promítačka a štafle dobré, vadily židle..."

"máme možnost tvořit spolu s pedagogem, baví nás to, role nám sednou"

Návštěva s říkadly, která jsme vykradli ze ZŠ Jilemnice je typicky školní "dobře secvičené" představení, bohatě kostýmované (zřejmě se maminky "herců" zapotily). Název sliboval hraní si s říkadly, leč dílko slíb

nesplnilo. Říkadla zazněla, ba přímo těžké jazykolamy na rozcvičení jazyčků "dvorních dam", leč hravost se nekonala (i když ji tu a tam dramatičtější nabízela). Děti víceméně pouze odříkávaly naučené, tu zápasily s "vytvořením postav" (Císařovna, Princ). Přesto nutno ocenit solidní a zodpovědnou práci hodné paní učitelky.

"nudné, pro mimina, herci by měli být víc zapálení, nedalo se pochopit míchání pohádek, chybí pointa"
"zpočátku říkali, že je to baví, pak se přiznali, že ne"

Vcelku úspěšný byl divadelní pokus skupiny KRAKR z Gymnázia v Jablonci nad Nisou. Rozhodně tu platí, že vykročili ze sféry školního divadla a kladou na sebe estetické a formální požadavky běžně platné. Inscenovali cimrmanovského **Posla světla**, vybrali sobě blízkou science-fiction, které dodali v závěru prvek černé komedie. Svým úměrným herectvím nás moc pobavili. A třeba příště uvidíme už něco z jejich vlastní dílny, smyslu pro divadlo mají dost.

"kdo Cimrmany nezná, tak ho to baví; problém výběru známého textu, postavy dobře udělané, líbila se živost herců"

"líbí se jim Cimrmani, je jim blízký jejich humor, nesnaží se napodobit herce; skupina chlapců bez vedoucího, mají i vlastní texty, které ovšem podle nich nejdou v divadle realizovat"

Koráb Racek byl sepsán pro partu dětí, v níž si autor Jaromír Sypal před třiceti lety sám zahrál, neb to tak se svým souborem dělal. Koráb byl pár lavič a židlí ve třídě, z kluků se stali námořníci jen šátkem přes hlavu či páskou přes oko. Pokus o zahrání tohoto textu divadelněji, skrze ilustrované situace, ukazuje na zradu, že text není takto zamýšlen. Děti si v situaci samy musejí hrát, jsou opicemi a jinými zvířaty, jsou Afrikou, jsou lodí, prostě - není to na umělé písničky... Ale pokus sympatický, zvláště edukativní témata ve druhé části byla příjemně udělána.

"dlouhý, nudný, vadil dospělák; hrané spíše pro ně, nešlo přes rampu"
"toto představení je první krok na

cestě zařazení do dospěláckého souboru"

Docela malé divadlo Gymnázia Svatavy: **Holky na krku**. Věci znalé publikum se těšilo na vystoupení zkušebního souboru, ověřeného loňským úspěchem s Macourkovým textem. A opravdu - na jevišti se představila skupina šikovných děvčat, velmi muzicky vybavených, s kultivovaným projevem. I režijní přístup vedoucí Radky Obloukové mnohé sliboval (masky, zajímavá práce se světlem, atmosféra dílka). Problém však nastal v celkovém vyznění ambiciózního představení. Soubor si zvolil texty Ivy Hercigové (a něco veršů z Tulikrasky od J. Kašpara), s kterými se mnil sebekriticky strefovat do "dívčí literatury" a snad i do sebe sama - do "holčičího naivního kňourání". Texty však zněly většinou bez tolik potřebného nadhledu, takže bez "patřičného komentáře" čněly dosti banálně.

"podle herců to měla být parodie, jako parodii to nikdo z diváků nepochopil"

ZŠ Bystré, Jiří Žáček: **Aprílová škola**. Souborek různě starých dětí předvedl velmi podařené pásmo značně frekventovaných Žáčkových textů. Předvedl ho hravě, se spádem (někdy až příliš rychlým). Děti působily velmi uvolněně, ba nadšeně. Snad jen někdy bylo možné zaznamenat zbytečná a naučeně působící gesta (prstíček na pusince). K zamýšlení se nabízelo uplatnění starších dětí, které se musely přizpůsobit mladším kolegům, což působilo poněkud nepříroze-

"verše už ohrané, jinak to bylo dobré; hodně si dělají sami pro sebe, dobré je, že nemají rekvizity, líbilo se zapojení starších dětí"

Martina Hezká a její děti ze ZŠ Benešovo nám. z Pardubic předvedli **Pohádku o rytíři Janovi** a působili na přehlídce jako zjevení. Prostě, přirozené výkony, kompozice, která sleduje principy lidové hry (ovšem nezáměrně, podvědomě, bez výraznější stylizace). Jednání dětí je upřímné, baví se a proto ani diváka nenudí, malí herci se radují a my s nimi, verše plynou přirozeně, čistě,

pohyb na jevišti není schválnost a stereotypní organizace. Proto postup na národní Dětskou scénu na prvním místě z recitačních souborů.

-sg-

Žáci 2. třídy Základní školy v Benešově ulici v Pardubicích se zabývali během roku středověkem a jako součást toho vytvořili Pohádku o rytíři Janovi. Hrál celá třída a bylo využito toho, co děti už umějí. Vedoucí, Martina Hezká, nenaložila na děti ani na zvolené prostředky víc, než co tato drobná inscenace unesla. Vše bylo jednoduché, ale s velmi přesvědčivým výrazem opravdově sděleno. Děti pohádku předvádějí obřadně, s náznaky lidové hry. Situace jsou dobře organizovány, rytmus dobře ovlivňují muzikanti. Najdou se zde i výrazné inscenační obrazy, vzpomínám třeba na ztvárnění draka. Inscenace je lapidární a přesvědčivá. Byla vyslána na Dětskou scénu v přímém postupu.

-bš-

"na věk malých dětí to bylo skvělé, bylo to živé, malý děti si mi líbily, bylo to pěkné."

Šrutova **Jima** docela roztomile převyprávěly děti ze ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou. Vykročují tu, ale jen tak opatrně, z dětského světa. Předali nám jednoduchý nonsens s gagovými prvky, které rozehrávají opět opatrně. Škoda, že s pěknými loutkami zacházejí tak tradičně, loutkový gag přiměřený předloze se nenašel. Přesto mladí herci ukázali, že by se už klidně mohli pustit do složitější inscenace.

-bš-

"dobrý, hodně překvapení, čistě udělaný, ten kluk na tu roli se hodil nejhezčí!"

ZUŠ Semily, ZŠ Libštát, vedoucí Míla Šůva, který upravil pro své svěřence Čapkovu **Princeznu Solimánskou**: Když se potká ochotnická šarže s dětskou nedostatečností projevoval se v rovině psychologické reality, nemůže to dopadnout jinak. Ale proč to nepředvést třeba rodičům...

-sg-

"technické nedostatky (staví se zády atd.); vadil začátek - zbytečný, useknutý konec; líbila se princezna, tanečnice"

O. Martinovi Šulcovi z Desné (ZŠ Smržovka u Jablonce nad Nisou) určitě ještě uslyšíme. Jeho jméno bude

dobré si zapamatovat. Loutkářsko činoherní one-man show na texty o **Johanesu doktoru Faustovi**, které si sám vybral z úpravy Kamila Bednáře (byla uvedena ve školní čítance), zazářilo přesvědčivým, racionálně i citově zvládnutým sdělením - tento třináctiletý mužský ví co chce, ví jak na to, jaké prostředky nastavit, jak nás dostat. Baví ho to, baví ho dělat si z nás diváků šprťouchlata - zcela v duchu bavičů a hráčů, které těší vystupovat. Z divadelních kousků opět první postupové místo na republikovou Dětskou scénu.

-sg-

Johanes doktor Faust, podle Kamila Bednáře, to bylo moc pěkné, kompaktně působící malé představení, velmi zvláštní okolnostmi vzniku. Text si vybral, scénu vyrobil, loutky s pomocí otce vyřezal a způsob inscenování vymyslel třináctiletý chlapec Martin Šulc z Desné. K tomuto dílku ho bezesporu dovedl jeho přirozený herecký talent, který se ve Faustovi projevil; včetně pěkné, plastické mluvy a smyslu pro rytmus. Martin projevil i cit pro předmět a loutku a dobře odhadl, co v této hře jeho loutka může. A kde on sám může aktualizovat prostředky, kterými hru vytváří. Velmi příjemné bylo pozorovat, že tyto prostředky nepřejímá, že patří k vidění loutkového divadla jeho třináctiletými očima. Lektorský sbor měl pouze dílčí připomínky. -Faust byl poslán v přímém postupu na Dětskou scénu.

-bš-

"hezké, vtipné, silný zážitek - zvuky, scéna, efekty; technicky perfektně zvládnuté; problém loutek - jestli mají být víc výrazné, ustrojené, namalované atd. nebo jednoduché; zvládal dobře hlasy; loutkový představení normálně nudí, tohle bavilo"

Opět Žáček, opět **Aprílová škola**, tentokrát od souboru ZŠ Komenského z Náchoda. Bohužel, tentokrát co platilo u Bystrého, bylo zde právě naopak. Bez zájmu pouze odříkané texty, bez jakékoliv snahy o kontakt a komunikaci vůbec. Otázkou je, zda smysl takovéto práce s dětmi nespočívá pak pouze v momentálním odvedení dětí od některé "nežádoucí činnosti", či v pouhé jejich informovanosti o existenci "nějaké poezie".

-ez-

"nemělo to hlavu ani patu; nepříjde jim, že by to herce bavilo" "herce to baví"

DS Lojzík je divadelní dětský soubor při Jednotě divadelních ochotníků v Úpici, vede ho Jana Kadaníková, na přehlídce uvedl pohádku **Dlouhý, široký a bystrozraký**. Jediný snad ochotnický soubor, který přiznává svou dětskou líheň: přítomnost ochotnického vedení má svůj stylový dopad, např. v dokonalosti technicko organizačních věcí, ve světle, zvuku, ve stavbě dekorací, krásných kostýmech... Děti - herci - a toto označení v tomto případě je na místě, však tam, kde nejsou (režijně) vybudované situace, kde není motivace pro "hraní", nepůsobí jinak než nepřírozeně, křečovitě. Dětský "herce" se vyjadřuje posunčinou, šarží... Nic to samozřejmě neubírá z chuti dětí, ani z poctivé práce dospělých tvůrců, jen je třeba označit tvar a styl tohoto dětského divadla, z něhož jeho účastníkům určitě zůstanou hezké vzpomínky - a někteří se pak jistě vydají i na dospělá ochotnická prkna.

-sg-

"dobré výtvarno"

- kostýmy i scéna; líbilo se veršování, malým dětem se nelíbila slangová řeč, zmatky díky slepování pohádek, žádný překvapení"

"herci byli vykulený z prostoru (malýho), baví je to"

ZUŠ Ledeč nad Sázavou, M. Zajícová podle M. Macourka: **Proč vyhynuli draci**. Svěží, příjemné dílko vzniklo za vedení zjevně poučené a zkušené vedoucí, která dokázala, že nejen své svěřence skvěle vede, ale že má i cit pro zacházení s literaturou (vtipné převedení ne zrovna jednoduchého Macourkova textu na jeviště). Snad by bylo možné představení vytknout příliš mnoho "barevnosti" kostýmů a horší artikulaci dětí. Ne zcela dokonalá mluva byla též "kazem na kráse" i u druhého představení šikovné Marie Zajícové **Kdo nevěří, ať tam běží** (na motivy lidové poezie).

-ez-

Proč vyhynuli draci - "krátké, výstižné, originální, líbil se herecký výkon odporovací hlavy" Kdo nevěří, ať tam běží - "trochu dlouhé, zamotaný konec - nepochopený"

Zajímavě se rozvíjela scéna pomocí dlouhých tkanic k pohádce **O zlaté rybě** ze ZUŠ Světlá nad Sázavou. Scénografie a loutky jsou zde krásné. Tak přesvědčivě ale nezní mluvní projev dětí, lehce komplikovaný chórem. Děti taky ještě nehrají přes loutku, nosí si ji jako znak. Přesto je to kultivované, uspokojivá inscenace.

-bš-

"líbila se chatrč, líbila se žena rybáře, technické nedostatky, loutky nemusejí být"

Lipské kočky ZŠ Lípa, **Slavík a růže**, známá pohádka O. Wilda prý velmi zaujala dětské diváky. Určitě svou tajemnou atmosférou a dobře zvolenými kostýmy. Jinak ale inscenace zůstala pouze na povrchu této poetické a filozofické pohádky, dotýkající se několika otázek uměleckého a lidského bytí.

-bš-

"líbilo se; úplně jiné než představení malých; líbilo se převlékání růží - zrání; rovnocenné výkony herců - dobré; konec výraznější (podle herců to tak původně bylo - zapomněli)"

Korálka ZŠ Dětenice - pokus o Malého prince, který kupodivu vyšel. Většinou velmi obtížné uchopení milované předlohy, které se hned tak nepovede, a to přes to, že vypadá snadně a svůdně, se dětem kolem Mileny Bretové poměrně zdařilo. Pěkně uspořádané představení, výběr etud na lidské vlastnosti, navíc v pěkných situacích, a jakási hra "ve třídě", která nepotřebuje jevištní prostor. Děti pěkně reagují, komunikují - poměrně přirozená je i přítomnost dospělých partnerů, byť by se mohli omezit jen na motivaci ke hře a rezignovat na vlastní "herecký" projev... Porota označila jako třetí v pořadí na Dětskou scénu v divadelních věcech.

-sg-

"moc dlouhé, zpočátku nepoznali malého prince, vadil jim dospělý, moc to nepochopili"

Jana Mandlová, jinak sama výtečná členka Šefrnova svitavského souboru, vede Dramatickou školičku tamtéž, toho o dramatické výchově ví hodně. Proto se jí v představení **"Středa nám chutná"** podle Ivy Procházkové tolik prolíná tzv. "dramatika" s příběhem, s inscenací... Rozvíjení motivů příběhu vyrůstá z prvků dramatické výchovy, z cvi-

čení rytmických, hlasových apod. a může vyústit v určité situace (škrábání jablek, chuťové vjemy štrůdlu, skořice...) Děti jsou uvolněné, nepředvádějí se. Problémem je možná délka, a pak, byť z počátku působí principiálně dobře - podíl hraní dospělých. Postup na Dětskou scénu na druhém místě.

-sg-

"některým vadilo, že tam hráli dospělí; zbytečně protahovaný konec, děti byly spontánní, přesvědčivý, opravdový - až moc opravdový"

O jakési quasimoralitě - performanci studentů Gymnázia z Havlíčkova Brodu (**Prázdný papír**) jen to, že je příjemné potkat se s lidmi tohoto věku, kteří o něco usilují, něco chtějí nejen předvést, ale taky předat. Téma, názor, postoj. Šikovný Martin Domkář to vymyslel a uspořádal s odvahou a zápalem - a určitě se pokusí znovu a jistě najde svou parketu, pestřejší než zatím černobílou. Talent na to určitě má.

-sg-

"bylo to vtipné, ale hnusné; moc velký skok - rozdíl mezi 'černými a bílými'; dobrý nápad, pravdivé" "herce to baví, každý dá do role něco ze sebe"

Studio Šrámkova domu Sobotka, Jan Vladislav: **O dívce s modrými očima**. Soubor zvolil překrásnou Vladislavovu pohádku o krásné princezně, která si nemůže vybrat ženicha, až se stane modrým kvítkem - čekankou. V jeho podání však vyzněla princezna jako rozmazlená, protivná "káča", která neví co chce a je za to potrestána. Děti se též těžko vypořádávaly s prostorem - s kukátkem (jsou údajně zvyklé na poloarénu). Představení však nelze upřít příjemnou práci se zvukem, děti též velmi dobře mluvily. Škoda však krásného příběhu.

-ez-

"moc mluvené - neprožívali to, hezké slunce, moc rychlý konec"

Letos opravdu "plodná" Marie Zajícová se představila na přehlídce ještě s jedním představením: pásmem Žáčkových textů **Výprodej**. Obsah veršů všeobecně uznávaného autora však z jeviště zněl prázdně, banálně a povrchně, přes zjevné nadšení dobře vybavených dětí.

-ez-

"vím, že tam vystupuje čas, ale nevím, jakou tam má úlohu, mělo by to být celé srozumitelnější"

Kdopak by čekal, že dnes děti zaujme Čelakovského **Toman a lesní panna**? A vida. Téma lásky a její zrady děti úplně přijaly a přesvědčivě předaly ve vlastně jednoduché, ale už dosti stylizované inscenaci. A vytříbené v prostředcích, rytmu, dobré mluvě. A citově zasahující. Těch pár "blech" se mi ani nechce zmiňovat, i když vidět byly. Inscenace vznikla na základní škole ve Sloupnici, vedená paní Evou Sychrovou, bezesporu obdařenou divadelním cítěním a dobrým vkusem. Toman a lesní panna získali doporučení na Dětskou scénu, za což se ještě navíc přimlouvám, i s odstupem času mi leží na srdci.

-bš-

"měl by ten příběh být více rozvedený, málo výrazný konec"

Ztracená pentlička, to je show jednoho mládence, Zdeňka Pecha, žáka Jeslíček. Velmi šikovného, nadaného. Dokázal zajímavě rozehrát loutkový příběh, který působil jako rozměrnější etuda. Hrál dobře s loutkou a dokázal bez šarže rozlišit hlasy loutek - zvířátek. Škoda jen, že svůj postoj k této hříčce jen naznačil v rámci, který fungoval pouze částečně a zůstal bez pointy.

-bš-

"dobrý herc, líbila se změna hlasů a komunikace s publikem"

Bez nás(vu) ZŠ Dr. Malíka z Chrudimi - vedoucí Petr Bařa zdramatizoval Werichovu pohádku **Až opadá listí z dubu**, pohádku, která spíš osloví dospělého čtenáře než dětského herce a adekvátní publikum. Kompozice, dá-li se to takto nazvat, se tváří poněkud cimrmanovsky, ale bohužel taková není. Tak jako Princezna Solimánská, či ochotnická pohádka z Úpice, je i tato kreace výsledkem systému založeného na secvičení textu. Vše ostatní jen jako a přibližně, tak jako v ochotnickém divadle, které text, slova, v lepším případě "něco jako" ilustruje. Vzhledem k ambicím vedoucích souboru by nebylo na škodu, kdyby se s dětmi zabývali hledáním pravdivých postojů, zkoumáním vzájemných postojů, říkáním si z očí do očí atp. Pak se možná bude dařit i inscenace dialogů. Kytara však byla báječná.

-sg-

H R O M A D A

*"nesrozumitelné, místy moc rychle,
mělo být více písniček"*

Půvabná pohádka Zdeňka Svěráka **O hasicím přístroji** byla ztvárněna dětmi, teprve začínajícími v dramatickém oboru ZUŠ Na Střežině. Pohádka byla pro ně adekvátně vybrána a poskytla výrazné, jednoduché situace. Děti v nich působily mile, leč dezorientovaně. A bodejť by ne, když jsme se pak dozvěděli, že jich polovina chyběla. Děti si pak s prostorem nevěděly rady.

-bš-

*"líbily se herecké nápady, nebylo
poznat postavy psa a kočky; nebylo
to orámované - začátek, konec"*

Ivana Měkotová, zkušená pedagožka LDO ZUŠ ze Světlé nad Sázavou, přivezla na přehlídku se svými, tentokrát staršími, dětmi pásmo poezie Jiřího Dědečka **Co mám na srdci**. Pásmo velmi kultivované, výtvarně působivé, promyšlené a vystavěné. Zdálo se, že děti zcela přijaly Dědečkovu poezii, jejich projev byl přesvědčivý a zaujatý, zejména ve střední části představení (s velmi nahodilými obrazy s baterkami). Účastníci semináře si však kladli otázku, zda nadlehčenou ironií v Dědečkově poezii jsou schopni takto staré (či mladé) děti ve svém věku již obsáhnout (texty někdy zněly bez humoru a nadhledu).

-ez-

"zajímavé, líbilo se využití baterek"

V Kainarově **Zlatovlásce** opět hrála celá třída základní školy na Gorkého ulici v Pardubicích. Hrála se zkrácená úprava Kainarova textu (docela šikovně), zpívaly se písně ze stejnojmenného filmu. Bylo to příjemné, typicky školní divadlo, kde děti své role až obřadně předváděly. Přesto, že pár nešikovností vzniklo, zachovávaly se dobré divadelní mravy. Vedle toho jsem si vážila opravdově citového projevu dětí při zpěvu písní.

-bš-

*"když jsou dva Jiříci - proč nemají
stejný kostým?"*

bylo ...

Regionální přehlídka dětských recitátorů

25. - 26. dubna
a 2. - 3. května 2000
Hradec Králové
Divadlo Jesličky

Pořadatelé:

Středisko amatérské kultury Impuls
z pověření Pedagogického centra
Hradec Králové a Divadlo Jesličky

Počet recitátorů: 98

Zpráva o regionální přehlídce přednesu z Východních Čech.

Je mou milou povinností napsat několik slov o regionálním kole celostátní soutěže dětských recitátorů, které se konalo v divadle Jesličky v Hradci Králové. Účastnila jsem se jí spolu s Emou Zámečnickovou, Ninou Martínkovou, Martinou Longinovou a Josefem Tejklem jako porotce – lektor.

Tato recitační soutěž byla rozdělena do čtyř dnů (každá kategorie jeden den). Každý den probíhal takto: Po prezenci a zahájení se děti rozdělily do dvou až tří skupin a celou hodinu si s nimi hrála starší děvčata z Jeslíček. Je to myslím příjemný začátek dne. Děti se protáhnou, rozhýbají, trochu si zvyknou na prostředí, ve kterém budou vystupovat, jejich doprovody si vypijí kávu a popovídají si, porota si prolistuje texty dětí a když začne sama soutěž, jsou už všichni připraveni vnímat. A potom vystupoval jeden recitátor za druhým, porota se poradila, rozhodla a vše sdělila účastníkům.

Ale tím ještě soutěž neskončila, nakonec si všichni společně sedli, porotci se změnil na lektory a povídali si s účastníky o tom, co společně viděli. Tato diskuse někdy přirozeně vrůstala i do zamyšlení nad dětským přednesem jako takovým, a pro mne (snad i pro ostatní) velice cenným. K jednotlivým kategoriím:

I. kategorie v úterý 25.4.2000 (1. - 3. třída ZŠ), 23 recitátorů

Tato kategorie byla pro nás všechny společnou odměnou. Účast v tomto kole byla pro děti této kategorie nejvyšším postem, kterého mohly dosáhnout. Soutěž se v tomto případě

stala jen přehlídkou. Vládla velice příjemná atmosféra. Děti vystupovaly soustředěně a byla také z daleka patrna jejich radost z toho, že přednášejí a mohou ostatním ukázat, co a jak si připravily. Podobná lehkost a klid vládly i při rozborovém povídání, hodně jsme chválili. Kdo by v takovémto případě ryl do nedostatků.

2. kategorie ve středu 26.4.2000 (4. - 5. třída ZŠ), 24 recitátorů

V této kategorii soutěžily děti s jedním textem. Dramaturgie textů byla objevená i zajímavá a děti byly dobře připravené. Z našeho regionu jsme poslali tři recitátory na Národní přehlídku do Turnova, a to **Petra Honzáka** s textem od J. Trnky „Zahradá“. Zaujal nás jeho příjemný a přirozený projev s nadhledem a vlastním sdělením. Také jeho cit pro výstavbu situace a přehledné rozdělení jednotlivých postav. Petrovi se podařilo citlivě a s lehkostí naplnit velmi pěkně vybraný text.

Marii Poulvou s textem T. M. Jirouse - „Ptala se Františky Marta“. Marii se podařilo nastolit legračně strašidelnou atmosféru, ve které ještě sama byla schopna přehledně rozpo-
hybovat děj.

Jakuba Jedlinského s ukázkou z knihy Karla Poláčka „Bylo nás pět“. Hned na začátku sice nasadil ve veliké intenzitě, ale přesvědčil nás, že může ještě dál přirozeně stupňovat a reagovat. Jeho vystoupení bylo hravé a živé. Diváky si získal především osobitým sdělením. Popovídání po vyhlášení vítězů proběhlo ve třech skupinách u stolků na sluncem pro-
hřáté verandě.

3. kategorie úterý 2.5.2000 (6. - 7. třída ZŠ), 29 recitátorů

I u nás se tentokrát projevila mírná problematická tato věková kategorie. Někdy se stávalo, že text, který byl nejspíš vhodný před dvěma měsíci, dětem najednou nestačil a působil na nás spíš jako "zděděný po mladší sestře". Proto obzvláště s dětmi tohoto věku je třeba znovu a neustále pracovat na textu, hledat nová úskalí a nové roviny. Myslím si, že ty, které jsme ocenili, tento problém rozhodně neměly. Byla to **Veronika Kubová** s textem I. Hurníka "Na střeše". Ocenili jsme výběr a naplnění textu a to, jak Veronika dokázala nalézt a sdělit

téma korespondující s jejím věkem. Předvedla velmi příjemně kultivovaný projev a poutavě vystavěla celý příběh.

Gabriela Šimková s textem P. Šruta "Jak mě medvěd sněd". Zaujala nás specifická poloha nadhledu s jakým Gabriela přistupovala k náročnému a zrádnému textu P. Šruta.. Má uvolněný a velmi příjemný projev s obdivuhodnou schopností udržet napětí a smysl pro humor.

4. kategorie středa 3.5.2000

(8 - 9. třída ZŠ), 22 recitátorů

Musím přiznat, že jsme tentokrát v této kategorii po prvním kole soutěže neměli žádný přímý tip na postup a až druhé kolo bylo rozhodující. Proto bych chtěla zdůraznit, pokud se bude někdo z vás připravovat na tuto soutěž, aby jste nepodceňovali výběr a práci na druhém textu. U obou postupujících jsme ocenili až druhý text a upřednostnili jsme jej před prvním.

Do Trutnova jsme poslali **Kláru Horvátovou** s textem T. Belka "Tma" i přes některé přednášečské nedotaženosti ve výstavbě (zejména v prvním textu) pramenící z toho, že se připravovala úplně sama, si recitátorka získala publikum čistou emotivností a silou své upřímné osobní výpovědi. **Tomáše Myšáka** s textem K. Čapka "To přece ví každé malé dítě". Přednášec přesvědčil v druhém kole. Text přednesl s nadhledem. Zaujal s přirozeným smyslem pro humor. Navázal příjemný kontakt s divákem a bylo zřejmé, že pracuje se svým osobním zážitkem.

Závěrečné popovídání bylo velmi příjemné hlavně proto, že se sami recitátoři s velkým zájmem o přednes zapojovali do debaty.

Na závěr bych chtěla ještě napsat, jak příjemné zázemí měla celá tato soutěžní přehlídka. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří se mnou seděli v porotě a vedli semináře, bylo to pro mě opravdu cenné setkání. Dále děkuji všem, kteří pomáhali z divadla Jesličky a také pořadatelům z IMPULSU, díky jejich starostlivé práci všechno probíhalo hladce.. Samozřejmě i recitátorům, bez kterých by tato přehlídka vůbec nebyla.

Václava Křesadlová.

Psáno pro časopis *Dramatická výchova*

bylo ...

Regionální loutkářská přehlídka

8. - 9. dubna 2000

Hradec Králové

Divadlo Jesličky

Pořadatelé:

Středisko amatérské kultury

IMPULS Hradec Králové,

Divadlo Jesličky,

Volné sdružení východočeských divadelníků

Počet představení: 21

porota:

Karel Vostárek, Alena Exnarová,

Jan Merta, Jolana Brannyová

a Iveta Dřízhalová.

PROGRAM

LS Had Hradec Králové,

úpr. textu a režie Miroslav Kužel

O perníkové chaloupce

LS PECH, Divadlo Jesličky,

režie Jiří Polehňa: **Koťátko a Pentlička,**

hraje Zdeněk Pecha

Tak co? ZUŠ Chlumeck n.C.,

režie Romana Hlubučková

Jiří Záček: **O Kašpárkovi**

LS Na židli Turnov, režie Petr Záruba

E. Gruberová: **O Koblížkovi,**

Švec a čert

LS Mravenec ZUŠ Žamberk,

režie Olga Strnadová

Jak Franta na čerchmanty vyžrál

LS Poli, Divadlo Jesličky,

režie Jiří Polehňa, J. Polehňa:

O posvícení v Hudlicích

aneb Oldřich a Božena

Křepelky ZUŠ Žamberk,

režie Olga Strnadová

Na tom našem dvoře

LS BOŽI Jaroměř, režie Jana Dvořáčková

J. Dvořáčková: **Starý příběh jaroměřský**

Gogo a Chru Chru Svitavy

Dramatická školička Svitavy,

režie Karel Šefrna

Karel Šefrna: **Putování za Sněhurkou**

LS Bifule, Divadlo Jesličky,

úpr. a režie Jiří Jelínek a Karel Bělohlávek

J. Foglar: **Rychlé šípy**

Júlie, Dramatická školička Svitavy,

režie Jana Mandlová: **Zrcadlení**

LS Bifule, Divadlo Jesličky,

úpr. a režie Zuzana Krausová a Jiří Jelínek

O. Wilde: **Oskarky**

LS Dětem pro radost Náchod, režie Daniel

Šárka: **Kašpárkovy čertoviny**

BRUM Broumov, režie František Macháček

Ženich pro čertici

Čmukaři Turnov,

režie J. Ipser, D. Weisssová

Ipser, Weisssová, Zemenová:

Pletené pohádky

Šíro MŠ Lázně Bělohrad,

režie Zívrová, Grohová

Z. Svěrák: **Tatínku, ta se ti povedla**

LS Radost Červený Kostelec,

režie Jaromír Dvořák

Y. Maufred: **Krásná Amaranta**

Tak co? ZUŠ Chlumeck n.C.,

režie Romana Hlubučková

Pohádka, hraje Š. Pikařová

Jim

Nominace na přímý postup:

Blok inscenací Olgy Strnadové

LS Mravenec a Křepelky ZUŠ Žamberk

Jak Franta na čerchmanty vyžrál

a Na tom našem dvoře

Doporučené inscenace do širšího výběru podle následujícího pořadí:

Čmukaři Turnov:

Pletené pohádky

Gogo a Chru Chru Svitavy

LS BOŽI Jaroměř:

Starý příběh jaroměřský

Dramatická školička Svitavy:

Putování za Sněhurkou

LS Bifule, Divadlo Jesličky:

Oskarky

Júlie, Dramatická školička Svitavy:

Zrcadlení

LS Bifule, Divadlo Jesličky: Rychlé šípy

Udělená ocenění:

Čestné uznání:

- **Romaně Hlubučkové**
ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou
za kultivované představení
O Kašpárkovi dětského souboru
Tak co?
- **LS Na židli, Turnov**
za výtvarnou úroveň inscenací
O Koblížkovi a Švec a čert

- **Šárce Pikařové ZUŠ Chlumec** nad Cidlinou za etudu Pohádka.

Cena:

- **Olině Strnadové** za režii a scénografii inscenací dětských souborů ZUŠ Žamberk Jak Franta na čerchmanty vyzrál a Na tom našem dvoře
- **Olině Strnadové, ZUŠ Žamberk**, za scénář k inscenaci Jak Franta na čerchmanty vyzrál
- **LS Mravenec, ZUŠ Žamberk** za inscenaci Jak Franta na čerchmanty vyzrál
- **LS Křepelky, ZUŠ Žamberk** za inscenaci Na tom našem dvoře
- **Olině Strnadové** ZUŠ Žamberk za citlivé hudební vedení v inscenaci Na tom našem dvoře
- **LS BOĎI Jaroměř** za inscenaci hry Jany Dvořákové Starý příběh jaroměřský
- **Janě Dvořákové, LS BOĎI Jaroměř**, za dramatický text hry Starý příběh jaroměřský
- **Janě Dvořákové, LS BOĎI Jaroměř**, za roli Anny ve hře Starý příběh jaroměřský
- **souboru GOGO a CHRU CHRU Svitavy** za imaginativní inscenaci GOGO a CHRU CHRU
- **Karlu Šefrnovi** za neutuchající invenci v inscenaci Putování za Sněhurkou Dramatické školičky Svitavy
- **LS Bifule, Divadlo Jesličky, Hradec Králové**, za svérázné inscenování novodobého mýtu v představení Rychlé šípy
- **souboru Jůlie, Dramatická školička Svitavy**, za hudební dramaturgii a práci se světlem v generační výpovědi Zrcadlení
- **Zuzaně Krausové a Jiřímu Jelínkovi, LS Bifule Divadla Jesličky Hradec Králové**, za osobitý inscenační přístup ve hře O. Wildeho Oskarky
- **LS Čmukaři, Turnov** za inscenaci a herectví s loutkou v představení Pletené pohádky
- **Jaroslavu Ipserovi a Daniele Weissové LS Čmukaři Turnov**, za režii inscenace Pletené pohádky
- **Jaroslavu Ipserovi** LS Čmukaři Turnov, za scénografii ve hře Pletené pohádky

Regionální loutkářská přehlídka v Hradci Králové aneb Šílený maratón

Bylo to něco úžasného a úžasného zároveň. Ve dvou dnech (8.-9.4.) jsme zhlédli 23 představení a představeníček! Hlediště Divadélka Jesličky, kde se přehlídka odehrávala, bylo neustále plné - byli tu loutkáři dětští i dospělí, děti s rodiči z okolí a dva psi, Tonda a Filip, z nichž posledně jmenovaný vyjadřoval své sympatie místo potlesku počtem štěků. Na tradiční povídání o představeních už vůbec nezbyl čas. Potáceli jsme se znavení mezi divadelním sálem a barem a jen díky péči Jesliček a jejich specialitám jsme nezemřeli hladem a žízní. A ještě díky něčemu jsme přežili: díky bezvadné atmosféře a díky dobré úrovni velké většiny představení. Byla to jedna z nejkvalitnějších přehlídek za několik uplynulých let. Svědčí o tom i počet udělených ocenění (celkem 19) a počet představení doporučených k postupu na Loutkářskou Chrudim.

Podnětná byla i pestrost přehlídky. Na jedné straně tradiční a méně tradiční marionetové divadlo (ať už přinášelo řadu problémů či bylo povýšeno k současnosti). Dále práce s dětmi a s mládeží v inscenacích nejrozličnější úrovně, s použitím nejrozličnějších forem loutkového divadla. Využití lidové poezie a folklóru. Maňáskové divadlo v rozsahu od výtvarně kultivovaného projevu v pohádkách až po razantní rakvičkárnu kořeněnou černým humorem. Ztvárnění známé prozaické literatury v divadelní zkratce. A tak dále. Až na druhém pólu generační výpověď na pomezí druhu pohybového a loutkového divadla.

Telegraficky k jednotlivým představením ve sledu, v němž jsme je viděli:

LS HAD Hradec Králové **O perníkové chaloupce**

(úprava, režie a scénografie M. Kužel) - Návrat k marionetám na nitích vyrobeným v 60. letech. Vodění odkryté, mezi stojkami na jevišti. Problémy se odvíjejí od textu, který je parafrází známé pohádky, ale nejsou jasné motivace ani vývoj postav, ani to, že jde o život.. Režie spočívá více v aranžování než ve výkladu.

LS PECH, Divadlo Jesličky Hradec Králové - Koťátko a pentlička (Režie J.Polehňa, hraje Z.Pecha) - Herec hraje pohádku na stole s lout-

kami vedenými na tyče shora. Rámecem (odpovídajícím jeho pubertálnímu věku) je příchod a otrávená parafráze obvyklých úvodů "Milé děti, určitě máte rádi pohádku, já vám ji zahraju", s níž už se pak dále pracuje minimálně. Je to škoda, protože herec je šikovný, ale v tomto směru trochu tápal. Režisér by mu měl pomoci vtisknout inscenaci řád.

LS Tak co? ZUŠ Chlumec n.C.

- **J.Žáček: O Kašpárkovi**

(úprava J. Dvořáčková, R. Hlubučková, režie a scénografie R. Hlubučková). - Hrál se s malými marionetkami, na desce umístěné mezi dvěma židlemi, s dekoracemi-hranoly s dětskými kresbami prostředí. Předpokladem pro čisté, příjemné představení byl dobrý výběr kvalitní předlohy a její odpovídající úprava, stejně jako dobrá a systematická práce R. Hlubučkové s dětmi zúčastňující se v jejich všestranně kultivovaném projevu.

LS Na židli Turnov

E.Gruberová: O Koblížkovi

(Úprava kolektiv, scénografie Kudelová, Záruba, režie P. Záruba) - Maňáskové představení hrané dětmi. Jeho cennou devízou byla kultivovaná výtvarná složka inscenace a zaujetí dětí pro hru, zatímco v režijní práci, ve výstavbě situací, jsou ještě značné rezervy.

LS Na židli Turnov

Švec a čert

(úprava a režie kolektiv) - I v této maňáskové inscenaci, hrané dvěma dospělými a dvěma dětmi, potěšilo příjemné výtvarno. Ale problematický byl výběr a úprava textu a následně i režie: nejsou vystavěny situace, nejsou vždy jasné motivy, hodně se mluví a málo se děje.

LS Mravenec, ZUŠ Žamberk

O.Strnadová:

Jak Franta na čerchmanty vyzrál (volně na motivy pohádky Čert a Káča, režie a scénografie O. Strnadová). - Maximální potěšení a pohlazení po duši. Jednoduchý paravánek s oponkou, scéna znaková. Maňásky, ovšem poněkud nezvykle s živou rukou mimo základní "tubus" těla. Folklórní rámec - náznak krojů, "živé" komentáře a vstupy, písničky. Olinčina harmonika (tedy akordeón).

Maximální využití možností loutek, výrazná zkratka, budování situací, neustálé překvapování, fungující temporytmus, jasná poetika. Jak už tomu u Olinky a jejích dětí bývá. Ale je v tom i neustálé hledání a objevování (zde třeba v nezvyklé technologii loutek a jejím využití).

LS POLI, Divadlo Jesličky, Hradec Králové

J. Polehňa:

O posvícení v Hudlicích.

Jednoduchá scéna - hraje se na soklu a herci jsou částečně kryti malým paravánkem, scénické prvky jsou náznakové. Hraje se pohlednými marionetami. Ale za chvíli se okoukají, protože nás průběh děje ani ony svou akcí nepřekvapují. Problém se odvíjí už od textové parafráze není jasné, co chtěli inscenátoři říci. Nevychází se vztah ani mezi loutkami, ani mezi oběma aktéry. Vše plyne spíše jako rozhlasová hra.

LS Křepelky, ZUŠ Žamberk

Na tom našem dvoře

(lidové písničky a říkanky, režie a scénografie O. Strnadová) - Paravánek a na něm čtyři spící dívčí obličeje. Pak v písničce zakokrhá koutek a rozvíjejí se další příběhy, odehrávající se jakoby ve snu. Jednoduché, nápadité loutečky, na malých texticích písniček a říkanek vybudované situace. Křehoučké, poetické, vtipné, zkratkovité... Stejná je i práce s muzikou. Z minima dokážou vytěžit maximum. Končí opět koutkem - a probuzením. Pohlazení.

LS BODI Jaroměř

J.Dvořáčková:

Starý příběh jaroměřský

(režie J. Dvořáčková) Současné rozvíjení tradic rodinného divadla. Příběh se odehrává ve zvětšeném rodinném divadélku s jednoduchými malovanými kulisami, malými marionetami, s živým hudebním doprovodem - vše je v souladu s celkem. Základem inscenace je dobře napsaný dramatický text umožňující jednání a výstavbu situací. Tak se také v provedení děje. Odpovídající je i charakterizace postav a především pak práce s loutkami, jejich významová gesta. Těší laskavý nadhled nad příběhem i využití zcizovacích momentů. Prostě bonbónek pro diváka.

GOGO and CHRU CHRU Svitavy

Gogo and Chru Chru:

GOGO and CHRU CHRU

(režie a scénografie Gogo and Chru Chru, spolupráce Radovan Selinger a Jana Mandlová) Soubor mladých lidí. Rakvičkárna (i s živým králíkem) a groteska, černý humor. Tři příběhy propojené postavou Kašpara - zpočátku hercem navázaným na nitích a manipulovaným, posléze maňáskem aktivně vyřešícím pointu závěrečného příběhu. Zdánlivě paradoxně hraji v podstatě o vážných věcech. Základním principem je hledání, které je zajímavé jak pro aktéry samotné, tak pro diváka.

Dramatická školička Svitavy -

K.Šefrna: Putování za Sněhurkou

(režie a hudba K. Šefrna, scénografie K. Šefrna a kol.) - Chytrá kompilace dvou pohádek - Sněhurky a Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého. Pětidílný rozkládací pohyblivý paraván na kolečkách, spodové loutky bez rukou. Příliv hudby, jazzování a swingování. Mládež vzala za své Karlův způsob vidění divadla, jeho poetiku. Příjemné představení.

LS Bifule, Divadlo Jesličky Hradec Králové

J.Foglar: Rychlé šípy

(Úprava a režie J.Jelínek, K. Bělohávek) - Tři herci ve skautském, minidivadélku, jehož základem je otočný hranol - scéna a loutečky z lega či "igračci". Ale pozor - nejde o parodii, ale o současné zacházení s archetypem (síla přátelství a lásky), o laskavý pohled na novodobý mýtus. To vše na ploše patnácti minut. Svěrázný pohled na uvedené téma potěší.

LS Jůlie, Dramatická školička Svitavy

Jůlie: Zrcadlení

(režie J. Mandlová, scénografie Jůlie, hudba M. Křivánková) - Generační výpověď na pomezí pohybového a loutkového divadla. Je to divadlo tezovité, odpovídající mladému věku aktérek, které cítí potřebu řešit závažné otázky existenčního charakteru. Velmi působivě pracuje se světlem, hudbou a znakem. Sugestivní představení.

LS Bifule, Divadlo Jesličky Hradec

Králové

O.Wilde: Oskarky

(Úprava a režie Z. Krausová a J. Jelínek) - Rámec služebné a sluhy (milostného páru) a jejich korespondence a letního setkávání. V úvodu přivezou dva servírovací vozíky, které se stávají jevištěm pro dvě zobrazovaná prostředí. Jde o zkratku příběhu o strašidlu cantervillském. Stylizace a atmosféra odpovídá duchu příběhu a staré Anglie. Obrazy s malými marionetami jsou pak už méně přehledné (charakterizace postav je výraznější hlasově než v pohybu), nicméně celek je působivý.

LS Dětem pro radost, Náchod

Kašpárkovy čertoviny

(dle starších loutkářských textů upravil a režíroval D. Šárka) - Nekvalitní textový základ nepovýšila ani inscenace. Marionety na nitích. Tradiční reprodukce v rovině slovní s minimem akcí.

LS BRUM Broumov

Zenich pro čertici

(úprava J. Dařbuján, režie F. Macháček). Nepříliš kvalitní text nebyl inscenačním uchopením příliš povýšen. Humorné situace vznikaly spíše jako "kouzlo nechtěného" při vodění marionet na nitích. Škoda, znali jsme řadu daleko lepších inscenací tohoto souboru.

LS Čmukaři, Turnov

J. Ipser, D. Weissová:

Pletené pohádky

(režie Ipser, Weissová, scénografie Ipser). Tak asi (odhadem) 18 let stará pohádka. I po této době zůstala jak v textovém základu, tak ve výtvarnu velmi živá. Místo Dády hraje s Jarodou Romana Zemenová. Vkladem je samozřejmost existence obou aktérů na jevišti, schopnost vzájemné komunikace a především práce s loutkou. Jsou mistři v neustálém rozvíjení situací, ve vypracování přesného temporytmu. Způsobem herectví se trochu liší expozice a v závěru pak, kdy chtějí podobným způsobem celek uzavřít, by to chtělo razantnější konec. Ale i přes tuto drobnou připomínku je to kouzelné.

LS ŠÍRO, MS Lázně Bělohrad

Z. Svěrák:

Tatínku, ta se ti povedla

(režie Zívrová, Grohová, scénografie kolektiv, hudba Svěrák, Uhlíř) - Nepříliš zdařilá jevištní interpretace textu. To co nás okouzluje, je především tento text - a to jsme byli ochuzeni o podstatu, o níž se hraje, tedy o tatínkovu povedenou pohádku. Jinak to vlastně ani není loutkové divadlo. Ovšem chut' pro hru souboru upřít nelze.

LS Tak co? ZUŠ Chlumec. n.C.

Pohádka

(úprava R. Hlubučková, Š. Pikařová, režie R. Hlubučková) - verze Červené Karkulky hraná kornoutovými loutkami na stole a zástupnou řečí. Příjemný projev Š. Pikařové a cit pro temporytmus potěšil.

LS Tak co? ZUŠ Chlumec n.C.

P. Šrut: Jim

(režie R. Hlubučková, úprava a scénografie kolektiv) - Děti zde pracovaly s imaginární postavou (malý Jim), se znaky a jednoduchými dřevěnými loutkami (špalíčky). Jejich projev byl kultivovaný (jak jsme ostatně u chlumeckých dětí zvyklí), ale příběh poněkud nepřehledný.

LS Radost, Červený Kostelec

Yves Maufred:

Krásná Amaranta

(úprava A. Hlavatá, režie J. Dvořák, scénografie P. Petira, hudba J. Dvořák) - Hrálo se s loutkami na stole. Sympatická byla hravost dospělých, ale samotná úprava příběhu nebyla nejšťastnější - hlavní dramatická akce se odehrála mimo jeviště. Navíc nehráli přes loutky. Leccos nám tedy uniklo.

Tak to je všechno.
Howg.

Alena Exnarová

Psáno pro časopis Loutkář

A ještě poznámka Honzy Mertý

Chtěl bych přidat pár poznámek k letošní přehlídce loutkářských souborů v Jesličkách spíše z hlediska pořadatelů a uvést věci na pravou míru. Pohled na samu přehlídku podává o jejím průběhu na první pohled

stručná, avšak obsažná a výstižná zpráva Aleny Exnarové, o její pozitivní různorodosti i kvalitě.

Ještě asi dva týdny před uzavěrkou přihlášek jsme měli v rukou přihlášky na asi pět inscenací a skoro uvažovali nad tím, koho bychom měli na přehlídku ještě přizvat jako inspirativní představení. Během dalších dnů se situace k našemu překvapení změnila natolik, že po uzavěrcce jsme stáli před problémem, jak nastalou situaci řešit. Počet 23 vystoupení byl naprosto nečekaný. První námět, rozšířit přehlídku i na páteční večer, byl neproveditelný, neboť jeviště bylo obsazeno jesličkovskou premiérou. Naskýtala se další možnost přesunout část přehlídky o týden zpět, k druhé části přehlídky dětských divadelních souborů, kde by se snad dalo ještě některými přesuny prostor pro několik vystoupení zajistit. Ale koho bychom tam umístili, když jsme tuto možnost dříve neoznámovali. Také se nám zdál tento způsob vůči některým souborům skoro diskriminační, neboť víme, že soubory chtějí hrát před svými kamarády a svými diváky. Nezbyvala jiná možnost, než resignovat na čas potřebný k diskusím o představeních a všechen věnovat hraní souborů. Porotu rozšířit ze tří na pět členů, aby rozhodování bylo objektivnější. Úkolem poroty pak bylo vybrat představení na LCH a vybrat individuální výkony k ocenění. Musím říci, že čas, který jsme k tomu měli mezi jednotlivými představeními, sotva na tyto úkoly stačil. Přesto jsme si stanovili, že alespoň v sobotu večer na závěr prvního hracího dne se s členy souborů sejdeme a o obecných divadelních věcech s nimi pohovoříme. Ale ani to se nepovedlo, neboť únava dolehla i na nás a po rozboru posledního večerního představení už ani o nás nebyl zájem, a my jsme se mohli alespoň trochu odreagovat v kruhu zbylých loutkářů, zpívajících u piana. Takže pro setkání s porotou zůstala jen řeč předsedy poroty Karla Vostárka na konci přehlídky, v neděli odpoledne.

Přes počet souborů se zvláště v sobotu podařilo skupině pořadatelů vedené Jirkou Polehňou dodržet program přehlídky přesně. Díky za to jim i souborům, které se této přísné organizaci podvolily.

Překvapením pro nás nebyl jen samotný počet přihlášených souborů, ale samozřejmě i dobrá úroveň všech představení. Nejvíce si cením toho, že vedle sebe hrály soubory všech typů a druhů loutkového divadla, od tradičních až po "avantgardní", od dětských až po dospělé, a všude panovala tolerance a pochopení. Myslí, že je to ta správná cesta, která ukazuje mnoho možností a zájmů a podporuje žánrovou pestrost inscenací i pro diváka, jehož hodnocení bývá někdy odchýlné od našeho. Ke škodě věci pak řadím to, že některé soubory přijíždějí na přehlídku těsně před svým vystoupením a po něm ihned zase mizí z jejího přátelského prostředí. A nejeví zájem o práci druhých souborů a o navázání kontaktů s nimi.

Již podle vyšší účasti i na přehlídce předcházející se zdá, že účast souborů na přehlídkách má stoupající tendenci. A i když letošní účast byla asi výjimečná, nelze ji, jak vidno, občas vyloučit. Bude třeba zamýšlet se pomalu nad tím, jak takovou situaci příště řešit. Není to věc jednoduchá, neboť je závislá nejen na čase a prostoru, ale i na financích, kterých není nikdy nazbyt. Nepořádat diskuse o představeních není právě to nejlepší řešení. Je možné ho použít jen výjimečně. Ale v tuto chvíli to jinak nešlo.

Je třeba ještě jednou poděkovat všem lidem z Jesliček, kteří se o nás tak dobře po všech stránkách starali. V zajištění organizace samotné přehlídky i v naplnění našich žaludků přímo na místě. I ve vytvoření přátelského ovzduší, které právě v Jesličkách má tak silnou a neopakovatelnou atmosféru.

Na přípravě přehlídky spolupracovali Nad'a Gregarová, Jirka Polehňa a autor těchto poznámek. Na ně se tedy obračejte se svými případnými stížnostmi.

Jan Merta

bylo ...

DIVADELNÍ ÚPICE 2000

**Setkání amatérských
divadelních souborů
převážně mladých
věkem hrajících členů,
tj. souborů s věkovým
průměrem mezi 15 a 24
lety, včetně souborů
studentských, bez
omezení druhového a
žánrového, též divadel
přesahujících vymezení
tzv. činoherního divadla
či směřujících
k produkcím, jež jsou
na pomezí druhů umění.
14. - 16. dubna 2000**

Pořadatelé:
Středisko amatérské kultury Impuls
Hradec Králové,
Městské kulturní středisko v Úpici,
Divadelní soubor A. Jiráskova
- Jednota divadelních
ochotníků Úpice,
Volné sdružení
východočeských
divadelníků

Počet představení: 11

Lektorský sbor ve složení:
Prof. Jan Císař (DAMU Praha),
Vladimír Hulec (Divadelní noviny),
Karel Tománek (dramaturg),
tajemnice poroty:
Mirka Císařová

Program

Divadelní vlastenecký spolek Vlastík,
KD Střelnice, Vrchlabí
F. R. Čech: **Pravda o zkáze Titaniku**
režie: Martin Teplý

JDO Úpice - Divadelní soubor Dr. Krásy
A. Camus: **Nedorozumění**
režie: Petr Lanta

Divadlo Jesličky, Hradec Králové
Josef Tejkl dle archivních materiálů:
Ptáci na odstřel
režie: Josef Tejkl

Dramatická školička Svitavy
Zrcadlení
režie: Jana Mandlová

Divadlo Jesličky, Hradec Králové
Roman Sikora: **Smetení Antigony**
režie: Josef Tejkl

Experimentální studio chudého divadla
Spol. Dr. Krásy
Frank Wedekind, P. Lanta + kolektiv:
Bezhlavá královna
režie: Petr Lanta

Divadlo DRED, Jiráskovo gymnázium,
Náchod
Otakar Faifr + kol., J. Škvorecký:
Hra o naše životy
režie: Petr Hašek + Ondřej Pumr

Divadlo Ivana Olbrachta Semily
František Hrubín:
Romance pro křídlovku
režie: Zdeněk Lindner

Náchodská divadelní společnost
Otakar Faifr: **Tváře**
režie: Petr Hašek

Divadlo Jesličky Hradec Králové
Eva Sychrová
Ernst Jandl: **Německá báseň**
režie: Ema Zámečnicková

Turnovské divadelní studio A. Marek
nesoutěžní
P. Haken dle K. Poláčka: **Bylo nás 5 + 5**
režie: Petr Haken

Lektorský sbor doporučil k postupu
na Šrámkův Písek představení
v tomto pořadí:

**1/ Divadlo DRED, Jiráskovo
gymnázium, Náchod**
Otakar Faifr + kol., J. Škvorecký:
Hra o naše životy
Režie: Petr Hašek + Ondřej Pumr

2/ JDO Úpice - Divadelní soubor Dr. Krásy

A. Camus: *Nedorozumění*
režie: Petr Lanta

3/ Divadlo Jesličky, Hradec Králové

Josef Tejkl dle archivních materiálů:
Ptáci na odstřel
režie: Josef Tejkl

Porota dále udělila diplomy:

- **Patru Lantovi**
za autorsko-režijní přístup k práci na inscenaci hry A. Camuse *Nedorozumění*
- **Martinu Albrechtovi**
za herecký výkon v inscenaci hry A. Camuse *Nedorozumění*
- **Evě Dostálové a Alexeji Smorčkově** za výtvarné řešení inscenace A. Camuse *Nedorozumění*
- **Josefu Tejklvi**
za dramaturgicky a autorsky podnětný přístup k tématu jevištní kompozice o křížové cestě romského etnika *Ptáci na odstřel*
- **Janě Mandlové** za pedagogicko-režijní vedení inscenace *Zrcadlení*
- **Divadlu "Dred" Jiráskova gymnázia Náchod** za spontánní kolektivní přístup k představení *Hra o naše životy*
- **Otakaru Faifrovi**
za herecký výkon v představení *Hra o naše životy* a autorský podíl na inscenaci *Tváře*
- **Divadlu Ivana Olbrachta ze Semil** za pokus inscenovat náročnou literární předlohu F. Hrubína *Romance pro křídlovku*
- **Evě Sychrové** za přednes Německé básně Ernsta Jandla

DIVADELNÍ ÚPICE 2000

Letošní přehlídka mladého a netradičního amatérského divadla v Úpici (14. - 16. dubna v Divadle Aloise Jiráska) nabídla hodokvas nejvybranějších lahůdek:

K vidění a slyšení byla produkce ražení spíše "lidového" (*PRAVDA O ZKÁZE TITANIKU*, Divadelní vlastenecký spolek Vlastík, KD

Střelnice, Vrchlabí), drama existenciální (*NEDOROZUMĚNÍ*, JDO Úpice, Divadelní soubor Dr. Krásy), "balábile" poetické (*ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU*, Divadlo Ivana Olbrachta Semily) i nesmlouvavě studentské (*HRA O NAŠE ŽIVOTY*, Divadlo DRED, Jiráskovo gymnázium Náchod), jevištní kompozice moralistní (*PTÁCI NA ODSŤŘEL*, Divadlo Jesličky, Hradec Králové) i recitace namoutě scénická (*NĚMECKÁ BÁSEŇ*, Divadlo Jesličky, Hradec Králové). Nechybělo ani vystoupení divadelních elévů (*ZRCADLENÍ*, Jülie - dramatická školička Svitavy), ba dokonce bylo přítomným umožněno nahlédnout do tvůrčí dílny chudého a experimentálního divadla (*BEZHLAVÁ KRÁLOVNA*, Experimentální studio chudého divadla Spol. Dr. Krásy). Hostina to byla přepestrá, avšak pokrm hodný oslavného zvolání netradiční! servírován toho víkendu nebyl.

Dalo by se tedy říci, že všechno proběhlo tak, jak se zhruba dalo čekat. To by se říci pochopitelně dalo, kdyby, kdyby odborným posudkem nebyla pověřena trojice prof. Císař Hulec a Tománek. Výměna názorů probíhala natolik otevřeně, že jednání chvílemi připomínalo zasedání konventu krátce po pádu Bastily. Nicméně demokratický jednohlas na závěrečném setkání přece jen zazněl:

K výběru do programu Šrámkova Písku lektorský tým navrhl HRU 0 NAŠE ŽIVOTY, NEDOROZUMĚNÍ a PTÁKY NA ODSŤŘEL. Současně se rozhodl na příští Úpici přesně o půlnoci vystoupit s hrůznou tragigroteskou SOUBOR "X" JE ŠMÍRA, ZATO SOUBOR "Y"... - ALE TO VY, PANE KOLEGO, NIKDY NEMŮŽETE POCHOPIT!"

Lektorský tým v dobré víře, že vyzdvižení tvůrci nezpychnou a i nadále budou divadelním múzám věnovat většinu svých tvůrčích sil udělil i mnohá individuální ocenění (seznam oceněných k nahlédnutí v kanceláři Volného sdružení východočeských ochotníků Hradec Králové). Závěrem tohoto stručného zpravodajství sluší se poděkovat

Městskému kulturnímu středisku v Úpici a Divadelnímu souboru

Aloise Jiráska - Jednotě divadelních ochotníků Úpice za milé přijetí a vzornou organizaci celé přehlídky.

Dr. Karel Kladivo Effatha
dramaturg v.v.
Převzato z *Amatérské scény*

Úpická duše přehlídky,

to je především Pavel Švorčík. Skoro bych řekla, že k tomu, aby byla pochopena, je třeba Pavla znát. (Což není v divadelním východočeském světě zase tak nemožná věc vzhledem k jeho pokusům režijním, osobitosti herecké i organizátorské.) Úpická přehlídka už není bohužel Věra Husáková, která nás opustila navždy, ale jejímž odkazem bude asi leccos v Úpici ještě dlouho prověřováno. Úpická přehlídka mladého divadla, to už je také našťastí i místní soubor. Jeho členů se tu v průběhu vystřídala pěkná řádka. Od schopné techniky, přes mužskou část souboru alespoň s námi u baru popíjející a diskutující až po nezničitelná děvčata, jejichž milý a stálý úsměv při obsluze v baru Bohémky je jen těžko docenitelný, když spočítáme množství hodin, které tu o tomto víkendu strávila. Speciálního ocenění si pak zaslouží dámská část souboru za výrobu neuvěřitelného množství druhů pomazánek ke snídaním. (Musím přiznat, že jsem při výběru málem zdivočela. Doufám jen, že si děvčata při jejich výrobě u mladých Vylíčilů řádně užila.) Úpická přehlídka, to jsou i měkké náruče pohovek v Bohémě, ze kterých se profesoru Císařovi špatně vstává, ale jsou tak pohostinné, že se na nich skoro dá spát, ale i zaujatě diskutovat. Úpická přehlídka, to jsou i nekonvenční uvádění představení Pavlem Švorčíkem, jejichž jemný humor je tak jemný, že může některým posluchačům i uniknout. (Porotě naopak neunikly jeho cimrmanovské mapky pro pochod za ubytováním, nebo záměrně matoucí několikrát organizační pokyny, z nichž jediné pravé třimal Pavel neustále v ruce.) Úpická přehlídka, to je pro porotu i množství schodů, které musí vyšlapat, protože svou "porotovnu" má umístěnou až kdesi u nebes, zato však s krásným výhledem. A ta porota je vzhledem k charakteru festivalu i více svobodomy-

slná než bývá zvykem, více neje-
notná, více osobní a tím snad nabíze-
jí i více podnětů. Je to i zubatý
úsměv Hulcův, zvukově zapamato-
vatelné kaskády smíchu Tománkova i
vědoucí a komentující úsměv páně
Císařův. Úpická přehlídka, to je i vy-
nikající guláš snědený na "divadel-
ním dvorečku", jak říkám já prostoru
před vstupem do Bohémy u zadního
vchodu divadla a který mohl být
vzhledem k počasí letos řádně využit.
Úpická přehlídka, to je i pěkné pod-
horské městečko s půvabným ná-
městím, ale jsou to i provizorní pod-
mínky pro ubytované účastníky, po-
kud chtějí spát ve spacácích v prosto-
rách kulturního zařízení, poskytované
s dobrou vírou, že účastníci nebudou
nekulturní. Úpická přehlídka, to je
bohužel i malý zájem jejích obyvatel
o tuto přehlídku, a to musím říct, že
beru v úvahu jistou extravagantnost a
menší komunikativnost některých
představení. Úpická přehlídka mi
připravila letos i jeden velmi příjem-
ný zážitek. Byly to semináře, které
byly v druhé části přehlídky přesu-
nuty na jeviště. Vzniklo tak prostředí,
při kterém měli lektori - porotci di-
vadelní mládež přímo u svých nohou,
na zemi, za zavřenou oponou a prali
do nich nemilosrdně své odborné zá-
věry, každý sám za sebe. Právě proto
snad zaujali publikum tak mladé a
tak nepoučené, o němž se říká, že ho
poučení nezajímá. Leč, ZAJÍMALO
HO! Připomnělo mi to atmosférou
slavná divadelní léta dob minulých a
naplnilo mne to nadějí, že takováto
setkání mají opět - nebo trvale? - svůj
smysl. Už jen proto, ale i pro
všechno ostatní patří všem, všem,
všem úpickým organizátorům, kteří
takové setkání umožňují (ať mi pro-
minou všichni, které jsem nejmeno-
vala), ať už mají svůj podíl osobní
malinkatý, nebo obrovitý. Díky.

Mirka Císařová

bylo ...

Východočeská postupová přehlídka venkovských divadelních souborů

Dolany
28. dubna - 1. května 2000

Pořadatelé:

Divadelní soubor Dolany,
Středisko amatérské kultury
IMPULS Hradec Králové,
Volné sdružení východočeských
divadelníků

Lektorský sbor:
Vladimír Dědek,
Břetislav Lelek,
Vladimír Zajíc

PROGRAM

Divadelní soubor Dolany u Jaroměře

Ladislav Stroupežnický:

Zvíkovský rarášek,

režie Jana Šimková

Divadelní soubor Klicpera Chlumec n. C.

V. Štech a M. Horníček:

Svatba pod deštníky,

režie Marie Jirušková

DS E. Vojana - OÚ Brněnec

A. R. Fourton:

Monsieur Amédée,

režie Milada Pavlasová

DS Kult. inform. centra, Městečko Trnávka

J. Lada, A. Koenigsmark:

Byl jednou jeden drak

režie Milena Duchoňová

DS Gymnázia Jaroměř

J. B. Shaw:

Pygmalion,

režie Tomáš Kobl

DS Krakonš. Vysoké nad Jizerou

J. Brandos-Thomas:

Charleyova teta,

režie Marie Trunečková

Rozhodnutí poroty

Do programu národní přehlídky
Krakonošův divadelní podzim
odborná porota

nominovala

DS E. Vojana, OÚ Brněnec

A. R. Fourton:

Monsieur Amédée

Do programu národní přehlídky
odborná porota

doporučila

DS Krakonoš, Vysoké nad Jizerou

J. Brandon-Thomas:

Charleyova teta

Porota udělila Cenu za inscenaci

- **Monsieur Amédée** Divadelnímu
souboru E. Vojana, OÚ Brněnec

Porota udělila Čestná uznání

- **Petru Pokornému**
za herecký výkon v roli básníka
Hviezdinského v inscenaci
Svatba pod deštníky
- **Jaroslavu Červinkovi**
za herecký výkon v roli
Haramáše, čerta v představení
Byl jednou jeden drak

- **Petru Pýchovi**
za herecký výkon v roli Jacka Chesneye v inscenaci Charleyova teta
- **Jiřímu Líbalovi**
za herecký výkon v roli Stephena Spetigua v inscenaci Charleyova teta

Porota udělila diplomy

- **Miroslavu Mistrovi**
za herecký výkon v roli Mikuláše Dačického z Heslova v představení Zvíkovský rarášek
- **Janě Šimkové**
za herecký výkon v roli Elišky v představení Zvíkovský rarášek
- **Antonínu Říkovskému**
za herecký výkon v roli Amédéea Rousseaua v představení Monsieur Amédée
- **Jaroslavu Pavelkovi**
za herecký výkon v roli Josepha v představení Monsieur Amédée
- **Janě Čihákové**
za herecký výkon v roli Katii v představení Monsieur Amédée
- **Lubomíru Škrancovi**
za herecký výkon v roli Dédého v představení Monsieur Amédée
- **Jiřímu Pošepnému**
za herecký výkon v roli Lorda Babberleye v představení Charleyova teta
- **Lucii Nesvadbové**
za herecký výkon v roli Kitty Verdunové v představení Charleyova teta
- **Pavlině Morávkové**
za herecký výkon v roli Amy Spettigové v představení Charleyova teta
- **Marii Trunečkové**
za režii inscenace J. Brandona Thomase Charleyova teta

Členové divadelního spolku Dolany, tak jako loni, uspořádali pro přehlídku maximum, takže jsme se v jejich péči mohli cítit jako v příslovečné bavlince. Ze strany hradeckého IMPULSU však organizace pokulhávala, neboť žádné materiály od divadel nebyly k mání, o textech ani nemluvě, takže se lektoři museli proměňovat ve scouty. Též by stálo za to považovat o zbytečném roztážení pár inscenací do čtyř dnů.

Kladné a pozitivní zobecnění z přehlídky zní:

1) Inscenace kupodivu provázela výtvarný duch, neboť až na drobnosti, byly scéna a kostýmy nápadité, souznící se zvolenou hereckou stylizací a s textem.

2) U řady interpretů se projevila poněkud zárazející neschopnost komentování situace a sebe jako postav v ní.

DS DOLANY

Ladislav Stroupežnický
ZVÍKOVSKÝ RARÁŠEK.

Dobře napadnutá scéna a kostýmy, a oproti loňské inscenaci čitelný kvalitativní skok ve výkladu a režijním vedení. I když Dolany jdou krůček po krůčku tak jdou, a jak všichni víme, cesta bývá často důležitější než cíl. Škoda, že si netroufli lehce opravit vázaný archaický text, neboť ne každý si s ním dokázal významově poradit jako M. Mistr a J. Šimková. Dalším krokem pro dolanské bude uvažování nad mírou stylizace postav vzhledem k žánru, a přesnější pointování situací.

DS KLICPERA

Chlumec nad Cidlinou
V. Štech a M. Horníček
SVATBA POD DEŠTNÍKY.

Dobrá scénografie, ale jinak řada protikladů. Snaha potěšit sebe a diváky příběhem narážela na nejistotu, proč která postava do děje vstupuje, oč usiluje. Schopnost zpívat se třítila s rozpačitými, dyšnými nástupy. I pouhá ilustrace příběhu neměla uspořádaný systém. Zdá se zřejmé, že hravý text a příběh zaujal soubor natolik, že povýce rezignoval na výklad, takže tajemství zmizelo a napětí, jak co dopadne, podobalo se březnovému počasí. Škoda, že se chlumečtí v jednání neinspirovali Petrem Pokorným v roli Hvězdínského.

DS Eduarda VOJANA

Brněnec
Alain Reynaud Fourton
MONSIEURAMÉDÉE.

Well made play od autora a neméně tak od divadelníků z Brněnce. Významově vystavěné situace, vyložené postavy, jednání verbální i nonverbální sloužící ke sdělení výtečné komedie, uchvácené, skvěle se bavící publikum. Tím by bylo možno skončit, ale je nutné podotknout, že sou-

bor nepodleh pouhé zábavnosti, ale přidržel se i vážnějších tónů, které nesený smíchovou hladinou nečekaně vklouzávaly do diváckých představ. Vážnější tóny jdoucí od toho jak kdo vnímá sám sebe a též sebe ve světě, přes někam patřit, až po potřebu vztahu a dokonce i otázky po smyslu bytí. Inscenace a interpreti a téma jednou jsou.

DS Městečka Trnávky

J. Lada, A. Koenigsmark
BYL JEDNOU JEDEN DRAK.

Ne zrovna nejšťastnější text dvou vzájemně se prostupujících pohádek jevištně zorganizovala Milenka Duchonová velmi úhledně a noblesně. To je důležité, i když se může zdát, že jde o indiferentní argument. Neboť noblesnost - neplést si s ondulací vzduchu na jevišti - dokáže ve vnímání představení překlenout mnohé nedostatky. To zásadní, co scházelo, kromě Čerta Jaroslava Červinky, byl princip, jakými prostředky pohádku sdělovat. Nejbližší byli tí, kdož dokázali demonstrovat zájmy svých postav přes typ. Tento princip s důslednějším zacházením se zvolenou scénografií by pohádce jako divadelnímu tvaru pomohl.

DS Gymnázia Jaroměř

G. B. Shaw
PYGMALION.

Zde věru o noblesnosti nelze hovořit, spíše o exhibicích - i když omluvou je mládí. Též je otázka, zda Jaroměř je vesnice. Nemá valného smyslu pouštět se do rozboru, protože vše, na co lze poukázat, se rozpadne pod rukama. Gymnazisté mají nejspíše mnoho chuti a přemnoho nepoučenosti, což se prokázalo při hovoru se souborem. Pro jevištní ztvárnění si zvolili úplné psychologické přetěsnění. Jak to dopadlo je zřejmé. Výsledek byl stejný, jako špatné falešné vousy, které měla nalepena jedna dívčina. Proč si však mládí zvolilo "fousatou interpretaci" nebylo možno rozšifrovat.

DS KRAKONOŠ

Vysoké nad Jizerou
Jevan Brandon Thomas
CHARLEYOVA TETA.

Nuže, co se jevištního zorganizování týče, to jest kdy, kde, kdo a jak vstupují, odejde a učiní, není pochyb o promyšlenosti směřující k divadel-

nímu zážitku. Ono vůbec zorganizování inscenace - a u frašky to platí především patří k těžké disciplíně divadelního řemesla, na což se rádo zapomíná. Co se rezie týče, Maruška Trunečková vyložila postavy, a inscenaci stavěla důsledně po situacích a jejich významu. Jiná věc byla, že i když v Dolanech všichni herci táhli za jeden provaz, občas táhli různými způsoby. Nedošlo sice k zauzlování lana, ale napnelismus - dle W + V - nebyl důsledný a lano se občas prověsilo. Při prověšení sice neopadl divácký zájem, ale ztrácela se vícevrstevnatost. Řeč je o tom, že ne vždy rovina situační a rovina konverzační sloužily žánru a cíli. Co se realizace dramatických osob a gestického komentáře týče, pak nejlépe se dařilo třem skvělým ženám: Lucii Nesvadbové, Pavlíně Morávkové a Jiřimu Pošepnému - no ano, on je Charleyova teta. Tihle tři nikdy nešlápli vedle. Ne, že by ostatní kulhali, ale v Dolanech občas někteří herci místo procesu sdělovali výsledek, takže jsme si jako diváci nemohli s nimi užít. Jak se zdá, únava z několika těsně předcházejících představení udělala své. Co se výpravy týče, tak kostýmy až na Charleovku, která je poněkud šedoněvýrazná, udržují komediální nadhled.

Jestliže jsem se rozepsal poněkud více, je to proto, že si myslím, že z této inscenace sálá divácký i divadelní zážitek, takže si s Charleyovkou diváci budou dlouho užívat.

Vladimír Zajíc

bylo ...

Regionální přehlídka amatérského činoherního divadla pro děti DOSPĚLÍ DĚTEM

Havlíčkův Brod
13. - 14. května 2000

Pořadatele:
Sdružení Adivadlo ve spolupráci s
KD Ostrov,
MěÚ a ŠÚ Havlíčkův Brod,
Středisko amatérské kultury Impuls
Hradec Králové,
Volné sdružení východočeských
divadelníků

Lektorský sbor:
Luděk Richter,
Radek Marušák,
Jana Křenková

PROGRAM:

Divadelní soubor DK Žďár nad Sázavou,
režie: Michael Junášek j.h.
J. Lada + A. Koenigsmark:
Byl jednou jeden drak

Divadelní soubor Jiráskova divadla
Hronov,
režie: Miloslav Houštěk
Vladimír Čort:
Kopretinka

Divadelní soubor KIC Městečka Trnávka,
režie: Milena Duchoňová
J. Lada + A. Koenigsmark:
Byl jednou jeden drak

Malá scéna M klubu Vysoké Mýto,
režie: Josef Víšo
Jan Drda:
Hrátky s čertem

Turnovské divadelní studio A. Marek,
režie: Petr Haken
na motivy H. Ch. Andersena:
Undina

Divadelní soubor Zdobničan Vamberk,
režie: Oldřich Doležal
H. Lisická + M. Bourek:
Ženich pro čertici

Divadelní spolek J. K. Tyl
Lomnice nad Popelkou,
režie: Ladislav Sezima
Vladimír Čort:
Čert Makrela

Program byl doplněn představením
Loutkového souboru TJ Sokol
Havlíčkův Brod Sněhurka a sedm
trpaslíků a dalšími třemi
představeními profesionálních a
poloprofesionálních divadelníků.

Lektorský sbor doporučil k výběru
do programu národní přehlídky
POPELKA Rakovník

**Turnovské divadelní studio
A. Marek**
režie: Petr Haken
na motivy H. Ch. Andersena:
Undina

**Divadelní soubor KIC
Městečka Trnávka**
režie: Milena Duchoňová
J. Lada + A. Koenigsmark:
Byl jednou jeden drak

Porota dále udělila ocenění

- **Květě Olšákové**
za kostýmy k inscenaci DS DK Žďár nad Sázavou "Byl jednou jeden drak"
- **Divadelnímu souboru KIC Městečka Trnávka**
za citlivé a prosté uchopení inscenace Byl jednou jeden drak
- **Divadelnímu souboru Malá scéna M klubu Vysoké Mýto**
za dramaturgický výběr textu Jana Drdy Hrátky s čertem
- **Petru Hakenovi**
za scénografii a hledačský přístup k předloze v inscenaci Undina

DOSPĚLÍ DĚTEM aneb Pohádkový víkend v Havlíčkově Brodě

Ve dnech 13. - 14. května se v Havlíčkově Brodě uskutečnila východočeská regionální přehlídka inscenací pro děti a mládež, jejímž pořadatelem bylo sdružení ADIVADLO ve spolupráci s KD Ostrov, MěÚ a ŠÚ v Havlíčkově Brodě a Střediskem amatérské kultury Impuls Hradec Králové.

Divadelní přehlídce předcházela dětská výtvarná a literární soutěž. Organizátorům se velmi dobře podařilo tyto akce propojit, přehlídku divadel pro děti tak ozdobily dětské výtvarné práce, jednotlivé soubory byly odměňovány dětskými obrázky s pohádkovými motivy. Na přehlídce pracovala i dětská porota - pro organizátory je jistě velkou výzvou, jak přenést výsledky jejího rokování mezi dospělé účastníky přehlídky.

Odborní lektori hodnotili sedm inscenací (z přehlídky je možný postup na celostátní přehlídku divadel pro děti Popelka v Rakovníku), v programu však byla i tři představení agenturní. Zjištění, kolik dospělých dělá divadlo pro děti a chce se účastnit takovýchto přehlídek nikoli pro potřebu postoupit, ale pro potřebu dozvídat se, diskutovat, posuzovat a zvažovat, jak příště lépe, je tím nejpozitivnějším, co tato přehlídka přinesla.

Zhlédnutá představení nastolila některé společné okruhy problémů, témat. Snad nejčastěji diskutovaným

problémem jednotlivých představení byl dramaturgický výběr. Je zřejmé, že se soubory potýkají s nedostatkem kvalitních textů her pro děti. Velmi často vycházely z autorských pohádek, které přepracovávají motivy pohádek klasických, hrají si s nimi (to v lepším případě Pohádek naruby J. Lady), převrací charaktery jednotlivých postav atd. Humor těchto pohádek je do velké míry založen na vědomé konfrontaci s pohádkou klasickou. Problémem dnešní doby však je, že mnoho dětí klasické pohádky nezná (a pokud ano, tedy většinou z jejich filmové podoby), takováto konfrontace tedy nastává v mnohem menší míře než v době J. Lady. Dramatický potenciál ztrácí také tím, že stírají protikladnost charakterů. Dalším dramaturgickým problémem těchto pohádek je to, že často nedrží motivickou linii, bývají tematicky nevyjasněné, mnohdy se v jejich případě stává, že ruší zákonitosti a řád pohádek klasických, ale nenastolují řád nový. Děni je tak nahodilý, bez smyslu, může se stát v podstatě cokoliv. Je-li navíc tento neřád umocněn tápáním v řádu inscenačních prostředků, může být divák svědkem parodie, bohužel však nechtěné.

Z diskusí k jednotlivým představením vyplynulo, že si jsou členové souboru často vědomi nedostatků textu. V takovém případě však nezbyvá než dodat více odvahy ke škrtům, nebo ještě lépe - k vlastní dramatizační práci. Vždyť v literatuře pro děti a mládež existuje řada kvalitních děl, jež by mohla být velmi dobrou předlohou pro dramatizaci.

Tápání při volbě textu jde ruku v ruce s nedostatky v režijním vedení, které problémy předlohy spíše podtrhuje. Některá představení téměř nepracovala s mizanscénou - herci stáli/seděli vedle sebe, odříkávali svůj text, aniž by fyzicky či slovem jednali, zaujímal vztahy, postoje. Představení se tak měnila v záplavu slov, jejichž význam byl však devalvován. Do řeči se vkrádaly falešné a nepřírozené intonace, hlasová šarže. I jakási herecká insitnost, která je u ochotnických představení očekávaná a přirozená, může být kvalitním režijním vedením překlenuta, uvědomí-li si režisér možnosti prostoru, scénického uspořádání, práce s rekvizitami apod. Nejpodstatnějším v režijní práci je však umožnit čle-

nům souboru hledání, jež jde za hranice klíše, ilustrace, strnulosti - hledání přirozeného výrazu. Divadlo pro děti by nemělo být divadlem šarže, přetvářky, pitvoření a podbízení se, přestože mnohé (i profesionální) pořady pro děti s těmito "hodnotami" vědomě pracují.

Velmi důležitou součástí jednotlivých inscenací byla hudba. Užití písni bylo tak časté, že některé inscenace by bylo možné označit jako hry se zpěvy, či terminologicky možná pokulhávajícím, leč velmi výstižným označením, venkovský muzikál. Zhlédnutá představení však ukázala, že otázku funkčnosti hudby, písni, si soubory příliš nepokládají (s výjimkou představení Undina, v němž nese hudba i určitá významová sdělení, případně se velmi výrazně podílí na stylizaci, vytváření atmosféry). Písňe měly v podstatě jedinou funkci pobavit. V některých případech bylo však užití písňe kontraproduktivní - herci se podařilo vystavět charakter, dramatickou postavu, najednou je však bez zjevného důvodu zařazena "hudební vsuvka" (často s tanečkem), a to, co se herci podařilo vybudovat, se v tuto chvíli hroutí.

V rozborových seminářích se často diskutovalo o dětském divákově, o jeho způsobu vnímání. Členové souborů někdy argumentují tím, že: "... se to dětem líbí" Dětský vkus je kategorie značně ošidná a zavádějící. Smyslem divadla pro děti by nemělo být zalíbit se (jako hlavní smysl směřování), ale pozitivně formovat, ať to zní jakkoli frázovitě. Dětský divák je divákem specifickým - je spontánnější, intuitivnější, hlavně je to však ještě se utvářející osobnost. Tvůrci představení se svým způsobem na jeho formování podílejí - podílejí se na jeho kultivaci, na utváření jeho vztahu k divadlu, jeho orientace ve světě, v hodnotách, postojích, vztazích (i proto mám jednu osobní prosbu speciálně pedagogickou: ne-bouchejte prosím na jevišti do koktajlového čerta, aby plynule promluvil)... Vezmu-li toto v úvahu, zdá se mi líbivost a zábavnost jako hlavní měřítko kvality představení velmi nedostačující.

Do širšího výběru programové nabídky celostátní přehlídky divadel pro děti Popelka v Rakovníku byla navržena představení Byl jednou jeden drak Divadelního souboru Kul-

turního a informačního centra Městečka Trnávka a Undina turnovského divadelního studia A. Marek.

Inscenace Undina Divadelního studia A. Marka z Turnova

se poměrně výrazně odlišila od ostatních inscenací této přehlídky. Velkým kladem bylo, že režisér představení (Petr Haken) zdramatizoval příběh malé mořské víly H. Ch. Andersena a pokusil se nalézt v tomto příběhu nové téma. Přestože je tematické vyznění inscenace velmi problematické (téma mateřské lásky, jak nám jej nabízí program, se mění v téma boje dvou rodičů, v němž matka bezohledně využije své dítě) a v příběhu obtížně čitelné. Už samo hledání tématu v literární předloze a snaha převést tuto předlohu do jevištního tvaru byly v kontextu této přehlídky čímsi výjimečným. Porota ocenila i tvořivý potenciál souboru, hledání nových prostředků sdělení. Nedostatkem inscenace kromě již zmíněné nejasné vedené tematické linky, byly i žánrová rozpolcenost (představení je dlouho vedeno jako pohybově výtvarné divadlo, následně pracuje s náznaky muzikálu a nakonec s klasicky činoherními prostředky), neujasněnost a nečitelnost postav, tematicky nejasné užití divadla na divadle, zajímavé, ale bohužel nevyužitě scénografické řešení.

Divadelní soubor Kulturního a informačního centra Městečka Trnávky

oslovil porotu tím, co by mělo zaznívat z většiny ochotnických představení - lidskostí, nasazením a radostí ze hry. V jejich představení **Byl jednou jeden drak** (režie PhDr. M. Duchoňová) jsme alespoň v několika okamžicích byli svědky onoho těžko definovatelného jiskření mezi herci a diváky. Přestože se soubor potýkal s problematickým divadelním textem, podařilo se mu dát některým postavám výrazné charakter, k nimž si mohli diváci vytvořit jasný vztah (líný Honza jako kluk v pubertě). Takto se souboru v první části představení podařilo překlenout některé nahodilosti a neujasněnosti Ladova textu. Po přestávce však začíná váznout temporytmus představení, v některých okamžicích jsme svědky onoho výše zmíněného deklamování textu, některé výstupy (drak a prin-

cezna) či postavy (královna) nepřinášejí nic nového. Inscenaci by jistě pomohly výrazné dramaturgické úpravy textu. I scénografické řešení (scéna jako kniha, v níž se otáčejí stránky) se v některých okamžicích neukázalo právě nejšťastnějším (postava odchází ze scény a rychle se vrací, aby obrátila list apod.).

Divadelní soubor DK Žďár nad Sázavou přijel s inscenací

Byl jednou jeden drak od J. Lady.

Soubor potěšil dodržením stylové čistoty inspirované Ladovými obrazy i některými režijními nápady. Celek představení se však rozpadl, některé situace byly zcela nahodilé, divák ztrácel přehled, o čem se vlastně hraje a hraje-li se vůbec o něčem.

Po kvalitnější textové předloze sáhl soubor **Malé scény M klubu z Vysokého Mýta**. Ukázalo se však, že jejich inscenace **Hrátky s čertem** (režie J. Víšo) je Drdově textu hodně dlužna. Významově důležité scény se stávaly pouhým mluvením a mluvením, efekty byly důležitější než myšlenky. Nedobře řešená scéna mnohdy bránila v rozvinutí herecké akce.

Vamberský divadelní soubor potvrdil svou inscenací **Ženich pro čertici**, že ze špatného textu se jen obtížně dělá dobré divadlo. Přesto alespoň ponechal dětem možnost orientovat se mezi dobrem a zlem a tím je provést mnohými úskalími příběhu.

Inscenace **Kopretinka DS Jiráskova divadla Hronov** (režie Ing. M. Houštěk) a **Čert Makrela Divadelního spolku J.K. Tyl z Lomnice nad Popelkou spojuje autor textu - Vladimír Čort**. Přiznávám, že neznám jeho jiné divadelní hry pro děti, pokud jsou však stejně "kvalitní", doporučuji všem souborům, které chtějí dělat divadlo pro děti, aby se těmto textům obloukem vyhnuly. Usuzuji, že pro V. Čorta platí, že se na scéně neděje vůbec nic, nebo se může dít cokoli. Oba soubory to svými inscenacemi potvrdily v plné míře.

Organizátoři přehlídky byli překvapeni množstvím inscenací letošní přehlídky. Věřme, že alespoň některé soubory odjízďely z přehlídky pouče-

nější a o něco moudřejší. Divadlo pro děti by si to jistě zasloužilo.

Radek Marušák

Převzato z Amatérské scény

JEN HRÁT DIVADLO BY NÁS NEBAVILO

Přehlídku Dospělí dětem pořádalo letos podeváté havlíčkobrodské sdružení Adivadlo. Kromě organizační práce je Adivadlo i vcelku úspěšným ochotnickým souborem (naposled přehlídkami prověřená inscenace *Stojí za to žít...*).

Jakousi dobrou duší souboru a celé přehlídky je Lída Honzová. Kvůli jejímu neustálému pobíhání a organizování je téměř nemožné s ní udělat rozhovor, nám se to podařilo při chvilce klidu u oběda.

Mohla byste nám představit Adivadlo?

Adivadlo je skupina skoro čtyřiceti přátel, kteří mají rádi divadlo. Nejenom že ho hraje, ale podílí se i na organizování podobných akcí, jakou je i přehlídka Dospělí dětem (Dny seniorů, prázdninové setkání dětí s dramatickou výchovou aj.). Všichni z Adivadla se tady vystřídají a bez ohledu na osobní pohodlí zajišťují zdárný chod přehlídky. Dělají to samozřejmě zadarmo.

Hovoříte o organizačních aktivitách Adivadla. Asi by pro vás bylo jednodušší věnovat se pouze vlastnímu hraní. Co Adivadlo přitahuje k práci mimo vlastní tvorbu?

Určitě by to bylo jednodušší, ale zdálo by se nám to málo. Především nás to baví a je dobré připravovat pro divadlo děti a věnovat se jim. Jenom hrát divadlo by nás neuspokojilo.

Každoročně je součástí divadelní přehlídky i výstava dětských výtvarných prací. Je o ni mezi školami a školáky zájem?

Je a neskutečně veliký. Nejedná se jen o výtvarnou ale i literární

soutěž. Letos přispělo téměř tři a půl tisíce žáků škol z havlíčkobrodského okresu. Každý z účastníků má nárok na volnou vstupenku na jedno z přehlídkových představení. I díky tomu jsou sály při přehlídkových představeních zaplněné.

Diváky si tedy získat dovedete, ale co soubory?

Asi se blýská na lepší časy, nikdy jsme tu neměli tolik souborů z východních Čech. Už dlouho se tu tolik neurodilo. Jinak zájemců o účast je vždy víc, než jsme schopni uspokojit. Do budoucna bychom navíc chtěli fungovat jako svorník mezi východními Čechami a novým Jihlavským krajem. Snad se nám to povede.

Martin Rumler

Převzato z MF DNES, 15. 5. 2000, kráceno

bylo ...

**Regionální přehlídka
dětských skupin
scénického tance
Červený Kostelec
Divadlo J. K. Tyla
19. dubna 2000**

Pořadatelé:
Středisko amatérské kultury
IMPULS
a Městské kulturní středisko
v Červeném Kostelci

Přehlídky se zúčastnilo celkem 286 tanečníků, kteří se představili ve 30 choreografiích, jež byly dílem 14 choreografek.

Porota pracovala ve složení:
Mgr. Jiří Lössl,
Mgr. Dana Ždímalová,
Ing. arch. Zita Pavlišťová

Na celostátní přehlídce v Kutné Hoře
(2. - 4. června 2000)
nominovala:

"Kamínek - kámen",
choreografka Blanka Šourková
(ZUŠ Červený Kostelec)

doporučila:

"V zahradě na sadě",
choreografka Jana Valtarová
(ZUŠ Náchod)

"Noční obloha",
choreografka Blanka Šourková
(ZUŠ Červený Kostelec)

"Dychtivost",
choreografka Blanka Šourková
(ZUŠ Červený Kostelec)

**Z regionální přehlídky,
která se konala
1. dubna v Ústí nad Orlicí,
východočeský region reprezentovaly
ještě dvě choreografie
Ivety Zahradníkové
ze ZUŠ Lanškroun:
"Jednou do roka" a "Toč se, toč"**

bylo ...

**První
předváděčky**

proběhly v červnu v režijní třídě zhruba v třetině její existence. Po intenzivní soustředěné přípravě ve čtyřech víkendech - počínaje únorem - urodila se v sekci lektorů Veroniky Márové a Karla Tománka dvě zhruba čtvrthodinová vystoupení. Obě byla inspirovaná scénou umělecké produkce kočovné herecké skupiny z Shakespearova Hamleta, evokující motiv a průběh vraždy princova otce. Látka skýtala dostatek materiálu k výsostně osobitému volnému zpracování. V prvním případě se tak dalo formou a prostředky lidového pouličního divadla s uplatněním vtipu, nadsázky a parodie v dramaturgické, herecké i výtvarné rovině. Druhé vystoupení bylo výrazně expresivní v použití slova, v celkovém hereckém projevu i v působivé kompozici kostýmních a scénických prvků včetně nápaditě vytvořeného osvětlení. Vybízelo diváky k asociativnímu vnímání a dávalo podněty k bohaté diskusi.

Obě práce připomínají naše amatérsky získané snímky.

-KD-

foto: A. Hrůzová

VIDĚLI JME

ŽENY BOŽENY

Pod supervizí Emy Zámečnickové vzniklo představení bezpochyby zajímavé, podnětné a stojící za hlubší rozborem, než bude pár mých stručných vět.

Za pozornost stojí už jeho dramaturgická výstavba. Jak může název trochu napovědět, východiskem inscenace se staly život a dílo Boženy Němcové. Konkrétně povídka Divá Bára, motivy Viktorky z Babičky, báseň (stojící ve stínu stejnojmenné básně Erbenovy) a výběr z korespondence samotné Boženy Němcové. To vše tvoří jakousi kompilaci, která je velice pozoruhodným celkem.

Na jeviště vstupuje představitelka Boženy Němcové a cituje úryvky "své" korespondence a "svých" vzpomínek. Přichází Vypravěčka, jakési alter ego autorčino a začne se odvíjet příběh Divé Báry. Bára přitom očima i gesty neustále navazuje kontakt se samotnou Němcovou, která je po celou dobu přítomna na scéně, ba dokonce příběh přerušuje další porcí svých intimních dopisů. Lze říci, že Bára je jakýmsi ideálem spisovatelky, která udílí rady své postavě, když formuje její příběh. Děj se zamotává, paralelně se začne odvíjet příběh bláznivé Viktorky, která Boženu Němcovou vyvádí z míry, tón její řeči i obsah dopisů nabývají nové formy a kvality, vše je najednou více teskné a truchlivé. Tato - vedle sebe jdoucí - dějová pásma se prolínají až do konce, k Bárině svatbě a Viktorčině smrti, za stále přítomnosti spisovatelky na scéně, na vyvýšeném "pedestalu".

Představení je schopno nenásilnou formou zprostředkovat trochu jiný pohled na klasickou literaturu a

její autorku, jejíž životní příběh - byť jen v náznacích - je patrný a zachytitelný. Inscenaci také prospělo zkrácení některých pasáží, které byly příliš literární a statické a na předpremiéře působily místy nudně a rozvlekle. Kladem je také vyškrtnutí některých postav (kostelník, kostelnice), které příběh nikam neposouvají a jen ho zbytečně zatěžkávají.

Problémem pro mě zůstává nevyváženost Bárina a Viktorčina příběhu. Zatímco drama Viktorky je hráno v přesné a smysluplné zkratce, osudy Báry jsou místy podávány popisně a deklamativně. I jevištní projev aktérů je někdy až moc patetický.

Za zmínku jistě stojí skutečnost, že celé představení je hráno dívkami, chcete-li ženami, včetně mužských figur - pana faráře, pana správčího, rychtáře nebo pastýře Jakuba. Jediným mužem zjevujícím se jenom místy jako jakýsi přízrak, je představitel obou milenců - myslivce a důstojníka; navíc za celou dobu nepromluví ani jediné slovo.

Představení jako celek působí velmi emotivně a diváčkou obec zcela jistě rozpoltí na dvě poloviny. Buď bude jeho pojetí se vším všudy akceptováno, nebo odmítnuto. Přesto si myslím, že stojí za to ho vidět.

Antonín Fendrych

ZUŠ Na Střezině - Divadlo Jesličky, skupina Emy Zámečnickové.

Ženy Boženy,

scénář:

Ema Zámečnicková na základě materiálů vybraných a zpracovaných článkami souboru (dramatizace povídky Divá

Bára: Alena Flejberková a Lucie Hasenöhrllová, příběh Viktorky: Alena Kerelová, myšlenky a úryvky z dopisů vybrala a uspořádala Eva Sychrová),

režie: Ema Zámečnicková

Premiéra: 15. května 2000

TROUBA K VEČERÍ

Ústecký Vicena sáhl k tradičnímu výrazu, který mu sluší a svědčí. Při vyslovení jména souboru Vicena, jako jeho někdejší člen, si nejsem zcela jistý, zda jméno souboru v současnosti se neocitá v jakési schizofrenní situaci. Pilně tu v Ústí nad Orlicí nyní hospodaří dokonce tři ansámblы, ne-li čtyři. Tradiční soubor Vicena a soubor stejného názvu, který je občanským sdružením, dále Divadelní spolek paní Vicenové, který před pár lety vznikl jako parodická a recesistická reflexe k "stoletému Vicenovi" a konečně v tomto městě se pokoušejí o divadelní činnost i šermíři kolem spolku Rytířů krále Jana.

Což však nezmiňuji jako výtku, či problém. Ve všech souborech najdete mnoho stejných lidí. A není od věci připomenout, chvála za to! Tak tomu bylo vždycky. Pamatuji z vyprávění pamětníků, jsa z České Třebové, že tam vedle sebe ještě koncem čtyřicátých let, než byli rozehnáni a poté jak slepice slepování do jednoho "divadelního kroužku" nacházel se soubor Sokola, DTJ, národních socialistů a Orlové, všude že byl nějaký šikovný režisér, u Sokolů dokonce vynikající, a vedle toho byl a existoval jako dřevomorka tradiční právě také "stoletý" soubor Hýbl, v němž byli herci vynikající - hrající ovšem i v těch souborech ostatních, kde měli jinak ctižádostivé předsedy, jednatele, politické strany či tělocvičné spolky a jednoty v zádech či v srdci...

Ale nyní k večerí, na niž pozván trouba, blbec, naiva a prostáček: k divadelnímu představení hry Francise Vebera, která je jednou z nejpopulárnějších "bulvárek" poslední do-

by. Konečně slaví s ní úspěchy ne-
jedno profesionální divadlo, proč by
tedy neměla zazářit i u ochotníků. Je
to rovněž v duchu tradice (slavná
Hilbertova Vina se dva měsíce po
premiéře v Národním divadle dávala
právě v Ústí nad Orlicí, a to se psal
rok 1896!). Má-li divadelní novinka
úspěch, zkusí si ji ochotníci. I oni
přece mají svou Bohdalovou nebo
(v případě Trouby na večeri) svého
Václava Vydra.

Zatímco však v pražské profiin-
scenaci září právě Vydra coby house-
rem stížený Pierre (který osnuje onu
přču s pozvaným blbcem, jehož pi-
tomostí se má bavit večerící pánská
společnost), v ústecké inscenaci je
superbavičem a hráčem k pohledání
Petr Hájek. Jeho Francois, onen trou-
ba k večeri, je velmi přesnou studií
urputného a nadšeného kutila, který i
své okolí vyplňuje až agresivním
"psychologickým kutilstvím", nezištným
"pomáháním" v nouzi, což činí
s důsledností a doslovným vykonáva-
ním takových aktivit, jimiž vše ob-
rací naruby a pro chudáka Pierra i
vniveč.

Rovněž herecký projev ostatních
členů souboru je sympatický, zvláště
Kůň Ladislava Skalického, hraný se
smyslem pro absurditu, nebo raději
řečeno, pro grotesku.

Přesto, že by se na velké ploše je-
viště našlo jistě zajímavější řešení si-
tuací, že by hra mohla mít větší spád
a režie se nemusela spoléhat pouze
na slovní humor - herci by určitě i
sami přinesli mnohé možnosti jak
naplnit své jednání pravděpodobněj-
ším a tedy svobodnějším výrazem,
mělo představení velký úspěch u
domácího publika. Bavilo se určitě
víc, než kdyby přijelo ono představe-
ní režírované v Praze Jiřím Menzlem.

Za dobrou, klasickou, tradiční,
stylově ochotnickou a tudíž upřímně
působící podívanou budiž dík režisé-
ru Janu Štěpánskému a jeho duchu
Vicenovi.

-sg-

Divadelní soubor Vicena

Ústí nad Orlicí,

Francis Veber: Trouba k večeri,

režie: Jan Štěpánský,

premiéra 1. 4. 2000

D Ó R A A JEKATĚRINA

Že se v Turnově hraje dobré diva-
dlo, a že se hraje hodně, je známo.
Dáda Weissová s Jardou Ipserem
jsou pojmy, dění kolem Petra Hakena
je rovněž všeobecně známé. Dagmar
Landrová je však zjev, objev, nova,
či co, prostě autorka, která sic nespo-
jila drátky, aby cosi vybuchlo zcela
nově, ale pěkně, na mustru cimrma-
nologickém skládá a vaří a sváří slo-
víčka v tématech lehce vyšinutých,
absurdních, groteskních a tragických
zároveň.

Neviděl jsem první kus z obou,
které patří k sobě, Dóru, po němž
zřejmě nazván i dívčí divadelní spo-
lek (nebo i naopak?). S politováním.
Neboť nejnovější premiéra z 9. červ-
na, pod názvem Jekatěrina, na před-
chozí titul navazovala. Někdy tak
těsně, že jsem o souvislostech těchto
mystifikačních férií a fiktivních de-
monstrací pojal podezření, nikoliv
však přesvědčení.

Šest pěkných holek ve věku ma-
turitním mapuje a demonstruje. Žid-
le, soubor rekvizit a kostýmů, půlpit,
mapa, doličné předměty. Na principu
cimrmanovských her se odvíjí zma-
tek počátku století - zmatek příběhu
Ruska a Evropy, gulagy (Solženi-
cyn), revoluční euforie (jako Sviť,
má hvězdo), zmatek v hlavách nad-
šenců (G.B. Shaw)...

Dívky hrají postavy, také odst-
pují od nich, aby je komentovaly,
drží přednášku, mění se v umný pě-
vecký sbor. Ne všechno zvládnou
svou hereckou i životní zkušeností
pravdivě (byť ve fikci), konečně šest
holek recesistek a v tomto věku a
v Turnově navíc jako bys pohledal!
Přesto však své sdělení "rámcově"
zvládají - slovo, s nímž si Landrová
hraje, je natolik přitažlivé, stavba
textu natolik vzrušivá a zajímavá, že
mnohé se dá děvčatům odpustit.
Zvláště při nervózní premiéře, kdy
text ještě nejde úplně z huby. - Ale
mohl by a měl by jít! "Cimrmanov-
skou metodu" nejvíce zrazuje styd-
livý pel v tvářích a ostých ze sdělo-

Dívčí divadelní spolek DÓRA, Turnov

vání. Recesistická neurčitost, nepřesné pointování a herecká nezkušenost kulhá za přesnou stylizací grotesky, k níž je třeba detailnější a přesnější práce, práce až choreografické, tedy více režijní invence, která pomůže hercům a naplní zatím především literární podobu večera.

To, co je v textu, by se mělo dostat i do obrazu jeviště. A v tom má Jarda Ipser s pomocnicí Dádou jistý dluh - k divákům i k dívčímu ansámblu. Věřím ale, že literární ambice Dagmar Landrové budou, pokud spolek Dóra nerozpráší universitní studia, důkladněji zúročeny - stojí to za to.

-sg-

Dívčí divadelní spolek Dóra Turnov, Dagmar Landrová: Jekatěrina, režie Jaroslav Ipser, premiéra 9. června 2000

Eugène Labiche:

FRICANDO

aneb

SKLEPNÍK OD VÉRYHO

Zámecký divadelní spolek Milislav v Litomyšli odpremiéroval v režii Ireny Truhlářové ve svém půvabném barokním divadelku Labichovu jednoaktovou komedii se zpěvy, nazvanou Fricando aneb Sklepník od Véryho.

Nenáročný, ale břitkým vtípem obdařený text poskytl souboru příležitost jedinečně uvolnit a pobavit sebe i diváka, což se v daných podmínkách vskutku dařilo. Soubor po dvou letech navázal na tehdy obnovenou divadelní tradici v zámeckých prostorách, započatou před dvěma sty lety. Komorní prostředí zabezpečuje divadelní produkci úzký kontakt s divákem, jenž je za této situace ochoten spoluvytvářet bezprostřední atmosféru okamžiku i odpustit některé drobné vady na kráse. Režisérka i aktéři se snažili o maximální zdivadelnění literární předlohy, neboť je čekal ještě jeden náročný úkol. Předvést svou inscenaci cizojazyčně hovořícímu publiku v Moskvě, na mezinárodní přehlídce zámeckých divadel, a to již koncem června.

Věrne tedy, že se o této zcela mimořádné příležitosti rozhovoří v příštím čísle Hromady člověk za celou kauzu zodpovědný a vypravěčským uměním nadaný - Irena Truhlářová osobně.

Karla Dörrová

psáno z reprízy
7. června 2000

Zámecký divadelní spolek Milislav si vybírá. Klíčem dramaturgického výběru je především náležitá pokleslost žánru, která ve světlech mateřského prostoru, unikátního zámeckého divadla v Litomyšli, se zdá inscenátorům nevyhnutelná.

Na textech musí ležet minimálně stoletý prach zapomnění. Dlužno přiznat, že režisérka souboru Irena Truhlářová má na zapomenutelnou veteš nos a jako zaklínač hadů nutí své kobry tančit, nutí Truhlářová své herce vířit nánosy prachu tak dlouho, až se kupodivu objeví zajímavé kontury.

I Když Zieglerova hříčka Milenec a sok v jedné osobě (premiéra 1997) působila úhrnem věrojatněji, ani tentokrát mne ožívování literárních mrtvol nezklamalo. Truhlářová disponuje kvalitními herci, z nichž zejména Hana Švehelková a Jiří Bláha (zde v roli Karolíny Galimardové a sklepníka Antonína) se dostávají výrazně nad selanku předlohy, ctí temporytmus svých scén a prokazují obdivuhodné periferní vidění, jež jim umožňuje suverénní zvládnutí prostoru a získání potřebného nadhledu. Potom se ovšem komediální schopnosti aktérů dostávají nejen do partnerské souhry, ale i nad text, jehož slabiny milosrdně svým výkonem retušují.

V řešení mizanscény se režisérka chová nečekaně krotce a nejméně přesvědčivě působí zatím kankánové retrospektivy, dá-li se o kankánu hovořit.

Pěvecké dovednosti hlavních hereckých figur (celkem čtyři) jsou zřetelně podceněny, podle mého názoru mají i na dvojhlasy.

Samotný závěr aktovky, nesený slovem FRICANDO ve významu vyhrožování či sdělení ve smyslu: pozor, vím všechno, zatím tone v mlhách, byť příjemných. Razantnější a určitější pointa je však žádoucí.

Již nyní se však těším na další spiritistické seance (kdo další bude exhumován?) a držím souboru palce na festivalu zámeckých divadel v Moskvě.

Josef Tejkl

Zámecký divadelní spolek Milislav Litomyšl

*Eugène Labiche:
Fricando aneb Sklepník od Véryho
režie Irena Truhlářová
Premiéra: 24. května 2000*

PRKNA
PRÁSTĚLA

Jak se jeden čert poněkud
zapomněl,

**aneb ochotníci
z Kunvaldu
na zájezdu v Jamném
nad Orlicí**

Sedíme v sociálrealistické tamní tělocvičně. A stěžujeme si na minulý režim, který dopustil, aby taková hrůza stála hned naproti půvabnému vršku s krásným kostelíkem a ještě krásnějším panoramatem Orlických hor, viděných přes zadumané údolí, zvláště když slunce právě zapadá a svým kontralichem vytváří oranžovo rudou aureolu nad vzdáleným Anenským vrchem a Zakletým.

Sál pojme k sezení možná čtyři sta lidí, což v této výšce se asi nikdy nestane, leda že by přijeli rozdávat Koženého majetek. Před lety tu však jistě bývalo plno a živo při družstevnických výročních schůzích, nyní nevím.

Většina připravených židlí je však i dnes obsazená. V první řadě spousta dětí, byť se hraje večer a cesta z dolního konce má přes dva kilometry (konečně za světla se musí pěkně v potu tváře vystoupat).

Otevře se opona, slyším známé repliky. Vidím známé postavy, ale přesto je hra nějaká jiná - jak v závěru říká jeden z čertů: "ten hostinský je nějaký divnej".

Ale ano! Drdovy Dalskabáty, jako když je vyšije! Jen se jde na všecko nějak moc kách, situace se sypou, alespoň v prvním obraze, raz dva, pointa nepointa. Trepifajksl přijde o ocas i o rohy nato tata, a o panictví jak by smet, Plajznerka ho (k všeobecnému gaudiu dětí v první řadě) přefikne hned na konci prvního obrazu s náruživostí a zvukovými efekty, za něž by se v Peříčku nemuseli stydět. Přichází-li se dveřmi, od-

chází se kudy se dá, rekvizity se objevují, kde je to právě napadne, vedle zcela realistických reálií, hrnců, truhel, malovaná kulisa, pavučina s pavoukem velikosti bažanta, v obrazech na násvi a u hospody pes s kočkou vymalovaní na papundeklu stojí a hlídají vrata do statku, postel v lesní chalupě ústí do kamen, vycházející postavy si vedle kulisy počkají na svůj další výstup, prostě svérázná postmoderna...

Pan režisér mě před představením stačil upozornit, že se mu druhý obraz moc nepovedl. Což po shlédnutí celého kusu nemohu tvrdit. Jednak jsem na něj moc neviděl, protože scéna v pekle byla nasvícena červenými vanami zepředu i zezadu, ale taky dvěma snad stovkami žárovkami na křesle Lucifera, takže oslněn jsem byl technicky. O činnostech na jevišti dozvídal jsem se pouze ze slovíček, která tam padaly. Pravda, pan režisér si dal říct a v posledním podobném obraze svíčky na křeslech zhasnul a já tak peklo mohl spojit s čerty. Který obraz se povedl a který ne jsem nezjistil.

To jsou však jen detaily, při nichž nejde o divadlo. Kde však o divadlo jde i tady, je ve vzácném vztahu jeviště a hlediště. Režisér a autor textu Roman Hodek zachází s Drdovou hrou velice svévolně - prý ji nikdy neviděl a nečetl, pouze zná její vyprávěnou pohádkovou podobu, kterou snad za mlada i četl v nějaké knize. Takže se na jevišti Trepifajksl proměňuje v člověka a plká s kovářem o koních, doktor Solfernus kuje pikle proti lidstvu a farář Dalskabátský Celestýn je ctižádostivý trouba (hraje ho skvěle kunvaldský starosta Miloš Kopecký). Hodek však mísí Drdův text a jazyk s jazykem dnešním, zcela všedním, hraje si především s komicí a výslovností cizích slov (jak Tyl ve Fidlavačce), kolem témat pouze krouží, ovšem aktualizuje je. Zařadí třeba i téma odpo-

ru mládí ke stárí a do spolku čertů šoupne dva mladé a neklidné, kteří teprve v závěru pochopí, co je tradice.

Publikum se náramně baví. Ochotníci tradicionalisté však netleskají a odcházejí demonstrativně! Vždyť co je to za ptákovinu - Dalskabáty o tom, jak celé peklo se přijde podívat na zem, co to vlastně Trepifajksl vyvedl! A před hospodou, v čele s Luciferem, odsoudí čerti svého kolegu Solferna, jakož vůbec všechny nešvary a naopak ocení Trepifajkslův přístup k životu a především vzdají hold českému pivu! Napočítal jsem, že se ho na jevišti vypilo za tu hru na dvacet půllitrů! Konečně jednomu z nejlepších hráčů na jevišti, představiteli Aloise Nesyty, kováře, očička jen hrála. A když si mohl plácnout Plajznerku po zadku, tak si plácnul, jako by vypadl z obrazu Leoše Suchařípy!

Pan režisér se mě ptal, zda jsem v jejich představení nenašel nějaké chyby, on se tak vždycky ptá. A já nemám srdce mu říci: ano, na každém kroku, v každé větě, v každé "situaci". Protože když vidím a slyším, jak se lidi v sále baví a radují, jak je ticho jako v hrobě, když za Solfernovým křeslem se dějí kouzla (dva mladí čerti se proměňují v lidi - abrakadabra - a v přítmi si nalepí si fousy), nemůžu říci nic jiného než: pane režisére, to nemá chybu! Takto se hraje divadlo v Kunvaldě, takhle to hrajte. Vaši kunvaldští (ale i Jamnější, Kameničtí a další) Vám rozumějí!

-sg-

*Divadelní soubor Kunvald
Jan Drda, Roman Hodek:
Jak se jeden čert zapomněl...
režie: Roman Hodek
premiéra: 17. března 2000*

Náchodská Prima sezóna

se konala 29. 4. - 7. 5. 2000 potřetí a stále se profiluje, což je dáno jednak mládím tohoto festivalu, především ale jeho studentskou prapodstatou.

Záběr je úctyhodný, od hepeninů, přes taneční, výtvarné, literární soutěže po koncerty, filmové premiéry a divadla, výstavy, sportovní klání, lampiónové průvody a ohňostroje. Úroveň různá, atmosféra skvělá.

Není v silách jednotlivce reflektovat vše, neboť jen různé divadelní formy se objevily v programu sedmákrát.

Lze však vysledovat potěšitelnou tendenci: - mládí je sice sebevědomé, ale je-li vypeškováno způsobem, který přijme, neuráží se, ba takové vypeškování působí motivačně. Nejmarkantněji sledujeme tento vývoj u studentské scény domácí. Náchodští si hned v prvním ročníku za své infantilní a prvoplánové divadélko schytali své. Loni i letos již patřili k nejlepším, obě jejich produkce, byť markantně odlišné, se již o něco snažily. Podobný vývoj od blábolu k seriózní snaze prodělal pardubický M. Sládek se svým Hráčem.

Již zmínění náchodští, zdá se, začali sázet na týmovou práci a autorskou tvorbu. Pod oběma jejich inscenacemi je podepsán Otakar Feifer (Hra o naše životy + Tváře). Další rodící se autorské akvizice lze vytušit v Martinu Bohadloví, režijní v Haškovi a Pumrovi, novém náchodském gymnaziálním profesorovi, jenž vykazuje, zdá se, potřebné procento ulítlosti a jehož nelze od svěřenců vizuálně ani světonázorově rozeznat. Osobně si více cením TVÁŘÍ, které, psány monologicky, umožňují více či méně úspěšný ponor do nitra postav a zjevování tohoto nitra divákovi. Jsou již vážným pokusem o psychologické herectví a v Náchodě vzdor nedotaženostem přesvědčovaly. HRA O NAŠE ŽIVOTY je studentským pohledem do krasohledu doby, pohledem, který sice sdělí, že pohled je více odporný než krásný, v prostředcích však někdy sklouzává až k es-

trádě, ne vždy jen za účelem parodickým. Nesporným kladem ovšem je, že poskytuje příležitost cca dvacetihlavému souboru různě disponovaných studentů obého pohlaví.

Zajímavé srovnání umožnilo dvojí zařazení Werichova FIMFÁRA. Tak vedle zcela naivního a nepoučeného z Gymnázia J. K. Tyla v Hradci Králové jsme viděli nádherné Fimfárum gymnázia z Opavy, kde režijní prostředky korespondovaly s Werichovou nadsázkou nejen ve vtipné dramatizaci, ale i kostýmech, přičemž vše ještě bylo svedeno šťavnatou mluvou do řečiště rodného Opavska.

Z východočeského regionu nelze opomenout nešťastný studentský soubor z Jaroměře, který prý dle vlastních slov ještě nestihl osušit slzy po hodnocení Vladimíra Zajíce na přehlídce v Dolanech. V Náchodě kapesníky nepotřeboval, protože plný sál mládežníků mu vytvořil bouřlivou kulisu, pro niž se prostě i tak dlouhé představení, jakým byl jeho PYGMALION, muselo hrát dobře. Snad tedy různost přijetí sehrála své - pravdou je, že vstřícnost festivalového publika dávala jaroměřským křídla a že tisíce jistě vážných chyb přestaly rázem působit osudově.

Soubor SPGŠ Litomyšl přivezl představení Matěje Šefrny YUKON - MÁ VLAST. Vymyká se mírou poučenosti, znalostí principů dramatické výchovy, nepřehlédnutelnou mírou profesionality, a přesto ve výsledku působil chladně. Představení až příliš stálo na výkonu Matěje, který byl příliš dominantní.

Lekci dostaly všechny soubory opět od polských hostů. Několik křehkých dívenek z gymnázia v Klodzku ve dvacetiminutové produkci na holé scéně předvedlo pohybové etudy beze slov na témata všelidská, jež se náhle vyklenula na jevišti jemným náznakem objetí, pohledem, úklonem hlavy. Zážitek absolutně nejčistší a nejsilnější.

Josef Tejkl

Svitavské "Céčko" slaví třicetiny

Naše loutkové divadlo "C" má kulaté narozeniny. Na svět přišlo někdy v roce 1970 - na jaře, v létě, na podzim či v zimě. Ostatně - na tom zas tolik nezáleží. Hlavně, že se to stalo a tohle divadlo přišlo na svět. Slavit jsme se rozhodli v červnu, protože červen je hezký měsíc - je teplo a sluníčko ještě všechno nestáčilo spálit.

Loutkové divadlo C vzniklo pro rozdílnost podhledů na divadlo, loutky a tak vůbec se starým loutkářským souborem Malé divadlo. Stará anekdota vypráví, že vznikly soubory dva a žádný nechtěl být ani A ani B... A tak vznikl soubor s názvem Pablízek a soubor C.

6. července 1971 hrál soubor C poprvé na Loutkářské Chrudimi - hru Poklad v kapli. Od tohoto roku hrálo Céčko na téměř každé Loutkářské Chrudimi a vždy "posbíralo" mnoho cen. Pokaždé byl oceněn také zakladatel divadla Karel Šefrna - za hru, za autorskou inscenaci, za vynikající hudební složku, za určující hudební podíl, za režii a hudbu, za tvůrčí přínos, za osobitý přístup ke klasické látce, za mimořádný autorský podíl na hře, atd.

foto: J. Mertová, z „Bystroušky, lišky“

Za dobu své existence soubor nastudoval celkem 24 inscenací. Poslední z nich (zatím) je Bystrouška, liška z roku 1997. Nejlepší loutková inscenace roku, a to jak mezi amaté-

Céčko 1970 - 2000
vystava k třiceti letům Sv. svetského loutkovního divadla

Oslavy 30 let Céčka:

pátek 16. 6. 20⁰⁰ Divadlo Trám Posedí loutkářského díla
sobota 17. 6. 15⁰⁰ Muzeum - vernisáž

17⁰⁰ Divadlo Trám Putování k Sněhurce

hraní Dramatická školička
Medvídek Pú hraní Čmukaři

22⁰⁰ zahrada Muzea Bystrouška liška

na vystavu a divadelní program
věhlas i s občasným mlýnem přicházejícím

naš kuzel Yosef

sauk nomý Arpasli k souboru C na Sv. čas

ry, tak i profesionály! K tomu všemu Céčko sjezdilo kus světa - od Afriky přes Portugalsko, Francii, Estonsko, Německo, Polsko, Maďarsko, Rakousko, Slovensko až po Městečko Trnávku.

A k tomu všemu Céčko prochodilo celé Svitavy - jak bylo stěhováno: z Jitřenky přes Prozatímní divadlo a Divadlo v kavárně až do divadla Trám.

A jak se bude slavit?

Pátek 16. června:

Sejdeme se večer v divadle Trám. Podáme si ruce, sem tam nějaká ta pusa a společně si připomeneme Podzimní Setkání Divadelníků (POSED), která na konci osmdesátých let pořádali divadelníci z Jičína. V malé vesnici Vitíněves u Jičína se potkávaly divadelní soubory z Turnova, Semil, Hradce Králové, Jičína, Vsetína a samozřejmě i ze Svitav. Kromě toho, že jsme spolu pobýli a dobře nám bylo - hrálo se i divadlo. A to "divadlo za domácí úkol" - neboť poslal jsem všem vyvoleným předem zadané téma - povídku, básničku, pohádku či drama. A při společné dílně ostatním předvedli, co doma nacvičili. A potom se mluvilo - o divadle ovšem především. Mimochodem - tak se narodily Céčkovské inscenace: ...Jako pel?, Hamlet, Trakař a Tak trochu... Po deseti letech od posledního POSEDu jsem se nechal přemluvit (nebylo to zase tak těžký) a Podařené Setkání Divadelníků je opět

mezi námi - tentokrát poprvé (a snad ne naposledy) ve Svitavách. Za domácí úkol divadla dostala část románu Johna Irvinga: Svět podle Garpa. Zatím se pilně připravuje Céčko, Baret S. z Jičína, Čmukaři z Turnova a snad i CIS ze Svitav a přilehlého okolí. Bude divadlo! A po divadle trochu řečí, vína, chlebičků a zpěvu... Sobota 17. července

Ve tři začne v muzeu vernisáž výstavy "Céčko 1970 - 2000". Loutky, fotografie, scény, plakáty, diplomy, kousek videa, troška historie divadla, které tak mimořádně proslavilo své rodné město Svitavy. Pravda, mnoho toho po těch třiceti letech nezbylo. Ta věčná stěhování udělala svoje. Řekl bych - torzo Céčka, něco z Loutkářského muzea v Chrudimi. Však - pokusíme se, aby se vám to, co jsme zachránili, co nejvíc líbilo.

Po vernisáži do divadla! V Trámu zahraje Dramatická školička hru Karla Šefrny - Putování za Sněhurkou (v režii Karla Šefrny) a Čmukaři z Turnova nás potěší Medvídkem Pú.

Po divadle na zahradu! Na zahradě muzea se bude sedět, zpívat, jíst, pít. A až se setmí, zahrajeme všem pro radost poslední (zatím) kousek Céčka - Bystroušku, lišku - pod stromy, venku - to jsme už dlouho nehráli! A potom se zase bude pít a jíst a zpívat až do rána. A budeme se mít hezky. Protože na světě je hezky. A s Céčkem obzvlášť!

Petr Mohr

(Převzato z MF dnes 10. 6. 2000)

A jak se slavilo?

Pátek 16. 6.

Od dvacáté hodiny konal se opět POSED, kdysi pravidelně pořádaný jičínským souborem Baret a který se naposledy konal před deseti lety ve Vitíněvsi. Řada z nás se na tuto inspirativní a velice užitečnou akci pamatuje a spojuje si ji nejen s divadlem, ale také se setkáváním spřízněných divadelních duší a souborů. Soubory doma zpracovaly jednotně zadanou látku a na společném setkání POSEDU pak s realizační vystoupily. Podmínkou nebylo hotové představení, ale alespoň taková část přípravy, ze které by bylo vidět způsob inscenačního pojetí a přístupu k látce. O předvedeném pak společně účastníci hovořili a naplnili tak smysluplné setkávání divadlem "in statu nascendi" (ve stavu zrodu). Významnou postavou těchto setkání byl Petr Mohr, který nyní vede Středisko kulturních služeb ve Svitavách a je jedním z hlavních organizátorů nynějších oslav Céčka. Téma letošního zadání pro tvorbu byla povídka Penzion Grillparzer z knihy Johna Irvinga Svět podle Garpa. Látka tedy ne zrovna jednoduchá. Bylo zajímavé, jak si jednotlivé soubory, které opět na tuto hru přistoupily, vedly. Zúčastnili se jí všichni členové bývalého souboru Baret, kteří se z různých míst sjeli dokonce k několika zkouškám do Svitav a obnovili po deseti letech svoji činnost a realizaci povídky oslavili i svoje setkání. Také Čmukaři a členové Céčka se POSEDu aktivně zúčastnili a ti všichni nám připravili zajímavý večer tří vystoupení. Pojednali je každý po svém, podle naturelu své tvorby. Baret použil k realizaci, vzhledem ke ztíženým podmínkám s dojížděním, filmového zpracování s výrazným doprovodem zpívaných, melodicky krásných maďarských písní. Zdůraznily tajemno povídky. Neobvyklé filmové záběry, pomalý rytmus v jednání postav a téměř synchronizovaná hudba s obrazovým děním vytvořila působivou atmosféru pro rozvíjení povídky. (Způsob mi připomněl některé filmy Ingmara Bergmana.) Její závěr byl pak tlumočen živě, slovy herců, stojících nyní čelem k divákům, když před tím stáli k nám obráceni zády, čelem k projekčnímu plátnu. Druhé vystoupení patřilo souboru "C" a nes-

lo se více ve veselejší duchu, za doprovodu písniček Karla Šefrny, orientující se více na jízdu Garpovy rodiny autem, realizovanou, jak jinak, předmětnými prostředky a doprovodným jednáním herců. Chybělo tu rozuzlení. Přesto i tento způsob nabízel očekávání plasticky pojednaného příběhu. Na závěr se představili se svou ukázkou Čmukaři. Ti položili hlavně důraz na úvodní představování postav jednajících v hotelu. Rozhodli se pro činoherní, velice stylizované pojednání a vedení příběhu, které nabízelo jen v úvodní expozici a navozením prvních vztahů postav mezi sebou. V každém případě, všechny ukázky byly velice zajímavé a jakoby se vzájemně v osvětlování příběhu a způsobu jeho divadelního zobrazování doplňovaly.

Proponovaný rozhovor o viděném, ač Petrem několikrát nabízený, se nakonec nekonal. Účastníků zde bylo hojně. Členové bývalého Cisu, bývalí členové Céčka a řada dalších přátel odjinud i ze Svitav. Zdálo se, že příčinou "nechuti" účastnit se debaty byla v neznalosti literární předlohy. Možná. Já jsem měl spíše pocit, že radost všech ze shledání po delší době a při takové příležitosti, takovém výročí, byla silnější než chuť v té chvíli společně debatovat a vést řeči, byť o společném zájmu. Zábava tedy plynula dál v individuálních promluvách a později ve zpěvu při klavíru a kytarě až do pozdních nočních (nebo časných ranních?) hodin.

Druhý den, v sobotu, jsme byli všichni na obědě v Kinokavárně a tu najednou, už po jídle, samo naskočilo téma včerejších vystoupení, o kterých se všichni najednou rozhovořili. Všechno chce svůj čas. Bylo to pěkné. Čas do 15. hodiny, kdy byly zahájeny oficiální oslavy výročí třicetileté existence soubor "C" v divadle Trám tak byl dobře naplněn.

Jan Merta

Sobota 17. 6.

A Císař pravil: "Je celý spolek pohromadě? Karle, můžu i Vám říkat spolek? Mohu? Děkuji.

Takže, tento spolek, řečený "C", zůstal věrný tradici. Kdysi na Chrudimi jsem viděl jejich Ostrov splněných přání. Před tím jsem o Šefrnovi, ba ani o amatérském divadle mnoho nevěděl. Hru jsem ovšem četl. A oni přišli a já byl stržen, nadšen, unešen - až na to, že ten text nebyl vůbec pod-

statný. Podstatné bylo, co báječně, fantasticky hráli. A potom seděl chudák autor, Vojta Cinybulk, v hotelu a já mu říkal, Vojto, nebud' z toho smutnej! Když tě parodují, tak jsi klasik!

A od té doby podnikám takové zvláštní dobrodružství - to je ta tradice - že kdykoliv jdu na představení Céčka, tak nikdy nevím, co uvidím. Vždycky se šíleně těším, ovšem vím, že mě opět překvapí úplně odjinud, že vždycky nastoupí pozoruhodnou cestu, která vždy otevře dveře do nějakých zcela jiných třinácti, čtrnácti až devadesáti komnat. A to je to, co mě na nich strašně přitahuje, ať se to povede víc nebo znamenitě. Což není podstatné.

Vždycky mě překvapují. I teď mě překvapili. Jdu, lezu po schodech, do jakéhosi divadla Trám, ještě jsem tu nebyl, a místo abych seděl a díval se, tak mě vetknou na jeviště a abych mluvil. Což, sic, znovu překvapen, rád činím. Protože jestli je pro mě nějaká hodnota, která představuje amatérské divadlo ve své krystalicky čisté podobě, to dobrodružství hledat pokaždé odjinud, pak je to Céčko..."

Tak takhle nějak začala sobotní část oslavy třicátých narozenin Šefrnových. Pak již spousta písniček, do nichž řvalo, zřejmě nadšením, roční dítě, aby tak zabránilo hlubšímu sentimentu. Ono totiž slyšet Karla a Aničku, a Janu a Blanku, a Zdeňka i ty, jejichž jména museli jsme lovit v paměti, jak pěkně pohromadě pění, mohlo nějakou i slzu spustit po tváři. Pak otevření skvělé výstavy historické a guláš na dvorku muzea, poté představeníčka hostů, a kdyby toho času čekající se maminka, Pavla Lustyková, neměla toho už dost, mohlo dojít i na Bystroušku, lišku. Museli jsme ji oželet, zato zpěv a pivo vydrželo do pozdních hodin ranních.

Za VSVD byli a gratulovali někteří, Merta, Sochorovi, Gregar s Gregarovou, Císař s císařovnou - samozřejmě, jak vidno z úvodu, a spousta dalších kamarádů.

Jo, a taky z pera Petra Mohra vyšla báječná knížka o třicítce Céčka - "Céčko 1970 - 2000". Nejen, že je to taková historie jednoho souboru - v kritikách a ohlasech - je v ní taky kus života všech zúčastněných, rozmanitého života, veselého, tragického, prostě lidského...

Saša Gregar

SABINA

A MALOMĚSTSKÉ KLEPNY V SEDLOŇOVĚ

Téměř půldruhého tisíce diváků vidělo premiéru a jedenáct repríz inscenace hry Karla Sabiny Maloměstské klepny, jak ji v režii Jarmily Škodové a Josefa Ježka "nacvičili" ochotníci ze Sedloňova s přáteli z Deštné, jak zní oznámení na programu i plakátech.

Derniěru jsem zhlédla se svým tělovýchovně zaměřeným mužem Františkem, oblíbencem Pepy Tejkla, v sobotu 13. května 2000 ve zcela zaplněném sálku sedloňovské hospody, a musím říct (za oba), že jsme už dávno nezažili takový pocit radosti z prožívaného "tady a teď", ba i kouzla nechtěného, který jako pramen vody živé prýštil z malinkého jevištěátka, kam se na konci představení kupodivu vměstnalo všech patnáct účinkujících, jako právě jmenovanou voňavou květnovou sobotu.

Poněkud zdoluhavý scénář Sabiny účelně seškrtán a doplněn svižnými, na tělo šitými songy z dílny všeučelné Jaroslavy Marvanové, potažmo rázovité představitelky jedné ze šesti hlavních ženských postav, jakož i autorky veškerých kostýmů!!!, byl chvillemi k popukání, protože zněl k nevíře dnešní. Scéna vynikající výtvarnice a řezbářky Jarmily Haldové dávala všemi detaily vědět o souhře s autorkou kostýmů a zručná, nadaná kytaristka Hana Mičkechová byla spolehlivou oporou pro velmi zpěvné hlasy aktérů, z nichž osm partů patřilo dámám, sedm pánům.

Komedie o ženění a vdávání, kteréžto touhy nutno cudně zastírat, aby se daly plést obrovské intriky, klepy, drby a vůbec připravovati strážně, jak to jen závist a malost umějí, začne kávoým dýchánkem u jedné ze šesti vdov, do děje vstoupí domnělí i skuteční ženiši a nakonec i dvě nevěstinky, děj se přenesou, jak jinak v Čechách do hospody (výborný hostinský Václava Vojtěcha!) a ženská srdce rozechvěje nečekaně romantický zjev direktora potulné divadelní společnosti (téměř dvoumetrový, máchovsky vyhlížející Jan Derner). Starého mládence a roztokaného ženicha si s chutí zahrál režisér Josef Ježek, takto sám poslanec PČR za ODS, a

když to všechno šťastně a vesele skončilo (a propos - dámy v mezihře přijdou do hlediště a nepřejte si vědět, co se děje pak!), nikomu se nechtělo domů. Tak zas za rok v Sedloňově, ale musím se to dozvědět dřív, abyste tam mohli taky.

- al-

P.S. Bez Hanky Drašnarové by ale nic nebylo. A Jarmila Škodová, hrající režisérka, je komediantka od pána boha.

DIVADELNÍ SOUBOR

J. K. Tyla při Kulturních službách města Moravská Třebová

uvádí na motivy klasické ruské pohádky výpravnou pohádkovou podívanou **MRAZÍK**
režie Heidemarie Sekáčová
premiéra 13. 2. 2000
Kontakt: Heidemarie Sekáčová nebo Ivo Horkel, tel. 0462/311127

HRONOVÁCI ZAHRAJÍ

Medvěda v Itálii

Temperamentnímu italskému publiku ve městě Rovigo se představí hronovský divadelní soubor. V rámci festivalu zahraje na prknech tamního divadla světoznámé dílo Antona Pavloviče Čechova - Medvěd. Režisér Miroslav Houštěk světil hlavní roli červenkosteleckému herci Jiřímu Kubinovi. "Doufám, že se divákům bude toto klasické dílo v našem podání líbit," řekl nám režisér. Hronovští divadelníci již s Medvědem zavítali nejen do několika zemí Evropy, ale i do Japonska. S inscenací, kterou u nás proslavil Jan Weirich, pojedou ještě v červnu do Německa a možná na podzim také do Francie.

Orlické noviny

**Josef Škvorecký:
Večírek z lepší společnosti**

Z prádelny a sušárny Domova mládeže se nadšeně podařilo vytvořit pěkné klubové prostředí s odděleným malým sálem s pódium. Studenti z různých středních místních škol (zdravotní, konzervatoře atd.) spolu s několika vychovateli zde pod vedením Radoše

Jindry pořádají literárně-hudební pořady. Byli jsme pozváni na odpolední představení věnované povídkám Josefa Škvoreckého. Nápaditě vystavený pořad vycházel z povídky "O sobě", ve které byli představeni všichni aktéři, "členové rodiny", kteří postupně četli u stolu s lampičkou v popředí další povídky. Vtipné zarámování pořadu doplňovala vhodně zvolená hudební složka z vystoupení Louise Armstronga, prokládaná mezi jednotlivé povídky.

Na čtený text reagují více (v ojedinělých případech i méně) zdařile ti představitelé postav, o kterých se momentálně mluví. Tam, kde to text dovoluje, je provázen i akcí (např. tanec). Ne vždy však je akce pointována. Oběma vychovatelům, rovněž účinkujícím, se kterými jsme po představení hovořili, jsme kromě zmíněného doporučili v některých případech u vystupujících studentů omezit některá ilustrující gesta a pokud možno sladit kvalitní úroveň čtených vystoupení. Stylově nejčistším se nám jevil projev Kateřiny Slípkové.

Přes zmíněné, chcete-li prohršky, se podle našeho názoru jedná o inspirativní bezesporu příjemný studentský vtipně komponovaný pořad.

Agáta Hružova a Břetislav Lelek

DIVADLO J. K. TYLA

**Červený Kostelec,
Svatební noc**

Aktivní Divadelní soubor při MKS v Červeném Kostelci nastudoval inscenaci Mirko Stieberta Svatební noc. Tato konverzační komedie ze současnosti měla premiéru 1. dubna v Divadle J. K. Tyla v Červeném Kostelci.

"Jsou to dvě aktovky o lásce. V první, nazvané Stříbrná svatba, hrají Draha Kubinová, Jiří Kubina a Vlastimil Klepáček, ve druhé aktovce, nazvané Svatební noc, hrají Jan Brož, Pavel Labík a Nad'a Eflerová. Cílem těchto dvou aktovek není nic jiného, než vyloudit úsměv na tvářích našeho milého obecnictva," podal nám základní informace režisér Jiří Kubina. "Raději však hrají než režírují a k této režii jsem byl kolegý trochu přinucen. Při hraní totiž pracovávají pouze svoji postavu, při režii musím promýšlet charakteristiku všech postav. Vždy se ale snažím cítit záměr autora," dodal režisér.

Z městského zpravodaje

DRAMATICKÝ KROUŽEK

Jaroslav z Luže

zaznamenává 135. představení pořadu **Ta naše písnička česká**, který se uskuteční v sobotu 8. července v 15. 30 hod. ve Štěpánově v rámci oslav 650. výročí existence obce.

Program sestavený ze scének a písni Karla Hašlera je svou reprizovostí ojedinělý ve 200 leté divadelní činnosti ochotnického souboru.

Pořad je přihlášen na letošní IV. Národní přehlídku seniorského divadla ve Znojmě, která se uskuteční o víkend třetího týdne měsíce listopadu.

P.S. Tato zpráva dokládá, že aktivita souboru je možná, i když současně nemůžeme po delší dobu hrát na mateřské scéně, kde se druhým rokem pokračuje v nákladné rekonstrukci mnohaúčelové budovy a především jejího jevištního zařízení.

Aleš Němeček

Kontakt:

Aleš Němeček, Žižkova 201, 538 54
Luže, tel. 0455-671906

Carlo Goldoni MIRANDOLINA

Po delší době se v jaroměřském divadelním souboru Vrchlický ujala režie opět paní Nad'a Doležalová, což její příznivci přijali s radostí. Na scéně se znovu objevilo režisérčino oblíbené téma ženské nespoutanosti, chytrosti a vzdoru proti samolibosti mužů, tentokrát v postavě hospodské Mirandoliny. Premiérové představení 27. května nepostrádalo humor a inscenační řád, nechyběly ani svěží herecké výkony ve funkční scéně Markéty Zapadlové. Zdá se, že komedii se na jaroměřských prknech opět daří. Do dobrého dojmu ze zhlédnutého představení se vkrádá pouze otázka, proč bujarý maskovaný komparz, oživující hospodské prostředí na začátku a v závěru hry, nebyl využit častěji i v průběhu děje. Možná se s ním ještě setkáme v příští inscenaci.

-KD-

Drazí divadelní přátelé!

Má-li tato rubrika divadelním životem opravdu praštet, pište nám, pište! - co váš soubor připravuje - kde a co budete hrát, kde jste co zajímavého viděli či slyšeli, co divadelního vás zaujalo. Na vaše zprávy se těšíme nejen my v redakci, ale všichni čtenáři Hromady. Ta rubrika je VAŠE!

ŠKOLA HROU

Pozdrav z Prahy do Horních Černůtek Emě Z.

Moderní česká dramatická výchova není (a nikdy nebyla) monolit. Tuhle členitou a barevnou stavbu, která utěšeně a tvořivě roste a košatí se už od poloviny 60. let (to Ema Z. začala navštěvovat základní školu), budovaly nepřehlédnutelné osobnosti různého směřování a různých pojetí divadla a dramatu. Díky tomu patřily už první ročníky Kaplického divadelního léta, národní přehlídky dětského divadla, tedy přehlídky konající se od poloviny 70. let (to měla Ema Z. už po maturitě), k nejzajímavějším divadelním přehlídkám té doby. A když na jeviště dětského divadla a dětského přednesu vstupovala v 80. letech nová generace dramatických pedagogů, která obraz české dramatické výchovy obohatila o nové postupy a poetiky, byla už Ema Z. jedním z aktivních aktérů tohoto oboru. Protože jako učitelka hradecké ZUŠ (tehdy ještě LŠU) Na Střežíně se začala se svými soubory a sólisty objevovat na okresních a krajských přehlídkách, až si nakonec - od počátku 90. let - otevřela svými inscenacemi cestu na přehlídky národní, respektive celostátní.

Jen tak mimochodem vedle nijak nepolevující práce v ZUŠ s mnoha skupinami a sólisty stačila v roce 1995 jako jedna z prvních úspěšně absolvovat nově založenou katedru výchovné dramatiky na DAMU. A při té příležitosti obohatila také odbornou dramatický výchovnou literaturu. Její diplomová práce O přednesu (nejen) na základní umělecké škole v teorii a praxi je první moderní monografií o metodice dětské-

ho přednesu. (Informace pro zájemce: Podstatné části z ní byly uveřejněny v Deníku Dětské scény v roce 1997 v průběhu celostátní přehlídky Dětská scéna v Ústí nad Orlicí.)

Z dnešního pohledu to vypadá přímo idylicky. Jenom Ema by ale mohla vyprávět o tom, kolik šrámů na té cestě vpřed a nahoru utržila, kolik slepých uliček musela prozkoumat. Ona totiž Ema Z. nebyla a není žádný troškař (když se objeví na okresní a regionální přehlídce, málokdy je to jen s jednou inscenací) a svou práci si ani trochu neusnadňuje.

Jsou vedoucí, kteří "skouknou", co na přehlídkách právě "letí", "nasadí" osvědčené "páky" a "finty", které - jak se domnívají - právě zabírají na poroty, a vyrazí po vyšlapaných a vyjetých cestách. Je-li Emě Z. něco vzdáleného, pak je to jízda na jistotu. I za cenu, že se vydává na neprobádané stezky, má odvahu hledat i bloudit, ale právě díky tomu se jí daří objevovat. Nebála se pustit s dětmi do Wildeovy symbolické pohádky Sobecký obr, hledala a našla divadelní klíč ke zcela nedivadelnímu Poláčkovi, dovolila si předhodit skupině pubertáků kus Shakespearova Snu noci svatojánské, troufla si se středo-

školáky na Dykova Milou sedmi loupežníků anebo se ze zaprášených regálů odvážíla vytáhnout na světlo zdánlivě mrtvého klasika, obrozence F. L. Čelakovského. Protože jí však nejde o originalitu za každou cenu, ale ví přesně, co a komu ze svých svěřenců nebo kolektivů může a má v danou chvíli nabídnout, nebojí se sáhnout ani po F. Hrubínovi nebo J. Werichovi nebo J. Hanzlíkovi, tedy po autorech, kteří na dětském jevišti už dávno zdomácněli. Nebyla by to ale Ema Z., kdyby vsadila jen na prověřené jistoty, které tihle autoři nabízejí. I jejich texty jí a její soubory provokují k hledání nových témat, překvapivých úhlů pohledu, nečekaných inscenačních prostředků.

Výmluvným svědectvím tvořivé dramaturgie Emy Z. je, myslím, přehled inscenací, s kterými její soubory vystoupily na celostátních přehlídkách:

- **Sobecký obr** (recitační inscenace pohádky Oscara Wilda), 1991
- **Lakomá Barka** (inscenace pohádky Jana Wericha), 1992
- **Zvířátka a loupežníci** (recitační inscenace pohádky F. Hrubína se souborem malých dětí), 1993
- **Napadlo hodně sněhu** (dramatizace jedné kapitoly z knihy Karla Poláčka Bylo nás pět), 1994
- **Houby tady neroste** (montáž veršů Josefa Hanzlíka z knihy Princ a želva), 1995
- **...šejkspír...** (inscenace části Shakespearova Snu noci svatojánské), 1995
- **Středověký milostný příběh** (dramatizace parodické povídky Marka Twaina), 1996
- **Milá sedmi loupežníků** (inscenace hry Viktora Dyka), 1997
- **Opuštěná** (montáž z Ohlasů písní ruských Františka Ladislava Čelakovského), 1999
- **Nezpěvy sladké Francie** (pásmo ze Zpěvů sladké Francie Hanuše Jelínka), 1999

Už z tohoto přehledu vyplývá další poznávací znamení Emy Z.: Cíleně, troufám si tvrdit, že přímo programově se pohybuje na křehkém a pro mnohé zrádném pomezí divadla a přednesu. Dlužno ovšem říct, že se tu pohybuje nadmíru elegantně a většinou neobvykle úspěšně. Ostatně účasti na celostátních přehlídkách (dvakrát dokonce se dvěma inscenacemi v jednom roce!) to dokládají více než zřetelně.

Aby toho však nebylo dost, připomeňme, že Ema Z. pracuje i se soubory dospělými, čas od času si sama zahraje (pamětníkům Jiráskových Hronův se jistě vybaví např. v Heleně Štěpánové Reného Levinského) a v posledních letech má za sebou i nadmíru úspěšnou lektorskou činnost: nejprve na Dětské scéně '97 v Ústí nad Orlicí a pak na předloňské jičínské dílně Dramatická výchova ve škole vedla týdenní semináře o dětském přednesu, nemluvě o seminářích menších doma, v Hradci Králové, i jinde po republice. A další semináře a dílny Emy Z. už se chystají: ten nejbližší bude letos v září opět v Jičíně.

Prozrazovat Východočechům, že byla řeč o královéhradecké Emě Zámečnickové, je jisto jistě nošením dříví do lesa. Tak jenom pro pořádek dodávám, že kdybyste jí chtěli popřát k jejím letošním polokulatým narozeninám (bude je slavit 20. srpna), budete muset vyrazit několik kilometrů za Hradec - do Horních Černůtek. Takže jí touto cestou posílám hned dvojitou gratulaci: k narozeninám a k novému domečku. A zároveň jí a nám všem přeju, aby se jí v novém domečku i v hradeckých Jeslíčkách dařilo aspoň tak dobře jako dosud.

Jaroslav Provazník

Nad'a Gregarová mne požádala, abych napsala jak dělám svoji práci. Toto "napsání" má snad vyjít v Hromadě v jakémsi "okénku dramatických tetiček", tedy se má zřejmě vztahovat k této méj činnosti divadelně pedagogické a nikolivěk k tomu, jak vařím knedlíky. I když upřímně řečeno, o těch knedlíkách by se mi psalo podstatně lépe, přijde mi to trochu nepříjemné, protože: buď to vyzní nafrněně, nebo sklouznu do sentimentálního cintání (jak se znám). V nejhorším případě to bude trapné.

Ale to by snad Nad'a do Hromady nepustila, a tak protože jsem to slíbila a protože mám Nad'u ráda, tak se o to pokusím.

Ve svém činnosti divadelně pedagogickém jsem prošla několika obdobími. Od sladkých dob totální neinformovanosti za časů Divadla do kapsy, přes mučivý pocit neschopnosti a přehnaného (a proto strašlivého) pocitu zodpovědnosti (ano, to bylo tehdy, kdy porota, která měla tu smůlu, že hodnotila moje představení, si zoufala nad mým hysterickým pláčem a nešťastnými výkřiky a těžko, těžko se jí hledala slova kritiky) do období studia na katedře výchovné dramatiky DAMU a posléze výsledků (nemyslím studijních - těžce se téměř čtyřicátníci cpe něco do mozku), o kterých se mi na začátku nesnilo ani v tom nejrůžovějším snu - ano, nyní mám cukání je zde všechny vyjmenovat, ale udržím se a neskloznu do výše uvedené nafrněnosti.

Nyní již snad uklidněna si lebedím i v peřinách zkušeností obklopena svými (většinou vděčnými) žáky, odchovanci a kolegy (většinou velmi milými a vstřícnými) a již v pohodě hledám něco nového, co jsem ještě neokusila. Snad tedy mohu sáhnout do kapsáře zkušeností a nabídnout:

- s každým človíčkem, který se mi dostane do pařátků, hledám společnou řeč a většinou ji najdu. Musím však vstoupit do jeho světa, do jeho vidění... přizpůsobit se jemu, vypadnout z "učovského" trůnu - potom se tam (spolu s ním) vrátit;
- jsem svá, na nic si (opravdu) nehraji a většinou (ovšem pokud to není...) nic neskrývám;
- nejsem už tak nešťastná, když nedokončím práci na inscenaci, či recitačním vystoupení. Ale nesmí to být furt;
- provedla jsem úklid v organizaci svého života, Jesličky (kde učím) nejsou život, snažím se i dělat něco jiného;
- i když je to pro mne velmi náročné, občas hraji s Nejhodnějšími medvídky. Postaví mne to na pevnou zem, strhne mi to korunu přehnaného sebevědomí a růžové brýle. Vidím vše z jiné strany. Vřele doporučuji.

Ema Zámečnicková

Projekt Drama jako cesta k angličtině odstartoval v Hradci Králové

Hradec Králové se stal místem, kde o víkendu 2. a 3. června byl zahájen ojedinělý dlouhodobý projekt Výuka angličtiny a dramatická výchova, který iniciovala a pořádá pražská Britská rada ve spolupráci s celostátním Sdružením pro tvořivou dramaturgii a katedrou výchovné dramatiky DAMU Praha. První setkání celoročního kurzu, které se díky pochopení proděkana VŠP dr. Pavla Vacka, konalo na půdě této školy, naznačilo, že nejde o zanedbatelný projekt: V Hradci Králové se sjelo 35 učitelů ze základních, středních a vysokých škol z celé republiky (spolu s několika kolegy ze Slovenska), kteří chtějí proniknout do systému dramatické výchovy a prakticky se seznámit s metodami, které by mohl tento obor nabídnout výuce anglického jazyka na našich školách.

Dramatická výchova, která v první polovině 90. let vstoupila do českých škol jako samostatný předmět (vedle výtvarné výchovy a hudební výchovy), se záhy zcela logicky - zejména díky svému důrazu na rozvoj komunikačních dovedností a hru - stala v rukou některých tvořivých učitelů také metodou výuky dalším předmětům (prvouky, vlastivědy, dějepisu, češtiny, občanské výchovy...). Nyní se na metody a techniky dramatické výchovy zaměřili ti, kterým jde o efektivnější výuku anglického jazyka, na rozvoj schopností a dovedností používat cizí jazyk jako prostředek komunikace. To, že iniciátorem projektu je právě Britská rada, souvisí nejen s tím, že jde o výuku angličtiny, ale je tomu také proto, že Velká Británie je jednou ze zemí, kde dramatická výchova (v britských školách se jí říká jednoduše drama) patří už půl století k samozřejmé součásti osnov na všech typech škol.

Kurz bude probíhat po celý školní rok 2000 - 2001 a kromě českých nebo v Česku působících lektorů budou s našimi učiteli angličtiny pracovat také vysokoškolské pedagogové z Univerzity v Exeteru (Velká Británie).

Ambicí Britské rady a Sdružení pro tvořivou dramaturgii je, aby se projekt v následujících letech proměnil v živou síť seminářů, dílen a odborníků po celé republice, která by byla schopna reagovat na potřeby a požadavky učitelů a škol v různých regionech České republiky.

Jaroslav Provazník

VÝCHODOČEŠI
NA NÁRODNÍCH
PŘEHLÍDKÁCH*Jak jsme se měli na*
TŘEBÍČI 2000

Divadelní Třebíč je nejnamáhavější amatérská divadelní přehlídka pro porotce, kterou znám. Ve středu ráno nás Vladimír Zajíc už obligátně jako jednu východočeskou část trebičské přehlídky přiveze z Hradce Králové do Národního domu, abychom v deset nastoupili do hlediště. Pak už to letí až do neděle: tři představení denně, porady poroty, semináře o inscenacích. Ještě že existuje několik milých záležitostí, které nám porotcům usnadňují život. Patří k nim především Alenka Exnarová, která z nás sejmula povinnost psát pozdě v noci o představeních a z našich interních porad dává dohromady smysluplné recenze. Až se někdy divím, co chytrého jsme vlastně řekli a jak to z té mlhoviny a převalující se protoplasy ještě nezformulovaných a neutříděných dojmů složí. A je tu ještě znamenitá péče v restauraci U Mottlů, kde vždycky po dobu přehlídky zavírou a věnují se lidu divadelnímu. Pro porotu mají pak zvláštní pochopení a věnují jí maximální péči. Letos jsme měli svůj prostor v podobě domácky zařízené jídelny, kde jsme velice často začínali své porady, abychom získali trochu času navíc.

To všechno píšu pro ty, kteří nebyli nikdy na Divadelní Třebíči, aby věděli, že je to skutečně vysoce pracovní festival, jenž může poskytnout dostatečně reprezentativní pohled na amatérské divadlo, které hrají dospělí pro dospělé jako divadlo mluvené i jako divadlo, které mluví, tančí a zpívá. Píšu to takto schválně. Neboť napíšu-li jen činohra, mohl by vzniknout omyl, protože pod činohrou si všichni představíme onen tradiční typ divadla, kdy inscenace je jevištní

transformací dramatického textu: prostě soubor hraje Lucernu či Hrátky s čertem atd atd. Ale Třebíč pod mluvené divadlo zahrnuje dnes i „činohru“, jež opustila tyto postupy interpretačního divadelního jazyka, kdy divadelní realizaci interpretujeme zvolený text, a přijímá i představení, jež rostou ze zcela jiných kořenů, které jsou vůči tomuto interpretačnímu divadelnímu jazyku jistou alternativou mluveného divadla. Letos tento proud představovalo v klasické podobě „autorského divadla“ představení Váš nás nezajímá, s níž přijel DS Rohlík ideální šipkař z Teplic. Ale abych byl přesný: Divadelní Třebíč přijímá i všechny podoby divadla, které mluví, zpívá a tančí. Letos měla ve svém repertoáru tři různé inscenace z této oblasti a na konec jsme jako porota ocenili inscenaci Strakonického dudáka Ořechovského divadla, která samozřejmě je především divadlem zbudovaným na poetice, již tomuto souboru vtiskl Vlastimil Peška. Což kromě jiného znamená, že se těžko, velmi těžko určuje, v jakém žánru a druhu divadelního jazyka se ta nebo ona inscenace ořechovských pohybuje. Jedině jisté je vždycky to, že je to určitě inscenace z dílny ořechovských. A tentokrát se výsledek nejspíše blížil právě divadlu, které mluví, zpívá a tančí.

Opět platí to, co jsem už napsal v případě činohry. Nedá se mluvit ani o muzikálu, operetě nebo o hře s písněmi a tanci. I když občas takto žánrově a druhově čisté představení na Třebíči je. Ale většinou jako letos je to právě divadlo, které mluví, tančí a zpívá. Což - myslím - je v amatérském divadle nejčastější jev. Snažím-li se pro Hromadu takto souhrnně charakterizovat podobu a ráz Divadelní Třebíče, snažím se ji tím zároveň propagovat jako jeden z nejcennějších zdrojů, kde lze od středy do

neděle velmi dobře poznat stav současného amatérského divadla, které hrají dospělí pro dospělé. Jestli to někoho opravdu zajímá, pak by měl občas na těch pár dnů na Třebíči zavítat. V souvislosti s tím spěchám hned dodat, že za těchto okolností potom každá inscenace, která je na Divadelní Třebíči vybrána, vstupuje do konfrontace, jež velmi nekompromisně poměří její kvality. Někdy až nemilosrdně, jako i letos, když se objevily některé inscenace, které možná za jistých podmínek nalezly příznivý ohlas u svého obecnstva, ale v tomto srovnání neobstály. O to raději sděluji na stránkách Hromady, že reprezentant východočeských amatérů Senior klub divadla Jeslíčky s inscenací Podzimní koncert (pro ty, kteří to ještě nevědí: jde o text Alda Nicolaje s původním názvem Železná generace, u nás známý především pod jménem Tři na lavičce) uspěl. Dostalo se jí ceny za inscenaci, byla jako první doporučena (nikoliv nominována) na 70. Jiráskův Hronov a cenu za herecký výkon dostal Rudolf Faltejsek.

Důvod tohoto úspěchu byl poměrně jednoduchý. Tato inscenace se totiž svou kvalitou zapojila do trendu, jenž po mém soudu dnes charakterizuje amatérské divadlo, jež se prezentuje na Divadelní Třebíči. Skončila doba velkých režisérských výbojů a pozornost se čím dále tím více soustřeďuje na obraz lidských osudů. Což znamená i na herectví. V tomhle na příklad byla i hlavní síla a kvalita nejvyrovnanější a přitom i nejinspirativnější inscenace Divadelní Třebíče 2000: Náhlé neštěstí Divadla AHA! z Lysé nad Labem. Podle mého názoru příliš literární, příliš vykalkulovaný a příliš složitou symbolikou zatížený text Daniely Fischerové proměnil režisér Miroslav Pokorný se svými dvěma herci - Terezii Palkovou a Vratislavem Hadrav-

vou - v neobyčejně lidskou situaci, která dosahuje až na dno lidské existence. A stejně tak - abych uvedl ještě jeden příklad - Wildova komedie Jak je důležité mít Filipa v provedení DS PIKI z Volyně měla sice řadu problémů, ale její dravé a spontánní herectví dokázalo najít svůj kontakt s divákem spontánně a radostně.

A do této linie se zařadila i hra-decká inscenace. Jistě, Nicolajův text je především šancí pro herce. Ostatně to už před lety potvrdila jiná, rovněž východočeská, červenokostelecká, dnes už skoro legendární inscenace této hry. Královéhradečtí ji hrají dnes jinak: drsněji, nemohou zavírat oči před slabinami a hříchy stáří. Všichni tři herci - Saša Gregar, Rudla Faltejsek i jeho žena Jarmila - tuto základní koncepci dodržují a dokážou ji - samozřejmě každý po svém - zpodobnit ve své postavě. Neméně podstatné - ne-li možná podstatnější - je ovšem to, že na Třebíči to dokázali i stejným pojetím herectví, jehož cílem je sice tradiční a pradávné „přeosobnění“ - snaha být psychicky i fyzicky jiným člověkem - ale zároveň v souladu s vývojem herectví posledních desetiletí se nezakrývá ani osobnostní postoj herce. A tak tedy Třebíč 2000 viděla „tematické rozehrávané situace“, v nichž byla stále přítomná základní režijní koncepce i nejvlastnější originální řešení herců. A to vše nepochybně na úrovni, na níž se podílela i herecká zkušenost.

Jan Císař

V Třebíči bylo příjemně, jak už jsme zvyklí z let minulých. Bar fungoval, zásoben spoustou dobrot tekutých i jiných. Při zahájení přehlídky na náměstí byly tradiční mažoretky vystřídány Indiány (ze školy ředitele přehlídky Jardy Dejla), kteří pak přednesli zdravici a korunovali indiánskými čelenkami některé zasloužilé bílé osobnosti včetně manželů Císařových (alias Krásná srna a Chytrá hlava). Přijetí souborů a hostů v krásném malovaném radničním domečku se pak už stalo tradicí, na kterou je třeba si vždycky najít čas.

Najít si čas na cokoli mimo představení a diskuse o nich však není snadné. Zvykáme si v poslední době, že program je čím dál tím víc

nabitý. Ale to je vlastně dobře, protože to svědčí o tom, že se rodí zajímavá představení. Pravda, i letos jako v loňském roce jsme si kladli otázky týkající se nominací, protože díky nevyrovnanosti regionálních porot byla na Třebíč nominována i představení, jejichž hodnota byla problematická a blokovala tak místo některým jiným, která se na přehlídku nedostala a přitom je o jejich kvalitách leccos známo. Ale jinak můžeme konstatovat, že i když letošní Třebíč nepřinesla žádný "trhák", setkali jsme se s řadou zajímavých inscenací, navíc co do dramaturgie, tvaru, žánru a použitých výrazových prostředků značně různorodých.

Nás zajímá především účast reprezentanta našeho regionu, kterým byl Senior klub divadla Jesličky z Hradce Králové s inscenací hry Aldo Nicolaje **Podzimní koncert aneb Až se zima zeptá, nebudu se bát** (hra je známější pod titulem *Tři na lavičce*). V úpravě a režii Saši Gregara se kromě režiséra (Luigi Lapaglia) představili Rudolf Faltejsek (Silvestr Boccacio) a Jarmila Faltejsková (Ambra) a byl to vpravdě he-

recký koncert. Režisér předlohu výrazně seškrtal a navíc posunul v pohledu na staré lidi, který není sentimentální, ale ukazuje i jejich horší stránky, nechýbí sebeironie. Snad jen samotný závěr (smrt Silvestra) vyzněl poněkud melodramaticky a tomu sekundovaly i mezihry v provedení Jitky Pavlíkové a hudba v nich použitá. I když scénografické prostředky (rozsyávání listů z popelnice v mezihrách) jsou působivé svou jednoduchostí a osobitou poetikou. Byla radost sledovat, jak herci budovali situace, jak si s nimi pohrávali, jak byli přesní ve výrazu. Také díky tomu si inscenace získala nejenom přízeň odborné poroty, ale i diváků. Svědčil o tom potlesk po představení i při udílení ocenění: Rudolfu Faltejskovi za roli Silvestra a Senior klubu za inscenaci. Navíc byl Podzimní koncert doporučen k postupu na Jiráskův Hronov v prvním pořadí. Lze tedy jednoznačně hovořit o úspěchu.

Přímou nominaci na letošní mezinárodní Jiráskův Hronov získalo Divadlo AHA! z Lysé nad Labem za inscenaci hry Daniely Fischerové **Náhlé neštěstí** a dále Ořechovské di-

vadlo Ořechov u Brna za Peškovu inscenaci Tylova **Strakonického dudáka**. Další doporučení k postupu na JH získaly společně na 3.-4.místě (2.místo porota neobsadila) Rádobydivadlo Klapý s inscenací hry Augusta Strindberga **O svatém Jáně, hledej sobě vránu (Slečna Julie)** a Divadelní společnost D 111 České Budějovice s inscenací hry Ladislava Stroupežnického **Naši furianti**. Bylo uděleno celkem 12 cen a 8 čestných uznání. Kromě toho na návrh ředitele přehlídky obdržela speciální cenu k životnímu jubileu Krásná srna, alias Mirka Císařová. Pak už se s námi starosta Třebíče Ing. Pavel Janata alias Bystré oko po indiánsku rozloučil a pozval nás, ať přijedeme za rok zas. To už bude Divadelní Třebíč jubilejní, desátá!

Alena Exnarová

Kocouři a Úpičtí V PÍSKU

Letošní Šrámkův Písek měl tu čest přivítat čtyři soubory, jež jsou členy VSVD. Z Modrého kocoura postoupivší Nejhodnější medvídky a Turnovské divadelní studio, z Úpice pak Divadlo Dred Náchod a místní Společnost Dr. Krásky.

Po vzoru loňska zvolili jsme opět společnou dopravu. Autobus vyrážel v ranních hodinách z Náchoda směr jihovýchod, v době polednic nabíral turnovské a uhaněl ku Praze, kde nalodění byli Lantovci. Značku Ikarus jsme tentokrát vyměnili za Renault, takže cesta tam i zpět proběhla bez komplikací.

Jako první nastupovali do boje Náchodští s Hrou o naše životy. Ranní termín jim pravděpodobně neudělal moc dobře. Představení ztratilo temporytmus, neúměrně se prodloužilo (o 25 minut delší než v Úpici) a změny, které Náchodští provedli, byly spíše v neprospěch věci. I zařazení části druhé inscenace.. (Tváře) přímo do Hry o naše životy jevílo se spíše jako přítěž. Škoda. Z nadšení, které jsme projevovali v Úpici, zbylo jen racionální konstatování nebo spíše řečnická otázka: Nemělo by divadlo přece jenom mít vždy raději ucelenější tvar? Neboť

není-li tomu tak, výsledek je velmi nejistý. Ale můžeme říci i risk je zisk.

Kocourovské inscenace uzavíraly sobotní program a představily se velmi úspěšně.

Ve 22.00 hrál Turnov svou inscenaci Bylo nás 5+5. Jelikož se nesluší hodnotit vlastní inscenaci, omezím se na konstatování poroty. "Inscenace měla vysoké nasazení, které kulminovalo přesně v závěru hry. Prakticky ještě děti jsou slušně vybaveny a hlavně hrají s velikým nasazením a zájmem o věc. Dramatizace velmi dobře zpracovává Poláčkovu předlohu a je až s podivem, co se všechno vešlo do padesáti minut. Jediným mínusem je to, že občas zaskřípe Poláčkův specifický jazyk, což je tím, že herci ještě nedokáží v zápalu hry přesně dodržet text. Každopádně, pokud se tato parta udrží, má budoucnost." Subjektivně mohu říci, že se nám hrálo moc dobře a objektivně, že takový potlesk jsme už dlouho nezažili. Pro děcka byl Písek velkou školou.

Hned po Turnovských nastoupili na prkna Šrámkova divadla Nejhodnější medvídky s inscenací Artikulátor - souboj o tlumok a potvrdili, že jsou jedním z nejlepších souborů současné amatérské scény. Jejich představení bylo naprosto skvělé a i v tak pozdní dobu nedovolilo divákům usínat. Jeden divák přímo prohlásil: Byl jsem už fakt strašně unavený, ale tohle mě probralo. Porota Artikulátora právem označila za nejlepší představení Písku a poslala přímo do Hronova.

Třetí den zakončili východočeská vystoupení Úpičtí se svým Nedorozuměním. Inscenace se od regionální přehlídky ještě zvedla a jak řekla na závěr porota, je to typická inscenace režisérského typu, kde režisér přesně ví, co chce a taky to udělá. Připomínky byly pouze k výtvarnému řešení. Ony "ochotnické" malované kulisy velmi dobré dramaturgické a režijní výsledky trochu sražejí. Ale to je malý stín Lantových inscenací. Nevím, třeba to chce lepšího výtvarníka nebo peníze.

Dá se tedy říci, že Písek se velmi zdařil a připočteme-li k tomu každoročně skvělou atmosféru Šrámkova města, tak super.

Petr Haken

POHÁREK SČDO 2000

našima očima

Dne 15. dubna se v Olomouci konal XXVII. ročník národní přehlídky Pohárek SČDO 2000 - Memoriál Zdeňka Kokty. Přehlídku zahájily monology žen. Po přestávce na oběd pokračovali muži, na které navazovala přehlídka dialogů. Porotci - Vlastimil Ondráček, Jiří Hraše, Ludmila Kučmeříková a František Řehák - měli dostatek času na poradu a vyhlásili jména vystupujících pro večerní defilé. Po tomto defilé se konal rozborový seminář.

Mé dojmy jsou poněkud ovlivněny pozdním příjezdem a nedostatkem času na přípravu k vystupu. Pořadatelé přehlídky byli velice vstřícní a postarali se dobře o hladký průběh celé události. Trochu mě zklamala atmosféra sálu, která i přes snahu pořadatelů měla do jisté míry vliv na vystoupení účinkujících. Za stoly s bílými ubrusy, rozsvícenými lampičkami a papíry s poznámkami seděli porotci. Divácká účast na ranním soutěžním vystoupení byla malá. Toto vše se ale výrazně změnilo na večerním defilé. Přestože diváků nepřišlo mnoho, atmosféra se výrazně zlepšila. Celý den byl příjemným zážitkem jednak díky slunečnému počasí, ale i díky kráse historického města. Vystupující měli dostatek času na prohlídku některých zajímavých míst. Olomouc mne velmi okouzila a den tam strávený rozhodně nelze považovat za ztrátu času.

Jana Šimková

(Divadlo Jesličky,

N.V. Gogol: Ženitba, role Tekly)

Do Olomouce jsme se dostavili, ale ne v plném počtu (Zdenda Pecha zklamal - jakési osobní důvody). Město nás uvítalo zářivým sluníčkem a usměvavými lidmi, mluvícími pro

nás velmi zajímavým dialektem. Zato místní konání Pohárku nás až tak nenadchlo. Jednou z nepříjemností, která vyvedla z míry hlavně Janu Šimkovou, byli porotci, na jejichž kritické a nepřátelské výrazy mířilo po celou dobu jejího vystoupení přes příliš světla. Také díky tomu v nás rychle narůstala obrovská tréma, což může dosvědčit hlavně naše pedagožka Jolanka (těžko říct, kdo byl nervóznější). Těsně před vystoupením vyrostla naše tréma až do takové míry, že jsme se museli všichni tři odebrat na záchod. Tam jsme díky "toaletní" komunikaci zjistili, že sdílíme sousedící kóje - byť jsme opačného pohlaví.

Odehráli jsme svou část až do vlažného potlesku - v sále sedělo opravdu jen pár nepřítelů vlídných tváří - ale my jsme odcházeli s poměrně zdařilým pocitem.

Rozhodnutí poroty bylo opravdu zajímavé. Bylo nám řečeno, že náš výstup se nedá zařadit do kategorie "dialogy", což nás mírně překvapilo, neboť v regionálním kole jsme byli přeřazeni z kategorie "individuální výstup s loutkou" právě do kategorie "dialog". Nejspíš se naše představení vymyká jakýmkoli formám této přehlídky. Nakonec nám jeden příopily přisedící ve foyeru doporučil více erotična pro uspokojení poroty. Z celé přehlídky nás upoutal jen jeden z ostatních předvedených výstupů, a to krásný dialog dvou starších divadelníků.

Přese všechno, co nás zklamalo, jsme odjížděli z překrásné Olomouce s pocitem, že naše pobytí zde stálo za to - už jen kvůli již zmíněnému představení, pěkným zážitkům a celkové kráse města, které jsme stihli za jednu noc opravdu pečlivě prozkoumat. Bylo to eňo ňuňo.

Ondra Mikeš, Sváťa Milková,
Eliška Šustová
(Divadlo Jesličky,
D. Mrázková: Zlatá tráva)

Přehlídka jednoaktovek

V HOLICÍCH

Těžko se mi teď píše, neb mé dojmy jsou velmi smíšené a nevím, budu-li schopen je nějakým přijatel-

ným způsobem utřídit a srovnat. Nuže, pokusím se:

Cesta příjemná a bezproblémová (taky to z Hradce Králové máme blízko). Přivítání normální, prezence standardní, dostáváme klíčky od chatiček a stravenky /sic!/. Večeře nevalná (asi kuchař nezná pojmy sůl, pepř atd.).

Slavnostní zahájení vtipné, rozdány pěkné pamětní listy, obecenstva pomálu, v sále sedí víceméně pouze vystupující soubory (škoda!).

Blok představení. Hrajeme jako druží, příprava v pohodě - technika ochotná, šatny prostorné, naše inscenace odehrána v mezích normy.

Sedíme v zahradní restauraci vedle kulturního domu, máme hlad, téměř nic není, záhy dochází i chleba, je nám vysvětleno nesympatickým personálem, že o přehlídce nevěděli; a to se tam celé odpoledne sjíždějí účinkující.

Odjezd do kempu, úplná tma, hledáme chatičky číslo 56 a 57, svítíme reflektory od auta - vidíme čísla 53, 54, 55, náhle 11 a 16; posléze chatky nalezeny, jsou pěkné a postel je měkká (hurá!).

Žádná restaurace v areálu kempu už nevaří, slané tyčinky to jistí.

Noc nádherná, ráno ještě hezčí, sprchy v areálu kempu za poplatek (navíc stejně nefungují, nevaří - voda v rybníku Hluboký je čistá a teplá).

Snídaně v areálu kempu (vynikající!!!).

Návrat z kempu do města, prohlídka Památníku dr. Emila Holuba (poučné).

Seminář (jsem barbar, čtu si noviny). Oběd. Platí to samé co o večeři předtím.

Času máme málo, tak se vracíme domů (o den dříve, některá představení už neuvidíme).

P.S. Diváků prý bylo pořád málo, lidi asi o divadlo ztrácejí zájem. A to je taky škoda. A velká!!!

Antonín Fendrych

Národní přehlídka jednoaktových her
HOLICE, 26. - 28. května 2000

Východočeský region zastupovalo
Divadlo Jesličky, P. G. Wodehouse:
Uvolněné odpoledne strýčka Freda,
režie: Jan Dvořák

DĚTSKÁ scéna

se po krátké zástavce (jeden ročník) v Zábřehu opět vrátila do východočeského regionu. Věřme, že po pěti ročnících v Ústí nad Orlicí přehlídka našla nové zázemí v krásném (i když trochu chladném) městě pod Krkonošemi, v Trutnově. Nelehké břímě organizace na sebe převzala Zina Rýgrová, ředitelka Domu kultury v Trutnově, divadelnice - režisérka i herečka - v Úpici.

Východočeský region byl zastoupen i v lektorském týmu Dětské scény. Jana Portyková pracovala v lektorském sboru celostátní dílny dětských recitátorů, Ema Zámečnicková vedla seminář Rozmanitá cesta k recitačnímu vystoupení a Vladimír Zajíč moderoval diskuzní klub pro pokročilejší účastníky.

A jaká byla Celostátní dílna dětských recitátorů?

- Trutnov 16. - 17. června 2000
- konečně se trochu ochladilo
- koncertní sál Bohuslava Martinů, v první řadě sedí porotci - lektori (chudáci děti), kteří slyší vše na rozdíl od těch, co sedí od třetí řady dál
- děti pracují ve skupinkách - jsou takový rozjetý - říkají lektorky
- už to začíná - projevy a pak...
- kde jsou ty rozjetý děti???
- je to takové šedivé, v mlze...
- je to tím koncertním sálem??? je to tím počasím????????
- asi, asi, asi, ale nakonec se diskutuje o největším problému dětských recitátorů - jak udržet dětský zájem, jak motivovat dítě k soustředěnému projevu, když se s texty pracuje celý rok, když texty mívají své vrcholy na regionálních kolech, když národní přehlídka je ještě o dva měsíce později...
- a tak to všechno plyne
- ale stejně z té šedi se vylouplo pár paprsků a jedním z nich byl i

NÁŠ Jakub Jedlinský

z Černíkov, který se představil s textem Karla Poláčka - Bylo nás pět - svěží přednes s obrovským nadhledem, kterým Jakub bavil nejen sebe, ale i nás...

- nejzajímavější částí celé přehlídky byly rozbor s dětmi, které se ptaly, které odpovídaly nejen porotcům, ale i kolegům recitátorům, a pokud nepřevzal slovo agilní rodič, či agilní pedagožka, byly nesmírně upřímné, škoda jen, že nebylo více času
- a tak jsme se museli rozloučit - s dětmi, s kamarády, s Trutnovem, který byl báječně připraven a doufejme, že se stane zázemím pro další setkávání....

Jana Portyková

Zprávu, jak si v Trutnově vedly naše soubory, podává Ema Zámečníková

Den první, sobota

Od rána pozoruji roj malých druháčků... dosti spořádaně doprovázejí svoji paní učitelku... ačkoliv se jmenuje Hezká, je nyní krásná, vyzařuje z ní obdivuhodný klid a pohoda... z ní i z jejího manžela, který jí pomáhá opečovávat tu drobotinu (jsem dojata, kdo by nebyl - brzy čekají miminko, přesto si vyjedou na Dětskou scénu s houfem dětí, kterých je něco přes dvacet - celá třída ZŠ)... strašně jim přeju, aby jim to dobře dopadlo... všechno...

Vystupují na jevišti kina a začíná jejich **Pohádka o rytíři Janovi** (představeníčko, které prý vzniklo z hodin "o středověku"). Z dětí již poněkud vyprchala spontaneita, ta jiskřička, která mne tak okouzila v regionálním kole, tím více bohužel vystávají další problémy...

Po diskusi v lektorském sboru (zazněla v ní prý slova jako "nesourodé kostýmy, deklamativní ne-jednání atp.") mne v jídelně paní učitelka oslovuje, z očí jí čtu zklamání... Je mi to líto, ale tak to holt v dětském divadle někdy chodí...

Dramatický kroužek ZŠ ze Sloupnice hrál na jevišti Národního domu. Děti jsou starší než pardubické, ale nemají to lehké - klasický text To-

man a lesní panna není "jednoduchým kouskem". Jejich zkušená a citlivá paní učitelka Sychrová vsadila na kvalitní mluvu a práci s pevnou veršovou stavbou. To se vyplatilo - vystoupení si zachovalo kvality z regionálního kola, obstálo i "v boji s poněkud nekomorním sálem". Miloučká paní učitelka byla miloučce spokojená i s popovídáním s lektory. Mluvílo se mimo jiné o "zajímavém pokusu o vyrovnání s klasickým textem, o míře užívání barevných šátků, přijatelnosti věku Tomanova protagonisty a pohybové stylizaci dívky, představující lesní pannu". Zdá se, že odjížděli spokojeni...

Den druhý, neděle

... přehlídka je v plném proudu... lidi mají svá místa, své známé a přátele...

... za dalšími představeními putuje celé osazenstvo Dětské scény (hezky hromadně, protože málokdo ví, kam se jde) před podstatnou část Trutnova... obyvatelstvo je v šoku, doprava je omezena... procházíme přenádherným parkem... chvíli prší... chvíli je děsný vedro... hečmáme se do menšího sálu... mezi sochami se hraje cosi, co se mi teda vůbec nelíbí a pak přijde ... Martin Šulc!!!!!! Ty vykřičníky prosím berte doslova, tak to totiž skutečně působilo. Gejzír gagů, osobního nasazení, radosti z divadelního činění. Ano, to bylo vystoupení souboru Padluke ZŠ Smržovka alias Martina Šulce (třináctiletého) a jeho dřevěných herců s textem (převážně autorským) **Johannes doktor Faust** na Dětské scéně (ostatně, totéž se odehrávalo i v regionu, vždy za laskavého dohledu maminky). Vše bylo přijato všeobecně s nadšením... ozvaly se pouze obavy o další vývoj šikovného chlapce... aby se nenechal svést k podbízivosti, líbivostí, k televiznímu bavičství... hm, hm...

V den třetí, v pondělí

soubory z východních Čech nehrály.

V den čtvrtý, v úterý

hrála Janička Mandlová se svými kolegy a dětmi... coby Dramatická školička Svitavy představení **Středa nám chutná**. Hráli v kině (opět jsem se přesvědčila, jak skvělý sál máme v Jeslíčkách, kde jsem toto doslova

voňavé vystoupení viděla v regionu) a myslím, že bylo přijato se sympatiemi. Údajně i v lektorském sboru - oceňována byla přesná "akční" scénografie, která svou barevnou škálou posilovala atmosféru představení a použitá hudba. Hodně se mluvilo o herectví "dospěláků" (v diskusních klubech - probíhali tři: pod vedením Vladimíra Zajíce, Evy Machkové a dětský - se objevily i názory, že "si spíš zahráli dospělí"), o využití dramatických her a cvičení a o tematickém plánu inscenace - zkrátka: vystoupení svitavských vzbudilo pozornost.

...co jsme z regionu poslali, obstálo... představení se hrála ještě ve středu, ve čtvrtek dopoledne se zakončila práce v seminářích (lektori: režisér Aleš Bergman, tanečnice Ladka Košíková, herečka Hana Franková a já).

Dětská scéna poprvé v Trutnově...

Já jsem měla fajn pocit. Hezky město, skvělí lidé... obdivovala jsem Zinu Rýgrovou, ředitelku Domu kultury v Trutnově, s jakou elegancí a nadhledem vše zvládala... pokud byly nějaké problémy, na účastníky nedopadl ani stín... tak to má snad být... bylo by dobře, kdyby se tato dramaťácká sešlost u Krkonoš zabýdlela.

Po příjezdu z Trutnova
strašně rychle sepsala
Ema Zámečníková

A jaký byl
WOLKRŮV
PROSTĚJOV?
čtete „Po uzávěrce...“
na str. 52

H R O M A D A

VE SLUŽBÁCH THALIE

I v a n a
RICHTEROVÁ
* 2. 1. 1945

Před nedávnem jsme jí gratulovali k padesátce, ale je tu další pětka a Ivana uniká jako úhoř naší pozornosti. Nesnáší publicitu, a už vůbec žádné oficiality. Tak tedy budiž, děláme mrtvé brouky. O tvých proběhnuvších narozeninách, které se nám už v minulém čísle zakutálely pod stůl, nevíme a negratulujeme ti k nim. Ale protože nejsme zase takoví nezdvoračci, tak ti Ivčo alespoň poděkujeme za to, že hraješ hezky divadlo hned ve dvou souborech, a to v hronovském a v polickém, a že vytrhuješ společenský život v obou městech z všednosti. Taký pak za to, že nás zveš na Jiráskovy Hronovy a na polické divadelní přehlídky, abychom nezblbli z televize a jiných hromadných sdělovadel. No a do třetice za to, že jsi kamarádká a máš pro nás v zásobě vždy svůj trochu ironický a hodně upřímně pepný humor.

-KD-

H a n a
PROCHÁZKOVÁ
* 10. 4. 1940

oslavila v dubnu svoje významné kulaté narozeniny a my jí k nim sice poněkud opožděně, ale přesto srdečně blahopřejeme. (Vinu za to samozřejmě připisujeme našemu počítači.) Hanka je stále stejně aktivní jako před pěti lety, kdy jsme si na stránkách Hromady připomínali její aktivity při výchově dětí. Ať už profesionální - ve své soukromé mateřské školce, příznačně nazvané Pohádka, či aktivity dobrovolné - v tělovýchově (letos se jako cvičitelka zúčastní s dětmi i sokolského sletu) nebo občas, když sežene pár ochotných pomocníků, i v loutkovém divadle. Je učitelkou dětí z profese i z libosti a cele se tomuto poslání věnuje. S divadlem jsme se naposledy setkali v mateřské školce s dramatizací Nesvadbovy pohádky O líné Ládule v roce 1998 (viz. Hromada č. XXIII, s. 21), která stejně jako předchozí inscenace mířila k citlivému i citovému oslovení těch nejmenších dětí vhodnou adekvátní formou i obsahem. Impulem k poučené divadelní činnosti se jí stala účast v první východočeské konzervatoři tvořivé dramatiky v roce 1983, když již předtím, v roce 1981, založili společně

D I V A D E L N Í

s Marií Brůnovou minisoubor HAM pro mateřskou školu ve Vysokém N. Labem. Jejich první představení je z té doby a je hráno klasickými marionetami. Později se věnují svobodnější volbě loutkářských prostředků a vliv konzervatoře se projevuje i ve způsobech inscenování, ke kterému si příležitostně zvou na realizování představení pomocníky či spolupracovnice. S výsledky této činnosti HAMU jsme se od roku 1989 setkávali na okresních přehlídkách v Hradci Králové, Libčanech i při jiných příležitostech. A Hanka byla a je vždy tou hlavní a neúnnavnou inspirátorkou všech divadelních počinů souboru, které, jak jsem již uvedl, mří hlavně k nejmenším divákům. Přejeme jí k tomu významnému datu, aby ten činorodý nepokoj ji neopouštěl a udržoval ji stále v tvořivé pracovní aktivitě i aby se ještě naplnily případné její divadelní cíle.

Přehled inscenací souboru HAM, který podává svědectví o jeho zajímavé činnosti:

- První inscenace v roce 1981: Čertík s bačkůrkami (hráno v MŠ ve Vysokém n. L. klasickými marionetami);
- 1989 - Bajky (pod vedením Jana Dvořáka, sen.), hráno pro MŠ, ZŠ i neslyšící děti i na okresní přehlídce;
- 1990 - Modrý pán (spolupráce s Janou Hladíkovou), hráno pro MŠ, ZŠ, v kulturním středisku Médium i na okresní přehlídce;
- 1993 - Pohádky naší slepičky a Život je pes (spolupráce se Z. Hladíkem), hráno v Libčanech;
- 1994 - Mokrý pohádka (spolupráce se Z. Hladíkem);
- 1998 - O líné Ládule (nová sestava členů souboru - Hanka P. a manželé Černíkovi a Miluše Marková), hráno pro MŠ.

Jan Merta

~~Libuše~~
SVOBODA
* 23. 4. 1945

odehrál mnoho zajímavých rolí v souboru v Bystřem u Poličky, především v režii Oldy Unčovské. Sám se začal věnovat též dětskému divadlu a divadlu pro děti. Naposledy jsme se setkali s jeho společnou režii s Ladislavem Dittrichem představení E. A. Longena Nevěsta na márách a spol. na loňské přehlídce v Dolanech. Přejeme pevné zdraví a těšíme se zase na divadelních prknech na shledanou.

-red-

~~Milena~~
JANEČKOVÁ
* 29. 4. 1945

Kateřina II.: "Přátelství vítězí nad rychle ubíhajícími léty a trvá stále, v slzách i ve smíchu."

Abych připomněla přátelům a známým tuto osobnost a mou dobrou kamarádku, použila jsem citátu, který mi připadá vhodný a k Mileně přesně pasující.

Ti, kteří navštěvují přehlídky v Hronově, Úpici, ... Sobotce, nepřehlédnou jistě tuto usměvavou, rozdyčtělou, rozevlátou, uspěchanou, vždy nadšeně diskutující a přístupnou popovídání o čemkoli a s kýmkoli, šarmatní osůbku.

Ač už značně vyrostla z dětských rolí, a bylo jich pozeňhaně (samozřejmě všechny hlavní role a v těch nejznámějších pohádkách), ráda si na své prvopočátky zavzpomíná. Její elán a nadšení pro divadlo a umělecký přednes ji provází dodnes. Po krásných divadelních rolích a úspěšných soutěžích v uměleckém přednesu se pustila do spolupráce s Muzeem, Městskou galerií a Klubem žen v Trutnově. Samozřejmě, každoročně porotuje recitační soutěže a organizuje kulturní akce pro své spolupracovníky. To vše s elánem a po perfektní přípravě.

Cím je ještě mimo jiné typická? Je stále "v obraze". Kultura, film, divadlo, literatura, móda, ... na každé téma lze zabřednout. Naše povídání by vypadalo na seriál.

A proto: "Děvče, buď i nadále taková, jakou Tě známe a chceme. Jsi v nejlepších letech, nic nevzdávej, Tvůj čas jistě přijde (a s ním opět nějaká zajímavá role).

Za divadelní přátele Dáša Halířová

~~Antonín~~
KUBÍČEK
* 3. 8. 1935

Dne 3. srpna oslaví 65. narozeniny pan Antonín Kubíček, režisér a duše našeho divadla. Shodou okolností v listopadu letošního roku oslavíme 50 let nepřetržité činnosti souboru. K tomuto výročí je v Městském muzeu otevřena výstava "50 let loutkového divadla v Úpici", na jejímž uspořádání má lví podíl právě on.

Přejeme našemu Toníkovi hodně štěstí, zdraví a hlavně plánů do dalších let.

Klub loutkářů Úpice

H R O M A D A

~~Marie~~
GRMELOVÁ
* 14. 8. 1950

Takže se nám dokulatila do jubilea. To to uteklo. Jak těch třicet let na prstech počítám, muselo jí být v roce 1970, kdy se zakládalo Céčko, sotva dvacet. Byla děsně kudrnatá, pěkně zpívala a stále někoho pokoušela. Byla plná energie a šířila kolem sebe pohodu. Zpívala už tenkrát ve venkovské kapele v Mladějově.

V Céčku patřila k té první partě, zažila ty první veselé roky. Veselé tak dlouho, než nám došlo, že svobodnějších časů je nenávratně pryč. Po několika letech v "C" založila soubor učitelek mateřských škol MAK. Byl jsem v něm to K. Byly to fajn časy. MAK byl pilný soubor, hrál několikrát na Chrudimi a nesčíslněkrát v hernách mateřských škol. Pracoval kultivovaně pro nejmenší děti. A Maruška byla jeho hnacím motorem a organizátorem. S Jiřkou Jirůškovou a Blankou Šolcovou tvořily jádro souboru. MAK několik let odpočívá, ale myslím si, že energie jádra dosud nevyhasla. Zatím Marie zpívá v Daliboru a řediteluje úspěšně největší mateřské škole ve Svitavách. Má hodného muže Václava, dva dospělé syny a nikdy nikoho nezarmoutila.

Hodně zdraví, Maruško.

Karel Šefrna

~~Květuše~~
ČERNÁ
* 6. 9. 1935

Milá Květo!

Není prý slušné sdělovat skutečný věk ženy, ale ujišťuji Tě, že to rozčiluje i mě, když si ta léta uvědomím. Konečně, když se náhodou sejdeme my kluci a holky, co spolu mluvíme, nějak mi ta léta nepřipadají. Mám vždycky pocit, jako by to bylo nedávno, co jsme chodili bruslit, hrát tenis, co jsme postávali u sokolovny, až se objevíte vy, dorostenky, po cvičení, kdy jsme chodili na představení Symposionu v přírodním divadle na Bědovicích... a najednou jsem spolu zkoušeli divadlo v domácnosti nezapomenutelného pana doktora Simona a my jsme se ocitli na stejném divadle jako herci na jevišti.

Byla to spousta nádherných zkoušek, zájezdů, co jsme spolu prožili. A tak Ti musím poděkovat za některé Tvé role, které se Ti mimořádně povedly: především to byla Helenka v Slaměném klobouku, nebo uřvaná Larva v Čapkově Ze života hmyzu, či

krásně potrhlá fotografka z Báječných mužů z West Portu Pavla Dostála. V době, kdy jsem v normalizaci byl na deset let distancován, zůstali mi právě ti kluci a holky, co spolu mluvíme, a ty jsi mezi ně patřila. Díky. Pomáhalo to.

A potom jsi přijala tu nejméně vděčnou roli. Stala jsi se organizátorkou, produkční, - prostě jsi začala dělat tu neviditelnou šedivou práci v zákulisí, která se musí udělat, aby se divadlo vůbec mohlo hrát.

A v tom Tě obdivuju, a tak dodnes Tě lze nalézt při všech kulturních akcích v Třebechovicích, a zase v pozadí, jako ta, která to všechno sežene, objedná, prodá lístky, obstará jídlo, stěhuje reflektory, prostě všechno, co k tomu patří.

Mají Třebechováci štěstí, že Tě mají.

Ať se Ti daří

Tvůj Rudolf Faltejsek

~~Hana~~
MOČKOVÁ
* 11. 9. 1960

Obětavá učitelka literárního dramatického oboru na Základní umělecké škole v Semilech, absolventka Vě. lidové konzervatoře pro vedoucí dětských divadelních souborů i katedry dramatické výchovy při DAMU Praha, pravidelná účastnice regionálních přehlídek slovesných oborů všech druhů. A taky milá společnice a dobrá kamarádka. Haničko, hodně zdraví a pohody.

-red-

~~Milena~~
DUCHOŇOVÁ
* 18. 9. 1930

Divadelní soubor Městečko Trnávka o své režisérce PhDr. Mileně Duchoňové

8. 9. 2000 oslaví "naše Milenka" sedmdesátiny. Je to přímo neuvěřitelné, protože na ně nevypadá a nikdo z nás, a snad ani ona, tento fakt nebereme na vědomí.

Vyrostla v Brně a zde také studovala na JAMU sólový zpěv. Fakultu však musela pro zdravotní

D I V A D E L N Í

stav opustit a přešla na filozofii, obor hudební vědy. Po absolvování studia získala titul PhDr. a zůstala jako profesorka hudebních věd a hudební výchovy učit budoucí kantory na Pedagogické fakultě tehdy Masarykovy univerzity v Brně. Vdala se, vychovala dvě děti.

V roce 1976 zakoupila v Lazích chalupu s velkou zahradou, kterou s ohromným elánem zvelebila na své trvalé důchodové bydliště. Velice rychle se sžila s novým okolím, a i když brzy ovdověla, nezůstala sama. Vyučovala místní děti hře na klavír, zpěvu a pokračuje v této práci dodnes.

Když v Městečku Trnávce v roce 1983 začal pan Zdeněk Fikr zakládat divadelní soubor, potřeboval mladého chlapce a dostal tip na syna paní Duchoňové. Oba přišli na první zkoušku a ona přijala nelehký úkol - učit začínající herce jevištní mluvě a dále pak i zpěvu. Když pak po roce stávající režisér zemřel, nebála se zaujmout jeho místo. A už se hrálo:

- Pohádka o komtesce Jülince a ševci Ondrovi
- muzikál Nejkrásnější válka
- Marjánka, matka pluku
- Potopa světa
- Jak šla basa do nebe
- Její pastorkyňa
- Petrucha z bedny
- Gordický uzel
- Tvrdohlavá žena
- Hartinkovský písničkář
- a naposledy pohádka Byl jednou jeden drak, s kterou jsme postoupili na národní přehlídku Popelka Rakovník.

V období rekonstrukce kulturního domu nebylo kde hrát, a tak jsem tancovali - Českou a Moravskou besedu. Tolik hodin práce na place a potom doma přemýšlení nad textem, a nebylo jí to zatěžko. Kolik přehlídek, ať už Jiráskův Hronov nebo Vysoké nad Jizerou, absolvovala! Pouze jeden rok musela vynechat kvůli těžké nemoci. A tak bychom jí chtěli z celého srdce přát stálé zdraví, chuť k dílu a ještě mnoho divadelních sezón.

Za soubor Ludmila Kučerová

P.S.: A ať jí to dobře zpívá! Stala se totiž členkou pěveckého sboru a zpívá sóla tak, jak si kdysi přála!

Bohumila
GRÖRGYOVÁ
* 27. 9. 1940

Milá Bohunko,

uteklo to. Je to už deset let, kdy jsi s kolegy z KKS a "měblákem" starého nábytku byla na rok "převelena" do Impulsu. Nebyla jsi tu s námi jen ten jeden rok, ale vydržela jsi až do důchodu.

Když jsi "zlikvidovala" staré krámy, zapsala do knih všechny ty ještě použitelné, byla jsi všude, kde bylo potřeba. Vylili jsme kafe na křeslo? Bohunka potahy stáhla, vyprala a ráno, než jsme přišli do práce, už byly povlečené čisté a voňavé.

Byla jsi "pravou rukou" Mirky Císařové. I když dětská recitace nebyla Tvou nejoblíbenější parketou, zvládla jsi vše perfektně. A když nám Mirka onemocněla, nezaváhala jsi ani chvíli a opět jsi pomohla společně s Honzou Mertou "zachránit" všechny akce ve slovesných oborech. Víme, že recitační kolektivy Tě strašily i v noci.

Když zas jednou bylo zle a po necelých dvou měsících nám "utekla" ekonomka, opět jsi nezaváhala a přestěhovala se z kanceláře do kanceláře a "přesedla" na její místo, a v době složité jsi Impuls "podržela". Tam, odkud ona odešla se slovy: "to bych do smrti nezvládla", jsi to Ty zvládala za pár týdnů tak perfektně, že jsme ani nepostřehli, že po dlouholeté pracovníci na ekonomickém úseku, ing. Maruše Zobačové, dělá tu práci někdo jiný. Samozřejmě, že víme, že jsi nastavila noci, abys pronikla do všeho, co jsi k práci potřebovala vědět. A to v době, kdy snad každý měsíc nastaly nějaké změny. Tvůj termín "účtní jatka" asi přesně vystihoval situaci, kterou Ti naše usilovná činnost ve všech oborech přinášela. A když jsme někde zazmatkovali, udělali chybu, vždy jsi pro nás měla ono laskavé: "neboj, to dáme dohromady". Po jednom z letních táborů, kdy nám odkudsi z jatek v Poličce ještě půl roku posílali v týdenních intervalech faktury za jakési "harfy" a "lodny", jsi je trpělivě posílala zpět, až se unavili a přestali.

A každé ráno, i v té největší tmě tmoucí, když první z nás otevřel dveře Impulsu, už nás vítala vůně ranní kávy a Tvoje "no toto", vy už jste tady?"

I když jsme se snažili dělat Ti pomyslení, někdy jsme Tě asi taky pěkně štváli. Nemysli si, že to nevíme. A nedala jsi to na sobě znát a trpělivě "dolaďovala" naše úlety. Jen jednou, a to jsme o Tebe měli vážně strach, když jsi "rudá" ve své kanceláři běhala "jak tygr v kleci", kdy jistá kolegyně, které jsi asi po sté vysvětlila "jak ano a jak ne" a že "toto takto nelze" a ona opět "účtovala podle svého"... Naštěstí jsi to s námi vydržela. A i té šedesátky se ve zdraví dožila.

... A tak Ti milá Bohunko k té KOPĚ LET přejeme zdraví, štěstí a dobré lidi kolem sebe.

impuls

H R O M A D Ě

Břetislav
LELEK
* 30. 10. 1935

Milý Břeťo,

zalistoval jsem v Hromadě a v čísle XIV, na str. 418, jsem v rubrice o nestorech zaznamenal povídání o tobě, které připravili manželé Císařovi k tvým šedesátinám a které písemně zrealizoval prof. Jan Císař. A je to povídání pěkné a obsáhlé a srdečné a přátelské, které nám čtenářům vyjevuje tvůj život v závislosti na divadle, na herectví a v pozdějším období tvého života je i o tvém úspěšném působení v krajské porotě pro činoherní divadlo a v úloze dlouholetého předsedy poradního sboru. Zmiňuje se i o tvých trablech se studii, vlivem tehdejší totalitní moci, které se ti nakonec po změně zaměstnavatele podařilo zdárně dokončit dálkově na UK v Praze v oboru výchova dospělých a sociologie umění.

A Mirka pronesla na závěr toho článku zdravici, jejíž variantu si vypůjčím a pronesu ji tentokrát na tvůj účet já, neboť se opět týká výročí, tentokrátě půlkulatého, o něco vyššího. Ale co s tím nadělaš?

Mimo tvůj "ochotnický životopis" je tu i řeč o tvé "ochotnické duši". A článek jde ještě dál, neboť ukazuje téměř návodný proces tvého fungování v porotě a dokonce to dokládá na úsměvném příběhu s asfaltovým žlábkem, kterým je doložena potřeba úspěšné komunikace porotce se souborem a dokonce je uvedena možnost a přímo návod, jak to lidsky a bez urážení dělat.

Je zajímavé, že i my jsme se už kdysi dávno potkávali. To jsme byli asi tak v životní roli "kandrdasů". Zpočátku aniž bys o tom ty věděl. To tehdy, kdy je připomínáno tvé "mnohoobročnictví", mimo jiné i v souboru v Malšovicích, kde bydlím a kde jsem tehdy navštěvoval všechna představení velice činného místního ochotnického souboru. A tak jsem tam občas zahlédl i tebe. Na prknech asi také, ale hlavně jsem byl o tobě zmíněnými ochotníky informován jako o někom, kdo přišel odjinud, s Petrem Průšou "podívat se" na jejich představení. Osobně jsme se potkávali později. Až na libčanské loutkářské přehlídce, kam jsi jezdil se svými kluky za představeními a Karel Křepelka tě bral porotcovskou dvanáctsetdvojkou a ty jsi s námi někdy to divadlo porotoval. To trvalo několik let, než kluci loutkovému divadlu odrostli. Pak jsme se zase jen vídávali zpovzdálí. Každý jsme pracovali na jiném úhru. Až přišla devadesátá léta a ty jsi byl zakládajícím členem VSVD a spoluautorem žádosti o povolení toho spolku na Ministerstvo vnitra ČR. A tehdy jsem se k tomu také nějak při-

chomejtl a od té doby jsme tu spolkovou káru táhli až do nedávné doby společně dál. Ty jako "rozený ekonom" ve funkci hospodáře a pokladníka. Vlastně si až teď uvědomuji, jak daleko bylo tvé vzdělání vzdálené od toho, co na tebe bylo ušito a co jsi tak bezpříkladně dobře vykonával. Všichni jsme obdivovali, jak přesně, poctivě a pečlivě jsi si vedl v pokladním deníku a v dokladech, ve kterých ani naše revizní komise ani ÚRK za ta léta, co jsi to dělal, nemohla najít žádnou chybu. Ale nešlo jen o písemné, ale i "tvořivé" zacházení s penězi našich členů. O to, jak je rozmnožovat a strážat. Zkušený hospodář. Tak nevím, jestli to všechno bylo produktem tvé důslednosti, která jak vidno prochází celým tvým životem, nebo jestli k té "ochotnické duši" trochu také nepatří i starost o dobré hospodaření spolku. Já bych to na základě svých dřívějších zkušeností k, za jistých okolností, přiřadil, neboť si myslím, že i to do dobré občanské společnosti patří. - No, Břeťo, probereme to někdy u piva. Už se těším na to, kdy zase spolu vyrazíme.

A teď ta parafráze Mirčina výroku: "Břeťo, dobře jsme si při tom pivě povídali. Díky za všechno. Zůstaň ve zdraví zachován. Je tě tady stále třeba.

Honza Merta

Vážení a milí,
děkuji všem, kteří mi
na stránkách HROMADY
poslali milé řádky k mým še-
desátinám i všem dalším, kteří
mi napsali, volali, nebo osobně
přáli a nějakým panáčkem to
se mnou zapili. Díky vám
všem se staly tyto moje naroze-
niny pro mne radostnou událos-
tí, protože mnohé potvrdily a
prověřily. Velmi si vážím, že
jste mi věhovali v tomto úspěcha-
ném světě tu chvíli zastavení, chví-
li svého volného času. Jsem
šťastná, že mám tolik přátel.
Díky. Mirka Císařová

50 LET LOUTKOVÉHO DIVADLA V ÚPICI

Dostali jsme dopis od Antonína Kubíčka z Úpice, ve kterém nám oznamuje, že od založení loutkového divadla v Úpici již uplynulo 50 let a že tedy soubor oslaví toto významné jubileum 18. listopadu setkáním nynějších i bývalých členů divadla i jeho spolupracovníků.

Současně nám poslal plakát s pozváním na výstavu loutek a dokumentů, kterou k tomuto výročí uspořádal Klub loutkářů Úpice společně s Městským muzeem v Úpici. Výstava potrvá až do konce září a je otevřena v srpnu 9 - 12 a 13 - 17 hodin, v září pak jen do 16.00 hod., mimo pondělí samozřejmě. Seznámení s činností souboru prostřednictvím výstavy bude jistě zajímavé. Vždyť se jedná o jeden z velmi aktivních souborů v tomto regionu.

Soubor se každoročně zúčastňoval okresních, a někdy i krajských přehlídek, z nichž některé (okresní) se i v Úpici konaly a kromě toho hrál zvláště v dřívějších dobách svá představení v mnohých místech okresu i mimo okres (navštívil čtyřicet pět míst). Soubor se zařadil mezi ty úspěšné v rámci východočeského kraje. Od roku 1974 pravidelně po celých deset let vystupoval na přehlídce "O cenu Matěje Kopeckého" v Libčanech, odkud si třikrát přivezl hlavní cenu přehlídky a čtyřikrát cenu diváka. Na repertoáru se vedle repríz starších her objevily i náročné inscenace: O chytré princezně, Sen Matěje Kopeckého (Libčany 1975), Divadélko s půdy, Bubáci (Krajská přehlídka v České Třebové 1980), Janek Pecivál, Čert a Káča, ale také stínové divadlo - Královna Koloběžka (Krajská přehlídka v Lomnici 1987) a černé divadlo Pošťácká pohádka (Okresní přehlídka 1989).

V roce 1992 vznikl nový dětský soubor, který se uvedl marionetovým představením Pyšná princezna, pak černým divadlem Kouzelníkova zahrada (Boučkova Jaroměř) a dalšími inscenacemi - Jak se čerti ženili a Šíleně prolhaná princezna. Tento soubor se ovšem neustále potýká se stejným problémem - nedostatek členů.

Změny v naší společnosti po listopadu 1989 se dotkly i loutkového divadla. Zřizovatelem byl úpický Kulturní klub a ten byl ke 30. 3. 1993 zrušen. Členové souboru okamžitě vypracovali stanovy a zaregistrovali se u Ministerstva vnitra ČR pod názvem Klub loutkářů Úpice. Koncem roku 1993 přišel majitel domu, kde divadélko sídlilo, s navýšením nájemného. Mimoto narůstaly i náklady na elektřinu a topení. Po mnoha jednáních došel soubor k závěru, že bude nutno prostory opustit. Tak se stalo, že 27. března 1994 se v divadélku na náměstí hrálo naposledy.

Soubor si pronajal místnosti v podkroví v bývalé budově klubu od Fy Kasper-kovo. Zde se hrát nedá, ale soubor tu má uložen inventář a dá se tu zkoušet. Má nyní šestnáct členů a představení uvádí v Divadle A. Jiráka v Úpici. Na finančním zajištění se podílí Městský úřad v Úpici, který pokryje asi polovinu nájemného, a to ostatní si musí členové souboru zajistit vlastní činností, příp. dary sponzorů.

Vidíme dlouholeté úsilí souboru o svoji existenci, kterou hájí jenom proto, aby mohl hrát pro veřejnost, pro děti. A cítíme snahu, aby divadlo, které provozují, bylo na dobré úrovni. Přejeme jim do budoucna, aby se jim dařilo a podmínky pro činnost se jim zase zlepšovaly.

Antonína Kubíčka, který nám uvedené materiály poslal, známé jako principála úpického souboru už z jeho činnosti v padesátých a šedesátých letech. V roce 1974 se stal členem tehdy nově ustanoveného krajského poradního sboru. Častokrát jsme byli na jejich okresních přehlídkách a potkávali se v Libčanech. Vždycky jsme ho považovali a stále považujeme za velice aktivního loutkáře. Jsme rádi, že po nějakém čase odmlky se k nám opět přihlásil a dal o sobě vědět. Z přehledné tabulky členů souboru v zaslaném materiálu vidíme, že je vlastně posledním zakládajícím členem divadla. Jeho osobní dopis, který byl přiložen, mne velmi potěšil. Je optimistický. Píše v něm: "Ale přes všechny problémy, které nás potkaly, existujeme a na podzim oslavíme 50. narozeniny našeho divadla. Pozvánku na setkání na Impuls pošlu."

Antonín Kubíček 3. srpna oslaví své 65. narozeniny a my mu k nim přejeme do dalších let hodně zdraví a životní pohody. A dostatek stejně obětavých následníků.

Jan Merta

DIVADELNÍ SPOLEK KRAKONOŠ Z VYSOKÉHO NAD JIZEROU

se zúčastnil mezinárodního festivalu Divadelní dny evropské kultury v německém Paderbornu. Ve společném představení se svými francouzskými kolegy z Cabremeru předvedli představení Jeho urozenost pan měšťák (Molière: Měšťák šlechticem). Představení splnilo svůj společenský záměr a vyvolalo u diskutujících seminaristů zásloužený zájem. Soubor měl možnost zhlédnout několik dalších představení festivalu, který trval od 14. do 18. června.

Na programu bylo i představení Barbarská svatba podle románu Yanna Queffélec, které vzniklo v německém souboru Gut a Edel divadelní skupiny z Lörrachu, v české režii Václava Spirita. Tuto unikátní inscenaci budeme mít možnost vidět v pátek 11. srpna i na Jiráskově Hronově. Stojí opravdu za zhlédnutí.

Mezi mnoha zajímavými projekty zazářilo např. představení Shakespearova Romea a Julie v provedení divadla AGORA německé menšiny v Belgii. Jednalo se o hudební, velice nápadité zpracování oslovující především mladé, ale i nestárnoucí publikum.

Festivalu v Paderbornu se jako pozorovatelé vyslané AITA/IATA zúčastnily Lenka Lázňovská z Artamy a moje maličkost. Srdečné díky souboru.

Karla Dörrová

Výlet k milým přátelům

8. června jsme vyrazili (pracovníci Impulsu s částí hradecké sekce Rady VSVD) na pozvání manželů Václava a Helenky Podolských na výlet.

V překrásné krajině v Zálší u Vysokého Mýta leží jejich rodinné hospodářské sídlo (podobné tvrzi), které se jim vrátilo v restituci naprosto zdevastované, jak bývá v našich dobách zvykem. Píli a soustředěnou práci Podolských a jejich nejbližších se stává toto sídlo obyvatelným a získává svou původní ušlechtilou podobu. Jeho čtvercový půdorys velkého jednopatrového stavení vytváří atrium s velice působivou atmosférou. Nádvoří si přímo říká o naplnění divadlem. Však je to také jeden z budoucích zájmů Podolských.

V jednom z rohů nádvoří je velká studna, nyní zakrytá betonovým poklopem. Ta nám posloužila jako hodovní stůl. Podolští nám připravili hody vskutku královské, v tradici pohostinnosti předků, včetně domácích koláčů a dalších dobrot, vše z kuchyně paní Helenky. Tak jsme jedli, pili, hodovali a čas ubíhal příjemně a rychle v přátelském povídání až do pozdního odpoledne.

Děkujeme jim za krásný den, kdy jsme se těšili z je-

jich pohostinství a obdivovali jejich odvahu, se kterou majetek předků chtějí vrátit do původního stavu.

*K tomu jim přejeme zdraví a sílu.
Účastníci zájezdu*

Zleva:

p. Pilařová, Břetislav Lelek, Jana Neugebauerová (Impuls),
Jarmila Šlaisová (ředitelka Impulsu), maminka Mirky
Císařové, Mirka, manželé Podolský, Svát'a Pilař,
Iva Svobodová (Impuls), Saša Gregar, Mario Alfieri,
Naďa Gregarová, foto: Honza Merta

LOUTKÁŘI OPĚT VYRAZÍ NA VÝLET

Po úspěchu loňského výletu loutkářů, který vedl po stopách tradičního marionetového divadla, rozhodli jsme se připravit i pro letošek takové loutkářské putování. Tentokrát na Broumovsko a Poličsko, a to v termínu **9. - 10. září** (POZOR!, původně jsme plánovali termín o týden pozdější).

V sobotu bychom turisticky zdolali Broumovské stěny - Kovářovou roklí na chatu Hvězda, kde bychom poobědvali. Autobusem se pak přemístíme do Broumova a odpoledne budeme věnovat jeho prohlídce - klášter /Santini/, hřbitovní kaple, hradby, náměstí. Rádi navštívíme i místní broumovský soubor BRUM. Na večeri se přesuneme do Police, kde budeme taktéž nocovat - a to v ubytovně sauny za 80,- Kč na osobu a noc. Večerní program se ještě dojednává, v každém případě však budeme mít rezervovaný divadelní klub. V neděli ráno si prohlédneme poličský klášter a další místní pamětihodnosti a při zpáteční cestě se zastavíme v Babiččině údolí.

Start i cíl výletu bude v Hradci Králové, příspěvek na dopravu bude činit max. 200,- Kč.

Přihlášky zasílejte do 20. srpna, a to formou dopisu, faxu, pohledu ze svých výletů, telefonicky, Podrobné informace na základě přihlášek.

Těšíme se!

Jan Merta + Naďa Gregarová

MIMO
RUBRIKY

V OKRESNÍM MĚSTĚ

Kapitola osmá ze vzpomínek Jany Albrechtové Divadlo, má láska

Rychnov nad Kněžnou roku 1961 mi nepřipadal ospalý jako Poláčkovi, kdy největší událostí byl příjezd šťavnajícího pana poslance. Mně se zdálo, že byl mladý jako já. Jako by se tu rojilo studenty: z gymnázia, kde druhdy studoval právě teď populární Jiří Šlitr, po ulicích štrádovali mladí automechanici, truhláři, strojní zámečníci, švadlenky z učňovek a samosebou průmyslováci, jejichž škola pod vedením energického ředitele Ladislava Sloupenského měla za sebou právě prvních osm let života. A taky kasárna tu byla a v nich "absíci", absolventi vysokých škol, kteří se dokonce sháněli po kulturní spolupráci s místním obyvatelstvem, což zakrátko vyličím. Jako by pražský Semafor zapálil jiskru v troudu, "malé scény" ve venkovských městech začaly růst jak po dešti houby.

Jedna taková "kulturní úderka", kromě estrádního souboru ESO, jak se ještě z dřívějších dob tradovalo, byla tuším i při nejstarším rychnovském ochotnickém spolku Tyl. Duší podniku byl podle všeho Vladimír Hofrichter, majitel jednoho z nejzvonivějších hlasů, které se daly ve vlastech českých slyšet. (Když se pak strašnou ironií osudu stalo, že Vláďa o hlas v r. 1969 přišel, byla to rána i pro nás. Jedině nezměrná vůle k životu a obdivuhodná vitalita Vláďu pro nás všechny spolu s péčí doktorů chrání jako pozorovatele, zapisovatele, komentátora, ba i iniciátora. Díky.) Vláďa si zřejmě přinesl svůj zápal pro divadlo z Prahy, odkud pochází. V Rychnově vojákoval a zakotvil v manželském přístavu u své ženy Olinky. V té skupině, ke které jsem se brzy přidala, hledajíc duše spřízněné, byl nejen skuhrovský Pepa Matyáš, který tehdy působil v ranku účetních, ale i tehdejší pracovnice Domu osvěty Jana Plná a vycházející hvězdičky na ochotnickém nebi, aspoň o pět let mladší Jiřík Holý a Marie Čermáková, provdaná později za Vaška Plného. Myslím, že hlavním dramaturgem byl Vladimír a vzpomínám, že jsme působili nejen v Rychnově, ale i nejbližším okolí. Případně a leckdy i hojně diváky jsme zásobovali smíchem z dílny tehdy oblíbené polské satiričky Stefanie Grozdienské, našeho Jiřího Melíška, Václava Laciny a J. R. Picka. V módě byly vyčesané drdoly a já vidím jako dnes, jak kterési z nás z něj ve shonu vypadla ztvrdlá houska fungující jako výztuž. Když je člověk mladý, myslí si, že to, co prožívá, nikdy nezapomene. Ba ne, moji milí - a tak jen smutně přitakávám pradávným slovům Komenského: "Chtít svěřovat věci pouhé paměti znamená zapisovat je do větru, protože naše paměť je prchavá, přijímá mnoho věcí, ale hned je zase pouští a ztrácí, není-li podporována zábradlím písma... Zapisuj si všechno, co je pro tebe nové, o čem soudíš, že je krásné a že se ti někdy může k něčemu hodit...". Jak by se mi teď hodilo, kdybych si tenkrát stačila zapisovat, co bylo v ten čas pro mne zajímavé. A tak nezbyvá, než usilovně kutat v přihrádkách paměti a riskovat, že obrázky odtud vytažené budou těmi lety hodně změněné. Ostatně i tyhle pětatřicet let staré momentky jako bych vytahovala z mlh, tak neuvěřitelné, ba neskutečné mi připadají.

Jen ještě vím, a se mnou skoro všichni pamětníci, že kromě téhle skupiny "mladých" při Tylu žila a existovala daleko slavnější Rychnovská pětka, v níž tuším Vláďa fungoval také (ale nevím to přesně), a kterou kočíroval zapálený starý ochotník a kantor, vrstevník mých rodičů, pohotový a obratný veršotepec Standa Votřes. Členy byli, pokud vím, výborní zpěváci i na slovo vzatí komedianti Bojda Štěpánek, Jarda Fiala st., Josef Štencl a František Koutský. Mohla bych to někde upřesnit, ale spíš bych chtěla ty, kteří zbyli, vyprovokovat k vlastní vzpomínce. A nechť vědí, že nám mladým přišli tenkrát tuze zasloužilí, protože jsme jim tajně záviděli nádherně posazené, kultivované hlasy a přímo sršící veselí, když se dali do zpěvu.

Jana Albrechtová

(dokončené této kapitoly si přečtete v příštím čísle)

Dohromady o Hromadě č. XXVII/2000

Poslední Hromadu přečteš
ve vlaku od Brna právě,
v Kostelci kosti si rozložíš
ve uschlé květnové trávě
a znovu s nadšením listuji,
stárnoucí zrak k textu chýlíc
v zaumném jazyku Gregara
potěchu nacházím. Cílíc
pak z úvodu ke zprávám
dobrého Jeníka Mertý,
ke zprávě revizní komise.
Břet'ovi chce se mi ve rty
vtisknouti polibek za to,
že dokázal s usebráním
zabránit tělem, ba duší svou
veškerým tunelováním.

Pracovní schůzka loutkářů, jakož i herecká třída,
Červený Kostelec polštářů,
uzené se zelím přidá
Maruška Boková! Perla žen
gurmánských, Rettigových.
S gustem jsem přečetla deníček
poznámek kritických,
z nichž patrně, jasně leze ven,,
že je vždy důležité,
porotu nakrmit štrůdlíkem,
pak nebudeš bit jak žito.

Divadlo Jesličky v zápětí,
i Wolkrův Prostějov skvělý,
Havlíčkův Brodek i Agátka,
vamberský Zdobničan velí:
"dám zatknout" i Vicenu
ně, ně, ně
i Štafle od Dobrušky.
Jesličky v deváté sezóně
v Libčanech padají z hrušky.
Turnovský drahokam, Jaroměř
Kájinky Dörrové, drahé,
Kubáta Jizerské oblasti,
Bystré a Chrudim. Té vane
nedají loutkáři z Chrastu
ni z Chrudimi, ba ani z Krouna,
ze Skutče. A pak už Lidunka
(Honzová) na papír píše zrouna
o tom, jak pro děti od Brodu
z Lípy i ze Světlé, z Ledče
přehlídku udělal na to šup,
z níž se pak nikomu nechce.
A zmínka o stáří Sašenky,

Faltejska Rudy a paní
ve článku, zda budou tito tři v senior přehlídce brání
se mi tam v obecnou výzvu tu
jako štír do mysli vkrádá.
Že už jsem stára, tralalá,
to si jsem teďka nák ráda!

A pak už jde průvod výročí
Bedřicha Brauna, Sváti,
Dušana Hartmana. - Tu zočí
mé oči... Máti!!!
Mirečka, Mirka! Pohádka
mládí mého, když ještě kdysi
dřív než ji (?)
staříčký profesor J.C.
učil mne u Pepy Vavříčky
kde v divadlech bývalo W.C.
či chci říct-pardon-učil nás
historii

tu mateř přemoudrou vnímati.
Ach, už zase ryji...
Musím už mluvit jen krátce:
Mirečko zlatá, statečná,
přijmi k té enensátce
stisk ruky, přání a jištění
že tu jsme s tebou všichni
a ti, co včas ti popřáli,
řekli to za mne. Již ztichni,
má výmluvnosti,
ať ještě zbyde na Tejkla,
Naděnkou Gregarku dosti.
A taky na Janu Portyčku,
Míšu i s Dvořákem Janem
a taky na Hanku z Chocně, tu,
co je autorkou bábovek právem.

A ještě zde Alešek z Luže!! je !
Ať je víc takových reků
jak je on co předseda,
Tom i KASS až do skonání věků.
A pak už jen zpráva o radě,
o Štronzu, o přehlídce.

Žeť už to všechno? Musíte ještě přečíst si
jak z Moskvy do Skuhrova, vyrazila právě -
to je let!!! jen vaše

Albrechtová

Po uzávěrce...

VÝCHODOČEŠI NA WOLKROVĚ PROSTĚJOVĚ

Takto viděl představení Jesliček - přesněji dvojice Evy Sychrové a trubky Huna Imricha v režii Emy Zámečnickové předseda poroty souborů Jan Roubal, mimochodem rovněž Východočeš, Broumovák původem: "Hradecké Jesličky obohatily škálu možností toho, kterak nakládat s textem, o dost vzácný příklad jakéhosi divadla poezie jednoho herce. Německá báseň Ernsta Jandla, toto sarkastické účtování s rakouským špatným historickým svědomím, napsané jandlovsky suše lapidárním, fragmentárním rukopisem (vyrůstajícím mj. opět z jazykové hry). Za kontrastního doprovodu ryčně i pseudovlastenecky, ale i jazzově jízlivé trubky bylo publikum atakováno provokující bilancí nacistické perversity. Škoda, že nasazená exprese výrazu působila po chvíli poněkud kontraproduktivně: méně formy by bylo vlastně více. Šlo o představení hrané na jedné, extrémně napjaté struně, která však zapomněla prasknout..."

Přiznávám, že mne Německá báseň předtím dvakrát zasáhla až znehybnila - v Prostějově se ale cosi přetrhlo, snad interpretka víc "přitlačila na pilu", diváci (včetně mne) opravdu více sledovali precizní tvar, než aby byli účastní citově.

Sláva sólistů začala tím, že Andrej Drbohlav bez omluvy nedorazil. To byla naše poslední a jediná ostuda - tedy spíše jeho... - Svěho "tajného koně", Markétu Lelkovou v I. kategorii, jsem nakonec neslyšela, protože se její rozlosování krylo s poradami poroty, v níž jsem pracovala. - Z doslechu vím, že zejména její Wolker vzbudil reakce velmi pozitivní i naopak, dobře že tak, kontroverzní přijetí je dobrý signál! Zato v "nadupaně" 2. kategorii našinci zabodovali dosti jednoznačně - Šárka Augustinová "za vyrovnanost obou výkonů" i Martina Erbová "za interpretaci básní Ernsta Jandla" získaly čestná uznání. Úspěch o to zjevnější, že oba laureáti této kategorie jsou talenty mimořádné, oba už přijatí na herectví, takže budoucí profici. Ani Jaroušek Pokorný se neztratil - kontrast mrazivého Andrejeva a chytře rozverného Vyskočila byl přesvědčivý, možná je nevýhodou, jak velice je právě tento text známý. - Ve snad ještě nelitostnější konkurenci letos po letech výborné 3. kategorie nezbyl metál ani na Ninu Martínkovou, i když se porota shodla, že v měřítku jiných ročníků by excelovala (spolu s dalšími podobně "postiženými").

Asi nejen mne letos napadalo, proč se mají tyhle osobité projevy poměřovat, nestačila by přehlídka jako setkání? - Na podobné hlasy kdysi odpovídal svou zkušeností V. Justl: Jakmile se přestane soutěžit, zvítězí lenost, všichni se na to vybodnou a výkony jdou dolů... (A recitátoři vskrytu přiznávali: my vlastně chceme vyhrát...) - Tak nevím. Ale rozhodně v atmosféře "Wolkráku" solidarita a vzájemné fandění vítězí nad rivalitou!

Lenka Chytilová

Volné sdružení východočeských divadelníků
na VI. mezinárodním festivalu

DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ

Když jsme si zformulovali myšlenku uspořádat při letošním hradeckém festivalu přidružený OPEN program, byl už duben. Dva měsíce do zahájení! Po dohodě s ředitelem Klicperova divadla jsme spustili propagaci - vyzvali soubory z celé republiky prostřednictvím Amatérské scény, internetu, ústním podáním, prostě jak to šlo. Nejdříve klid, pak jeden telefon, potom lavina. Neuvěřitelné se stalo skutkem! Přestože jsme nemohli nabídnout nic, ani peníze za cestovné, ani honoráře a až na poslední chvíli jsme zorganizovali něco peněz, abychom souborům hrajícím déle než dva dny mohli zaplatit skromné ubytování - přihlásilo se dvacet souborů! A zahrálo během deseti dnů přes čtyřicet představení! Jedinou odměnou pro celkem 157(!) vystupujících byla možnost předvést se v rámci největšího divadelního festivalu v Čechách a dostat se do divadelních sálů na účastnické průkazky! (Ve scéně Na Hradec! vystoupilo dalších cca 100 lidí v historických uniformách připomínajících bitvu Na chlumu 1866.)

Tento ročník byl velkou zkouškou. S pomocí techniků Klicperova divadla, Divadla Drak a Hradecké kulturní a vzdělávací společnosti, za laskavé ekonomicko organizační pomoci Impulsu a díky podpoře města Hradec Králové stačili na zajištění celé akce dvě milé studentky Fa-

kulty řízení UHK, Jana Bartoňová a Iveta Šimonová a níže podepsaní.

Open program měl takový ohlas, že např. pro režiséra Josefu Kroftu, jak řekl českému rozhlasu, byl největším přínosem letošního festivalu. V roce 2001 by proto Open program mohl výrazně ovlivnit strukturu festivalového dění. Na základě letošní zkušenosti by bylo pěkné nabídnout další dvě podoby divadla. Jednak představení amatérů i profesionálů na tzv. otevřených scénách – v nádherném atriu Radnice a na nádvoří jezuitského semináře, dnešní Městské hudební síně, které by byly vybaveny osvětlovací a zvukovou technikou i pódii a místy pro sezení diváků. Rada souborů totiž letos nabídla představení, která si žádají osvětlení, kulisy, ozvučení, prostě jsou pouze přenesená z jeviště, a hrají se s rizikem, že uspějí pod širým nebem – trochu nám scházela masivnější účast loutkářů a skutečně pouličních divadel, kromě Kvelbu z Českých Budějovic, které jsme sami oslovili, se takové soubory neozvaly. Tak to by byl onen Open program či Off program, chcete-li.

Druhá část Open programu, připomínající onen „avignonský“ off-off program, by se odehrával po ulicích, po náměstích a zasáhl by i moderní město za řekou. Tedy festival pouličního divadla v pravém slova smyslu.

Tot' první úvahy po úspěšném letošním ročníku – kdo tedy disponujete inscenacemi, které by měly výše uvedený charakter nebo je připravujete, můžete se nám do redakce ohlásit již nyní. V příštím roce by se měly zlepšit i podmínky pro vystupování souborů, alespoň v to doufáme. Těm, co se zúčastnili letos, děkujeme za odvahu a statečnost průkopníků.

A protože je dobrá nezávislá kritika, nabízíme pohled na Open program z pera dramaturgyně Klicperova divadla, Zory Vondráčkové. A ještě jednou díky

Naďa a Saša Gregarovi

O DIVÁCÍCH A OPEN PROGRAMU

Byla středa. Předvečer zahájení festivalu. Nad rozpálenou divadelní dlažbou se vlnil vzduch, mžitky před očima nebyly důsledkem alkoholu, ale vedra, které bylo tak úžasné, že skoro mělo hmotnou podobu, která mě až masochisticky udržovala na slunci a nutila vdechovat to horko a já neviděla kolem sebe divadelní budovy, ale háj olivovníků a kamenitou půdu a levanduli, tak jsem se ten den cítila. Až ve stínu vidina zmizela a já seděla v hledišti letní scény. Kolem mě hodně lidí, bylo před začátkem zahajovacího představení letošního festivalu a jako

„předjezdec“, a to je leckdy hodně nevděčná role, vystoupila pod divadelním stromem letní scény Jana Šimková se svou decentně lechtivou historkou Dobrodružství paní Anežky jemně připomínající, že lidé mají také něco jiného než intelektuálního ducha, a to tělo... Lidé v hledišti se jí moc nevěnovali, nebyla to její vina. Ještě během festivalu jsem jednou seděla u stolků kavárny Radnice a tatáž divadelní produkce se opakovala. Ale bylo to něco jiného. Dvaadvacátá hodina, pravá doba a pravý čas a správné místo k podobné produkci. A musím přiznat, že by mi bylo příjemné, kdyby se občas v různých prostorech, kde to zrovna nečekám – mám teď skutečně na mysli objekty zahradních restaurací – objevil člověk, který by vyprávěl či zpíval nějaký příběh, my bychom mu pak házeli koruny do čepice... Kdyby se to dělo nejen v době festivalu a nejen na místech vyhrazených těmto produkcím. Hlavně tam, kde jsou lidé. Aby si i při festivalu jiné části města uvědomovaly, že se něco děje. Proto jsem loni obdivovala francouzský soubor, který se nebál jít na tržiště před obchodním domem a konkurovat prodávání tovaru vietnamských spoluobčanů a sazenicím kedlubnů, kapust... Jsem přesvědčena, že v Hradci soudobí trubadúři jsou a na tržišti by si svými jímavými příběhy jistě publikum našli. Myslím, že na nedostatek diváků doplatilo také Bílé divadlo s hrou Červený kohout letí k nebi. Divadelní soubor sice udělal průvod a během dalších minut obešel náměstí s cílem zaujmout kolemjdoucí, těch ale bylo v odpoledních hodinách pohříchu málo, a tak se před zadní stěnou kostela shromáždil soubor početnější než těch několik diváků. Uvědomila jsem si, jak jsme zvyklí přijímat cokoli jen v ohlášené době a na ohlášených místech! Červený kohout je představení, které se může odehrávat za stánky se zeleninou a sazenicemi, či na zahrádce Budvarky. Hra jugoslávského autora je jakousi parafrází rituálních zvyků, kdy mladík se nestává mužem, tím že dokáže něco zabít (kohouta), ale je schopen citu. Hra, která vychází z poměrně drsných, téměř pohanských. Někteří diváci odešli a v konečné fázi nás tleskalo asi sedm. Herci byli moc sympatičtí, obdivovala jsem, že se nebáli použít právě tuto hru, která provokuje to, co se racionální člověk snaží v sobě potlačit, a bylo jim líto, že diváci tak prořídli. Jinak na tom bylo dětské divadlo o den později na Dračí pouti. Nikdo nikam nespěchal, voněly šťavnaté buřty, prodávala se perníková srdce z lásky a tak jsme v klidu a velkém davu sledovali velmi nápaditou inscenaci učitelky Olinky Strnadové a jejich svěřenců, kteří kouzelně a vtipně vodili loutky vyrobené z těch nejjednodušších odpadů v domácnosti, např. roztrhané ponožky, rozbité kolíčky na prádlo... Pohádku, kde ani tak příběh Franty co na čerchmanta vyrazí nebyl důležitý, jako vtipné zpracování jednotlivých situací, kde gagů dobře dětmi interpre-

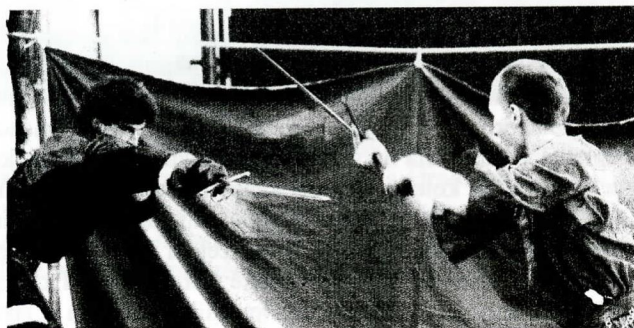
D I V A D E L N Í

tovaných bylo nespočet. A nakonec děti k příjemnému překvapení hladových dospělých rozdávaly koláčky, perníčky, klobásu. Diváci byli vnímaví, od počátečního okamžiku, kdy jsme od maličkého jevištěátka byli vzdáleni asi tak, jako student v prázdné třídě, co si sedne raději do poslední lavice, tak během představení ostych sedět v první brázdě mizel a pomalu jsme se sunuli kupředu. Čím byla způsobena ta počáteční vzdálenost? Ostych být viděn? Nedůvěra? Některým rodičům vadilo, že děti chtějí sedět na zemi, bylo vlhko, a dalším zase vadili dva psi, kteří skotačili opodál. Neměli košíky, nikomu nic nedělali, ale, jak jeden tatínek rozzlobeně volal na majitele, „jděte s ním jinam, městská vyhláška snad platí taky pro vás“. A opět jsem u tolerance. Vždycky jsem si myslela, že k těmto druhům produkce patří i živá zvířata, i to, když dítě během produkce zatroubí na pouťovou trumpetu a nemusí jej rodič hned okřikovat, když dítě se jde podívat až k oponce a sáhne si na loutku... Prostě je na těch, kteří jsou na té druhé straně, aby si získali naši pozornost. Nakonec i my v běžném životě máme úkoly podobné. Získat tu největší pozornost a zájem svých spolupracovníků. A třeba ti, co dnes hrají pouliční divadlo, budou na tento úkol lépe připraveni. Třeba nedat na sobě znát, když o nás není zájem a práci dělat stejně, jako když zájem byl... Tak toto mě napadalo sedíc na trávníku konečně provlhlém deštěm. V dalších dnech jsem příliš šťastná na produkce venkovního divadla neměla, buď se nekonaly kvůli dešti, anebo jsem se nekonala já, kvůli jiným pracovním povinnostem. Až divadélko Lidi, docela malé divadlo z Litvínova na letní scéně. Mladí lidé uniformně oblečení v černošedých barvách. V krátkých básních se zabývali tématem smrti. Proč si lidé berou životy. Publikum je řídké a někteří ještě během produkce odcházejí. Ale na hercích

není znát, že by tuto atmosféru pocítili, protože jak jsem přesvědčena, naprosto věří důvodu, proč se zabývají právě tímto tématem. Možná jim někdo blízký zemřel, možná je to skutečná touha varovat nás před devastováním života, který občas nějaké jedince k smrti dovede. Ta tvář života, o které referují není moc pozitivní, a jim je rozhodně příjemnější ta tvář druhá, tvář smrti. V podstatě jde z toho na mne, jako matku dcery, která za chvíli bude v jejich věku, strach. Ten váš svět se nám nelíbí, říkají. Možná chápu, proč někteří diváci odcházejí. Po několika deštích se objevilo sluníčko. Usedla jsem před kostelem na rozhraní stínu a slunce a se mnou asi třicet dalších diváků. I jedna třída mateřské školky přišla. Šnofonius a Mordulina. Opět divadlo, kde příběh je použit jako důvod k rozpoutání zábavy, kdy divadelní spolek hraje loutky. Množství gagů a slovních vtipů, však se dá vyžít mnoho, když dospělého dáte na špagáty a vodíte ho kam chcete... I diváci se baví, ale vypadá to, že zde jsou opět jen ti, kteří do divadla chodí, nikoli náhodní kolemjdoucí. Rytíři krále Jana s Vítkovským sluhou hrají na letní scéně a evidentně by jim vůbec nevadilo, kdyby diváci během produkce pokřikovali, přebíhali, je vidět že jsou zvyklí hrát před drsnějším druhem publika, než jsou festivaloví diváci: Jsou příjemně sebevědomí a je milé pozorovat jejich radost z produkce. Tu radost a energii šíří kolem sebe, docela bych si taky šla zabojovat. Mají šikovnou herečku, o které, když vystoupila v mužské roli, jsem chvíli nepoznala, že je to ona křehká dívka ze začátku představení. Největší počet diváků jsem zaznamenala u představení Tracyho příběh - vyprávěné divadlo, dala jsem název tomuto žánru. Je vidět, že Saroyanovo jméno přitáhlo podvečerním čase hodně diváků a skoro nikdo během produkce neodešel, ale také se skoro nikdo, při předělech příběhu televizním okénkem parodované Haliny Pawlowské, nesmál. Těší mě, že si opět nějací mladí lidé vzali za úkol zpracovat nejednoduchou Saroyanovu knížku, a spíš než nad kvalitou představení přemýšlím o textu, který tak dobře znám a který pro soubor byl inspirací ke vzniku velmi chytrých písní, které poeticky dopovídají Tracyho příběh. Nevadí mi ani výpadky mikrofonu při písních, ani padání kulis díky větru. Herci tím byli trochu zaskočení. Je čtvrtek večer a je chladno. Jsem ráda, že jsem za zavřenými okny své kanceláře, přes nohy mám teplý pléd a vzpomínám na tu minulou středu... a myslím na diváky, jak se nám je asi podaří příští rok naladit a přitáhnout a zaujmout, aby si větší část našeho krásného města mohla užít akcí divadelního festivalu.

Zora Vondráčková

Kdo se zúčastnil Open programu
VI. mezinárodního festivalu
Divadlo evropských regionů

Katastrofické divadlo Zdeňka Vrágy,
Jesličky Hradec Králové
N.V.Gogol
BLÁZNŮV DENÍK

Divadelní soubor Vicena Ústí nad Orlicí
Molière (Lakomec)
DÁM ZATKNOUT I POLICI!...

Divadlo v negližé Brno
Blanka Fišerová
POSTMORTÁLNÍ INTERMEZZO

Docela velké divadlo Litvínov
Shakespeare - Verdi - Piave - Galinová
MACBETH

Loutkový soubor Mravenec ZUŠ Žamberk
Olga Strnadová
JAK FRANTA NA ČERCHMANTY VYZRÁL

Divadelní soubor GENEST Praha
Petr Dlouhý
OŇ A OŇA

Kulturně divadelní spolek Puchmajer Praha
Martin Švejda a Vladimír Mikulka
MENŠÍ INTELEKTUÁLNÍ VESELICE

Divadelní studio Neklid Praha
F.M. Dostojevskij – Karel Hřebíček
KROTKÉ VARIACE

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střezině H.Králové
Jiří Polehňa
VESELÉ PÁSMO

Divadelní soubor BAF Hostinné
Luděk Hašek
O ROZMAZLENÉ PRINCEZNĚ

Divadelní spolek (a) MAŤÁK Pardubice
Zuzana Nováková podle W. Saroyana
TRACYHO PŘÍBĚH

Jesličky Hradec Králové, Jana Šimková
DOBRODRUŽSTVÍ PANÍ ANEŽKY

DRED (nebo BROK nebo FRED)
Náchod
KOLIK ŽIVOTU MÁ KOČKA

Litoměřické divadlo LI - DI při LDO ZUŠ Litoměřice
Gabriela Vodrážková
TVÁŘE ŽIVOTA A SMRTI

Rytíři krále Jana, Ústí na Orlicí
VÍTKOVSKÝ SLUHA

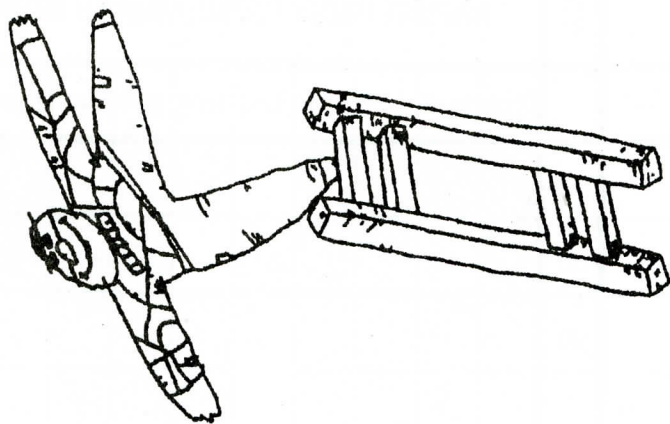
Divadlo AHA! Lysá nad Labem
Daniela Fischerová
NÁHLÉ NEŠTĚSTÍ

Bílé divadlo Ostrava
TY, KTERÝ LYŽUJEŠ
Miodrag Bulatovič
ČERVENÝ KOHOUT LETÍ K NEBI

Divadlo Jesličky Hradec Králové
Alois Gallat, Dr.Jan Malík a poté Michal Drtina
ŠNOFONIUS A MORDULÁNA
Aneb kam vede tvrdošijnost lstivé fraucimóry

Divadlo Kvelb České Budějovice
POCHOD KOMEDIANTU

Muzeum východních Čech a další
NA HRADEC!
průvod historických vojenských trup s hudbami a palbou
(v rámci vzpomínkových slavností
na bitvu u Hradce Králové 1866)

70. JIRÁSKŮV HRONOV

11. - 19. SRPNA 2000

CENY VSTUPENEK:

Jiráskovo divadlo
Sál Josefa Čapka

38,- 36,- 33,- Kč
jednotné 38,- 33,- 23,-Kč

CENY UBYTOVÁNÍ:

Internát Hotelové školy 130,- Kč (bez snídaně)
Internát Padolí 110,- Kč (bez snídaně)
Internát Velké Poříčí 90,- (bez snídaně)
Soukromí 120,- až 130,- Kč (bez snídaně)
Internát SŠ Náchod 150,- Kč (bez snídaně)
Ubytování "ve spacáku" nezajišťujeme!

(Kyvadlová doprava do Náchoda zajištěna - zdarma)

STRAVOVÁNÍ:

Vinárna Ponorka, Terasa JD, Bufet JD, Bufet JČ, Hotel Radnice, Modrá hvězda, Vinárna "100", Kavárna "C",
Penzion Rohan, Penzion Prajzko, Závodní jídelna JHJ, Občerstvení "U mostu"+Zahradní restaurace,
Svačinka "U nás", Staropadolská hospoda, Jídelna Hotelové školy, Mléčné lahůdky na náměstí,
Restaurace "U Pilouse", Triton (moravské víno).

Občanské sdružení KRUH
Nám. ČSA 500, 549 31 HRONOV

PŘIHLÁŠKA

návštěvníka divadelního festivalu 70. Jiráskův Hronov 11.8. - 19.8.2000

Jméno a příjmení

Přesná adresa:

PSČ Telefon

Beru na vědomí, že objednané vstupenky vyzvednu neprodleně po příjezdu na 70. Jiráskův Hronov.

- Představení navíc jen v případě mimořádného diváckého zájmu
- Pořadatel si vyhrazuje právo upravit objednávky z večerního představení na odpolední a naopak
- Vstupenky neposíláme na dobírku
- Jestliže vás posílá organizace, která bude proti faktuře hradit vstupenky nebo ubytování, nezapomeňte přiložit písemnou objednávku vysílající organizace s uvedením bankovního konta

.....
podpis návštěvníka

OBJEDNÁVKA VSTUPENEK 70. JIRÁSKŮV HRONOV			MINUTY	DO TUČNĚ ORÁMOVANÝCH VOLNÝCH POLÍČEK NAPIŠTE POČTY POŽADOVANÝCH VSTUPENEK										
DEN	MÍSTO	SOUBOR - AUTOR - NÁZEV		13 ⁰⁰	15 ⁰⁰	15 ³⁰	16 ³⁰	17 ⁰⁰	18 ⁰⁰	18 ³⁰	19 ³⁰	20 ⁰⁰	20 ³⁰	21 ³⁰
PÁ 11.8.	JD	Gut & Edel Theatergruppe Lörrach, Německo Y. Queffélec: BARBARKÁ SVATBA	100											
	JČ	Nejhdnňší medvídci Hradec Králové A. Lionlove: ARTIKULÁTOR - souboj o tlumok	60											
SO 12.8.	JD	Studio Ensemble Pulheim, Německo G. Buchner: VOJCEK ... POKUSY	90											
	JČ	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo z LCH												
NE 13.8.	JD	Senior klub Div. Jesličky Hradec Králové A. Nicolaj: PODZIMNÍ KONCERT aneb Až se zima zeptá, nebudu se bát	80											
	JČ	Toneel groep Europa, Amsterdam, Nizozemí Sl. Mrožek: SERENÁDA	30											
	JČ	Div. Dialóg, Okřídlený vůl Plzeň D. I. Charms: JELIZAVETA BAM	55											
PO 14.8.	JD	Compagnie de théâtre Le Valet de Coeur Clermont-Ferrand, Francie Molière: GEORGE DANDIN	120											
	JČ	Rádoby divadlo Klapý P. O. Enquist: NOC TRIBÁDEK	100											
ÚT 15.8.	JD	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo LCH												
	JČ	Div. sůbor V.S.O.P. Hviezdoslav, Dolný Kubín, Slovensko v úpravě S. Lavriky a K. Horvátha: HÁJNIKOVA ŽENA (Zabíjala...)	50											
	JČ	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo z LCH												
ST 16.8.	JD	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo z LCH												
	JD	Městské divadlo JONAVA, Litva Eras Salola: BOBOS	45											
	JČ	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo z LCH												
ČT 17.8.	JD	Slovenské Pohronské javisko Levice, Slovensko T. Williams: LETO A DYM	65											
	JČ	Divadlo AHA! Lysá nad Labem D. Fischerová: NÁHLÉ NEŠTĚSTÍ	60											
PÁ 18.8.	JD	DS. Vojan Libice n. Cidlinou M. Horníček: DVA MUŽI V ŠACHU	120											
	JČ	Teatr-studija Na naberežnoj, Moskva, Rusko A. S. Puškin: LACRIMOSA	50											
SO 19.8.	JD	Ořechovské divadlo Ořechov u Brna J. K. Tyl: STRAKONICKÝ DUDÁK	80											
	JČ	Inscenace nominovaná z WP, Dětské scény Trutnov nebo z LCH												

VYSVĚTLIVKY:

JD - JIRÁSKOVO DIVADLO
JČ - SÁL JOSEFA ČAPKA
WP - WOLKRŮV PROSTĚJOV
LCH - LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM

PROSÍME VÁS O ZODPOVĚDNÉ VYPLNĚNÍ OBJEDNÁVKY VSTUPENEK A UBYTOVÁNÍ.

DĚKUJÍ A NA SHLEDANOU SE TĚŠÍ POŘADATELÉ 70. JIRÁSKOVA HRONOVA.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

**Středisko amatérské kultury
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové**

NOVINOVÁ ZÁSILKA

**ARTAMA
Centrum dětských aktivit
Křesomyslova 7
140 16 PRAHA 4**

„Podávání novinových zásilek povoleno OpSp Pardubice č.j.: PP/1-3269/93 ze dne 30.9.1993“